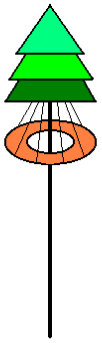
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

„ŠKOLA POROZUMĚNÍ“

UČEBNÍ OSNOVY pro 1. a 2. stupeň ZŠ

ZŠ Máj II, České Budějovice
M. Chlajna 23, České Budějovice, 37005

Obsah

Jazyk a jazyková komunikace 3
Český jazyk a literatura 6
Anglický jazyk 59
Německý jazyk 88
Matematika a její aplikace 108
Matematika 109
Informační a komunikační technologie 145
Informatika 146
Člověk a jeho svět 171
Prvouka 175
Člověk a jeho svět 189
Člověk a společnost 203
Dějepis 206
Občanská výchova 217
Člověk a příroda 234
Fyzika 237
Zeměpis 247
Chemie 262
Přírodopis 271
Člověk a zdraví 289
Výchova ke zdraví 292
Tělesná výchova 300
Zdravotní a osobnostní výchova 321
Umění a kultura 332
Hudební výchova 335
Výtvarná výchova 361
Člověk a svět práce 385
Pracovní činnosti 386

Vzdělávací oblast

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti, nástrojem dorozumívání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Cílem jazykové výuky je především podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Výuka cizím jazykům na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Vzdělání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

<u>Kompetence k učení</u>

Žák

- poznává jazyk jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání
- osvojuje si jazyk jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření svých pocitů a názorů
- pracuje s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření, vyhledává v nich potřebné informace a využívá je k dalšímu vzdělávání
- porovnává různé jazykové jevy, nachází jejich shody a odlišnosti, třídí je podle stanovených hledisek a dospívá ke zevšeobecnění, zároveň se učí vyhledávat cestu od obecného ke konkrétnímu
- poznává logickou výstavbu jazyka a orientuje se v ní
- naučí se s porozuměním číst, vytváří si čtenářské dovednosti a návyky, které využívá při dalším učení
- poznává smysl a cíl učení se cizímu jazyku
- vyhledává pojmy ve slovníku, ve výukových programech
- získané jazykové poznatky neustále opakuje a prohlubuje
- kriticky hodnotí výsledky své práce, učí se důslednosti, vytrvalosti a pravidelnosti

<u>Kompetence k řešení problémů</u>

Žák

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí
- vnímá a analyzuje problémové situace, uvědomuje si různé způsoby řešení
- při řešení problémových situací se učí vyslechnout názory druhých, analyzovat je a uvést do souvislostí s poznatky a informacemi. které má k dispozici
- vede konstruktivní dialog a spolu s ostatními účastníky dospívá k řešení problému
- mobilizuje znalosti gramatických pravidel, vyhledává a třídí informace vhodné k řešení problému
- hodnotí vhodnost výběru daného řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- se naučí souvisle vyjadřovat a dovede správně a kultivovaně použít jazyk v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojí do diskuse, vhodně argumentuje
- rozumí a vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči
- používá texty, záznamy, obrazové materiály a informační technologii k nácviku komunikace
- uplatňuje své komunikační dovednosti mimo školu, navazuje nové kontakty

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině, vytváří příjemnou týmovou atmosféru
- analyzuje úroveň skupiny, pomáhá vybírat vhodné postupy, poskytne pomoc
- učí se ohleduplnosti, úctě a slušnému chování k druhým lidem
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají, dělají
- podporuje vlastní sebedůvěru, řídí své jednání, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák

- chápe a respektuje základní společenské normy
- chápe jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a sjednocujícího činitele národního společenství
- se s využitím jazykových dovedností seznamuje s kulturním a historickým dědictvím vlastní i cizí země
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence pracovní

Žák

- snaží se využít jazykové znalosti a dovednosti k vlastnímu rozvoji, k výběru povolání

Kompetence digitální

Žák

- dokáže ke své komunikaci využívat digitální technologie
- ovládá základní nástroje pro komunikaci v digitální oblasti
- je schopen pracovat s textem, upravovat jej a využívat pro jeho úpravy textový editor
- dodržuje zásady bezpečného používání komunikačních možností, které digitální prostředky poskytují
- využívá digitální prostředky pouze v souladu se zásadami správné a bezpečné komunikace, správně nakládá s daty
- chápe, že informace získané v digitálním prostředí je nutné si ověřit a že ne veškerý zveřejněný obsah musí obsahovat pravdivé a objektivní informace

Učební osnovy předmětu

Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* je určen všem žákům školy a je vyučován s touto časovou dotací: 1. – 2. ročník - 10 hodin, 3. ročník – 8 hodin, 4. – 5. ročník –8 hodin, 6. – 9. ročník - 4 hodiny týdně. Učivo předmětu je rozvrženo do tří složek – *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.* Tyto složky však neexistují osamoceně, naopak se vzájemně prolínají a ovlivňují.

Osvojení a používání českého jazyka v psané i mluvené podobě je předpokladem pro úspěšné vzdělávání v dalších oblastech i pro plné uplatnění žáka ve společnosti. Vede k rozvoji jeho osobnosti, posílení emocionálního vnímání a k zvládnutí komunikace s ostatními lidmi.

Cíle předmětu vzhledem ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

poznává a chápe jazyk jako nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání

osvojuje si jazyk na úrovni potřebné k získávání a předávání informací, využívá různé informační zdroje, získané informace třídí, hodnotí a dále zpracovává

učí se pracovat s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření

získává poznatky a dovednosti důležité pro pochopení čteného textu, jeho rozbor a hodnocení

nachází různé jazykové jevy, vnímá jejich shody a odlišnosti, třídí je podle určitých hledisek a dospívá k zobecnění

Kompetence k řešení problémů

Žák

získává jazykové schopnosti potřebné k řešení různých problémových situací – k jasné a výstižné formulaci problému, k vyjádření svého názoru, k předložení řešení a jeho vyhodnocení

vyhledává informace nezbytné ke zpracování daného problému či úkolu

Kompetence komunikativní

Žák

si osvojuje jazyk jako nezbytný prostředek k vyjádření svých potřeb i prožitků, ke sdělování svých názorů

vyjadřuje se stručně, logicky a výstižně v písemném i ústním projevu

zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace

vnímá názory a argumenty druhých, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor

užívá podpůrných technik komunikace (psaní poznámek, schémat, nákresů) pro tvorbu, prezentaci a vnímání textů v psané a mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Žák

přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě

prostřednictvím četby přemýšlí nad lidskými hodnotami, hledá příčiny jednání a rozhodování lidí, je veden k lidské solidaritě a spoluúčasti

Kompetence občanské

Žák

odlišuje hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační

respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění – chápe funkci divadla, filmu a televize a dobrého literárního díla

Kompetence pracovní

Žák

uvědomuje si nutnost ovládnutí mateřského jazyka na dobré úrovni pro své budoucí pracovní uplatnění

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací a k vyhledávání informací, například v online katalozích
- samostatně a skupinově kriticky posuzuje spolehlivost informačních zdrojů a informací, dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí
- rozvíjí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volí vhodné jazykové a technologické prostředky

Komunikační a slohová výchova

1. stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte na základě individuálních schopností snadná slova, slovní spojení, krátké věty	Čtení praktické	Sluchová a zraková cvičení Technika čtení Hlasité čtení	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Soustředěně naslouchá Odpoví na jednoduché otázky k textu Najde v textu základní údaje	Naslouchání praktické Naslouchání věcné Čtení věcné	Texty podávající jednoduché informace (co udělat, kam dojít, koho se zeptat atd.) Vyhledávání klíčových slov v textu Literární texty pro děti a mládež: rozpočitadla, hádanky, říkadla, básně, vyprávění	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	V jednoduchém textu rozliší řeč jednotlivých postav Zahájí a ukončí rozhovor Volí vhodná oslovení pro různé osoby Sdělí přání, prosbu atd. v souladu s dodržováním zásad správného chování	Mluvený projev-základní komunikační pravidla	Pozdrav, oslovení, zahájení rozhovoru, ukončení dialogu, pojmenování osob (z okruhu rodiny, školy atd.) Zdvořilé vystupování Střídání rolí v rozhovoru Omluva, prosba, poděkování	Prvouka OSV VDO

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Snaží se správně vyslovovat, dýchat a volit vhodné tempo řeči Snaží se o nápravu chybné výslovnosti	Mluvený projev Dramatizace	Základy techniky mluveného projevu: správné dýchání, tvoření hlasu, pečlivá výslovnost Drobné scénky z praktického života (doma, ve škole, v obchodě, u lékaře apod.)	Prvouka VDO
Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	Pojmenuje správně vlastnosti osob a předmětů Srozumitelně vyjádří svoji zkušenost	Mluvený projev	Hádanky, říkadla, přednes básně, pohádka Řízený rozhovor nad textem	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Osvojuje si a dodržuje základní hygienické návyky při psaní Zvládá prvky písmen a číslic Píše číslice 0 – 20 Osvojí si psaní psacích písmen abecedy (malých i velkých)- mimo w,W, q, Q Píše slabiky, slova, slovní spojení a jednoduché věty Rozliší tiskací a psací písmo	Písemný projev Hygiena psaní Technika psaní Písemný projev	Základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu, zacházení s grafickým materiálem Uvolňovací a kresebné cviky Tvary písmen a číslic, diakritická znaménka Sklon písma Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - vytváření základů rukopisu Opis, přepis, diktát	Prolíná všemi předměty ŠVP Matematika Prolíná i ostatními předměty ŠVP

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Opíše čitelně a úplně jednoduchá sdělení	Písemný projev	Opis	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Spojuje jednotlivá slova ve slovní spojení a věty Správně uspořádá slova ve větě Hledá souvislosti mezi obrázky, volí vhodné výrazy	Mluvený projev	Výběr slov z nabídky Sestavení vhodných vět Vypravování podle obrázkové osnovy Výtvarné vyjádření – např. hrdina příběhu	Prvouka

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte plynule věty s užitím správného slovního přízvuku a s přirozenou intonací	Praktické čtení	Technika čtení Hlasité čtení Počátky tichého čtení Orientační prvky v textu	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Soustředěně naslouchá Odpoví na jednoduché otázky k textu Najde v textu základní údaje Rozumí zadání v učebnicích a pracovních sešitech	Naslouchání praktické Naslouchání věcné Čtení věcné	Pozorné, soustředěné naslouchání dospělým i spolužákům Vyhledávání zadaných údajů Práce s dopomocí učitele a později samostatně dle zadání v učebnicích a pracovních sešitech atd.	Prvouka Matematika IKT
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Sleduje čtený text, vyhledá přímou řeč určené postavy a reprodukuje ji Dovede vést rozhovor	Naslouchání věcné Mluvený projev	Poslech textů, přiřazování přímé řeči k jednotlivým postavám Vedení rozhovoru- oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, ústní žádost, vzkaz Dialog na základě obrázkového materiálu- otázky a odpovědi	Prvouka OSV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Dbá o správnou výslovnost Vypráví souvisle své zážitky a dojmy- správně vyslovuje, dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev	Pečlivá výslovnost Správné dýchání Komunikace v různých situacích	Prvouka
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Snaží se vyvarovat nevhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči	Mluvený projev	Spisovné a nespisovné výrazy Nevhodné mimické projevy – snaha o odstranění	Prolíná všemi předměty ŠVP
Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	Pod vedením učitele vytvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev	Krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků- např. Naše rodina, Co dělám doma, Mikuláš, Vánoce atd. Popis zvířete podle obrázku	Prvouka EGS-zvyky a tradice
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Prohlubuje si a upevňuje si hygienické návyky spojené s psaním	Písemný projev Hygiena psaní	Základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu, zacházení s grafickým materiálem atd.	Prolíná všemi předměty ŠVP

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Upevňuje si správné psaní tvarů písmen a číslic Odstraňuje individuální nedostatky Automatizuje si psací pohyb Naučí se psát písmena w, W, q, Q,Y Přepíše správně jednoduchý text Dbá o celkovou úpravu sešitu	Písemný projev Technika psaní	Psaní písmen a číslic v přirozené velikosti a liniatuře, dodržování sklonu písma Čitelnost, úhlednost, celková úprava písemného projevu Nácvik psaní velkých tiskacích písmen Nácvik w, W, q, Q, Y Psaní znamének ., !, ? Datum Nadepisování sešitů Opis, přepis, diktát Kontrola vlastního písemného projevu – oprava chyb	Matematika Prvouka
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Zná a umí napsat adresu svého bydliště S dopomocí učitele popř. kolektivu sestaví a napíše krátké sdělení	Písemný projev	Adresa Blahopřání Vánoční přání Pozdrav z prázdnin	Prvouka

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Třídí jednotlivé části obrázkové osnovy podle předem stanovených kritérií Seřadí podle dějové posloupnosti jednoduché věty	Mluvený projev	Obrázková osnova – vypravování Nedokončený příběh- výběr vhodného zakončení z více možností Popletený příběh- řazení vět podle časové posloupnosti	

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou vždy uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		Praktické čtení	Technika čtení Hlasité čtení Rozvoj tichého čtení Předčítání, recitace	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		Naslouchání praktické Naslouchání věcné Čtení věcné	Čtení jako zdroj informací Samostatná práce dle zadání v učebnici, pracovním sešitu atd.	Prvouka Matematika Hudební výchova
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		Naslouchání věcné Mluvený projev	Přiměřená hlasitost, výstižné vyjadřování, zdvořilé vystupování Zdvořilé naslouchání rozhovoru	OSV
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		Mluvený projev	Správná výslovnost a dýchání Zaznamenání kladů a chyb v mluveném projevu spolužáků	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		Mluvený projev	Slova spisovná a nespisovná Slova podobného významu Slova protikladná Volba vhodných mimických projevů	
Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev		Mluvený projev	Přivítání, rozloučení Popis jednoduché činnosti Výstižná odpověď na otázku Podání informace Krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Dbá o úhlednost, plynulost, čitelnost a přiměřenou rychlost písemného projevu Vytváří si osobitý rukopis Najde a opraví nedostatky ve vlastním písemném projevu Dodržuje správnou formální úpravu textu	Písemný projev	Upevňování psaní správných tvarů písmen a číslic Římské číslice Úhlednost, čitelnost a plynulost písemného projevu Zápis jednoduchých poznámek pod vedením učitele Nadpis Dopis Vzkaz - stručnost	Prvouka Prolíná i ostatními předměty ŠVP
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Zdokonaluje se ve vyprávění jednoduchého příběhu Vhodně a účelně klade otázky	Mluvený projev	Sestavení vhodné otázky Souvislé vypravování Osnova	

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte na základě individuálních schopností náročnější texty potichu i nahlas Prokáže porozumění textu	Čtení praktické Čtení věcné	Technika čtení-správný slovní i větný přízvuk, přirozená intonace, správné frázování Čtení plynulé, pozorné, výrazné Předčítání, recitace Mimočítanková četba	
Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Najde v textu vhodném pro věk podstatné informace, za pomoci učitele a kolektivu třídy je zaznamená	Čtení věcné	Čtení jako zdroj informací Počátky zápisu poznámek např. z oblasti Člověk a jeho svět-účelnost, stručnost poznámek	Člověk a jeho svět MV IKT EV
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Soustředěně naslouchá (čte) a reaguje na otázky položené učitelem nebo spolužákem Svými slovy reprodukuje přiměřeně složité sdělení a zapamatuje si s něj nejzákladnější údaje	Praktické naslouchání Věcné naslouchání Věcné čtení Mluvený projev Komunikační žánry Písemný projev	Úplnost a neúplnost sdělení Doplnění chybějících údajů Otázky a odpovědi k obrázkům Dokončení vypravování Popis činnosti , předmětu atd. Vzkaz Zápis otázek a odpovědí	Prolíná všemi oblastmi ŠVP Pracovní činnosti
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vyjadřuje srozumitelně své myšlenky Přiměřeně reaguje na výpověď partnera Vede správně telefonický rozhovor	Mluvený projev	Nácvik telefonního rozhovoru Zdvořilé vystupování Střídání role mluvčího a posluchače Práce s telefonním seznamem	Člověk a jeho svět OSV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Na základě vlastních zkušeností rozliší pravdivost získaných informací	Věcné naslouchání Mluvený projev	Reklama před televizními pořady pro děti apod.	MV
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Připraví s pomocí učitele a kolektivu třídy mluvený projev a při jeho prezentaci použije vhodnou intonaci, tempo, pauzy a přízvuk	Naslouchání praktické Naslouchání věcné Mluvený projev	Vypravování napínavého příběhu Líčení zážitku Dialog	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Snaží se o spisovnou výslovnost, nespisovnou výslovnost je schopen pod vedením učitele opravit	Mluvený projev	Zdvořilé vystupování Spisovná mluva	OSV
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Rozvrhne si správně a účelně prostor pro psaný projev Jasně a srozumitelně se vyjádří	Mluvený a písemný projev Komunikační žánry Žánry písemného projevu	Dopis (i psaní adresy) Pozvánka Přihláška Jednoduché tiskopisy	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě sestaví krátký mluvený projev Vyjadřuje se spisovně,užívá souvětí a volí vhodné spojovací výrazy	Mluvený projev	Nadpis Osnova Vypravování podle osnovy	

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou vždy uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas		Praktické čtení	Čtení pozorné, plynulé se znalostí orientačních prvků v textu Čtení vyhledávací Klíčová slova Čítanková a mimočítanková četba Výrazné čtení uměleckého textu, předčítání, recitace	Člověk a jeho svět EV
Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává		Čtení věcné	Pokus o samostatný zápis poznámek Studijní čtení naukových textů Vyhledávání informací, klíčová slova, orientace v textu	Člověk a jeho svět IKT-internet EV
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Soustředěně naslouchá a na neúplné informace reaguje otázkami Doplní daný text o potřebné informace	Čtení věcné Písemný projev	Pozvánka, oznámení, zpráva Popis pracovního postupu Dokončení vypravování	Pracovní činnosti MV
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		Naslouchání věcné Mluvený projev Písemný projev	Pozorné naslouchání textu, otázky k textu Zaznamenání hlavní myšlenky Práce s časopisy, denním tiskem apod.	MV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Připraví ve skupině plnohodnotný rozhovor na dané téma Vytvoří rozhovor podle obrazového materiál Vstoupí do debaty, vyjádří svůj názor, dá najevo svůj souhlas (nesouhlas) Řeší konfliktní situace – nabídne cestu k dohodě Vede správně telefonický rozhor, dokáže zanechat vzkaz na záznamníku - stručnost	Praktické naslouchání Mluvený projev	Základní komunikační pravidla oslovení, zahájení ukončení rozhovoru, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování Dialog na dané téma Dialog na základě obrazového materiálu Telefonický rozhovor Práce se záznamníkem Práce s telefonním seznamem	Člověk a jeho svět
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Ověří tvrzení druhých Vhodnými argumenty obhájí svůj názor	Věcné čtení Věcné naslouchání	Televizní reklamy, reklama v tisku apod. Klamavá reklama Bulvární tisk	Člověk a jeho svět MV
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru		Mluvený projev	Vypravování humorného nebo napínavého příběhu Líčení zážitku Předčítání zpráv Příprava mluveného projevu pro veřejnost	MV
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Užívá ve škole spisovnou češtinu v mluvené i psané podobě	Mluvený projev Písemný projev	Spisovné a nespisovné výrazy Vyloučení užívání nevhodných a vulgárních výrazů Mimika, gesta	Prolíná všemi oblastmi ŠVP OSV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		Žánry písemného projevu	Dopis Popis Popis pracovního postupu Přihláška Inzerát Jednoduché tiskopisy	MV Pracovní činnosti
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		Mluvený projev Písemný projev	Nadpis Osnova Odstavce Užívání vhodných synonym Vlastní tvorba- pohádka, bajka, příspěvek do časopisu – dle vlastního výběru	MV

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační mu záměru	Využívá vhodných jazykových prostředků Převádí text z nespisovné podoby do spisovné podoby Dodržuje časovou posloupnost	Čtení Naslouchání Písemný projev	Praktické (přiměřeně rychlé) Zážitkové Vlastní tvořivé psaní (vypravování)	
V mluveném projevu připraveném i improvizované m vhodně užívá verbálních , i paralingválních prostředků řeči	Vhodně užívá verbálních prostředků řeči	Mluvený projev	Zásady kultivovaného projevu	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Zpracuje popis Zpracuje jednoduchý pracovní postup Napíše dopisy různým adresátům Sestaví pozvánku	Čtení Naslouchání Písemný projev	Věcné čtení (jako zdroj informací) Věcné (soustředěné) Vlastní tvořivé psaní (popis, dopis osobní a úřední, pozvánka)	Pracovní činnosti
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Sestaví zprávu a oznámení	Čtení Naslouchání	Věcné (čtení jako zdroj informací)	MV IKT

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Pochopí hlavní myšlenky textu Zvládne výpisky a výtah ze snadného odborného textu	Čtení Písemný projev	Věcné (čtení jako zdroj informací) Vlastní tvořivé psaní (výpisek)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
V mluveném projevu připraveném i improvizované m vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků	Vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Mluvený projev	Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační mu záměru	Prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i s dospělými	Čtení Naslouchání Písemný projev	Praktické (přiměřeně rychlé) Zážitkové Vlastní tvořivé psaní (vypravování)	OSV
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Popíše umělecké dílo Popíše pracovní postup Seznámí se se subjektivně zabarveným popisem	Čtení Naslouchání Písemný projev	Praktické (znalost orientačních prvků v textu) Praktické (podnět k jednání) Vlastní tvořivé psaní (popis)	IKT Pracovní činnosti
Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Zpracuje výtah z odborného textu	Čtení Naslouchání Písemný projev	Věcné (studijní) Věcné (soustředěné) Vlastní tvořivé psaní (teze, výtah)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Rozliší charakteristiku vnější a vnitřní Vystihne povahu člověka, jeho zájmy	Písemný projev	Vlastní tvořivé psaní (charakteristiky)	OSV

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Umí pojmenovat a postihne vlastnosti literárních postav Používá vhodné jazykové prostředky Procvičí si subjektivně zabarvený popis	Čtení Písemný projev Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	Praktické (znalost orientačních prvků v textu) Věcné (vyhledávací) Kritické (analytické, hodnotící) Na základně poznatků o jazyce a stylu vlastní tvořivé psaní Praktické (výchova k empatii) Zásady kultivovaného projevu (pro-středky nonverbální a paralingvální) Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu Vlastní tvořivé praní	OSV OSV OSV
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Umí vyhledat klíčová slova, shrnout hlavní myšlenky Zpracuje jednoduchý výklad	Čtení Naslouchání	Praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) Věcné (studijní, čtení jako zdroj informací Věcné (soustředěné, aktivní)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Umí zpracovat jednoduchou úvahu Umí uplatnit vlastní zkušenosti, názory a postoje	Čtení Naslouchání Písemný projev	Analytické, hodnotící Kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	Prolíná všemi oblastmi ŠVP

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Jedná se o poslední ročník třetího období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Mluvený projev	Zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální a paralingvální)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační mu záměru		Čtení Naslouchání	Kritické (analytické, hodnotící) Kritické (zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		Písemný projev Naslouchání	Vlastní tvořivé psaní (složitější pracovní postup) Praktické (podnět k jednání)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		Mluvený projev	Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu) Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Referát	Prolíná všemi oblastmi ŠVP

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Písemný projev	Vlastní tvořivé psaní (subjektivně zabarvený popis)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		Písemný projev	Vlastní tvořivé psaní (úvaha)	MV OSV
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situace		Mluvený projev Písemný projev	Připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Vlastní tvořivé psaní (proslov, žádost, strukturovaný životopis)	Prolíná všemi oblastmi ŠVP Pracovní činnosti
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		Čtení Naslouchání	Kritické (analytické, hodnotící) Kritické (komunikační záměr mluvčího manipulativní působení projevu)	Výchova ke zdraví Občanská výchova MV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		Mluvený projev	Zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace) Zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální a paralingvální) Komunikační žánry, diskuse	OSV Prolíná všemi oblastmi ŠVP

Jazyková výchova

1. stupeň

1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Procvičuje analýzu a syntézu slov	Zvuková stránka jazyka	Hláska, písmeno, slabika, slovo, věta Skládání slov a vět z písmen a slabik skládací abecedy	

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Odlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	Zvuková stránka jazyka Hláskosloví	Abeceda – pamětné zvládnutí Slovo – slabika-hláska- písmeno Dělení hlásek Druhy souhlásek Samohlásky krátké a dlouhé Dvojhlásky Grafická podoba slov Slabikotvorné r, l Výslovnost a psaní souhlásek na konci slov – párové souhlásky	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Porovnává významy slov v jednodušších případech Rozšiřuje si slovní zásobu Doplní do dvojic často frekventovaná slova opačného a podobného významu, orientuje se ve slovech s významem nadřazeným, podřazeným, souřadným	Slovní zásoba Tvoření slov	Význam slov – slova opačného a podobného významu, slova s významem nadřazeným, podřazeným a souřadným Řady slov – vyškrtnutí nevhodného slova dle významu Hledání dvojic slov dle významu	Prvouka
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Umí vyjmenovat slovní druhy Pozná podstatné jméno a sloveso v textu	Tvarosloví	Seznámení s názvy slovních druhů Podstatná jména (názvy osob, zvířat a věcí) Slovesa	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Rozlišuje v jednoduchých případech větu jednoduchou a souvětí Spojí věty jednoduché v souvětí za použití vhodných spojek (jednoduché případy)	Skladba	Věta jednoduchá Souvětí Spojky (a, i, ale, protože, že)	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozliší věty podle postoje mluvčího Tvoří věty ze slov Volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Skladba	Věta oznamovací, rozkazovací, tázací, přací Intonace vět Znaménka ., ?, !	
Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Odůvodní a napíše správně ú/ů Zvládá výslovnost a psaní slov se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě –mimo morfologický šev Seznamuje se s pravopisem obecných a vlastních jmen osob, zvířat a známých místních pojmenování Píše velké písmeno na začátku věty	Pravopis	Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Psaní ú/ů Výslovnost a psaní slov se skup. dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Rozlišování obecných a vlastních jmen v jednoduchých případech Pravopis jmen místních – seznámení	Prvouka

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou vždy uváděny dílčí výstupy			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		Zvuková stránka jazyka	Výslovnost a psaní souhlásek uvnitř slov- párové souhlásky Abeceda – řazení slov	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná		Slovní zásoba Tvoření slov	Prohlubování učiva z 2. ročníku Slova citově zabarvená Slova spisovná a nespisovná Slova příbuzná – vyhledávání v nabídce Kořen slova	Prvouka
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		Tvarosloví	Zařazování slov k ohebným slovním druhům (přiměřeně věku)	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		Tvarosloví	Podstatná jména- číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský , střední, pádové otázky, rozlišování pádů Slovesa – osoba, číslo, čas	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		Skladba	Věta jednoduchá Souvětí Spojky Spojovací výrazy Prohlubování a upevňování učiva	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Procvičuje si psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Seznamuje se s vyjmenovanými slovy a slovy příbuznými Odůvodňuje a píše i/y po obojetných souhláskách Prohlubuje si znalosti o psaní velkých písmen	Pravopis	Pravopis i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách Velká písmena – prohlubování učiva a psaní názvů známých měst, řek, pohoří atd.	Prvouka EGS

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Rozlišuje slova dle významu	Slovní zásoba a tvoření slov	Slova jednoznačná a mnohoznačná Slova citově zabarvená Antonyma Synonyma Slova příbuzná	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Zná základní části slova	Slovní zásoba a tvoření slov	Kořen, předpona, příponová část Rozlišování předpon a předložek (od, nad, pod, před)	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Určuje slovní druhy Užívá gramaticky správné tvary slov v mluveném projevu	Tvarosloví	Určování slovních druhů Skloňování podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního - vzory Slovesa – časování sloves,infinitiv	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozlišuje spisovná a nespisovná slova a snaží se je správně užívat v mluveném i písemném projevu	Slovní zásoba Tvarosloví	Spisovná a nespisovná slova	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Vyhledá základní skladební dvojici	Skladba	Holý podmět Holý přísudek Základní skladební dvojice Grafické vyznačení	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí Spojuje věty v souvětí vhodnými spojkami	Skladba	Věta jednoduchá, souvětí, spojky, spojovací výrazy Základní skladební dvojice Interpunkce v jednoduchých případech	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Píše správně i/y po obojetných a v koncovkách podstatných jmen a příčestí přítomném u sloves	Pravopis	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Pravopis i/y v koncovkách podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního Tvar slovesného příčestí přítomného	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Seznamuje se se shodou přísudku s podmětem holým	Pravopis	Základní pravidla pro shodu přísudku s podmětem holým (shoda v rodě a čísle)	

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou vždy uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		Slovní zásoba a tvoření slov	Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma, homonyma Znaky slov příbuzných	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		Slovní zásoba a tvoření slov	Stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka; slovotvorný základ Doplňování předpon podle smyslu Odvozování slov předponami a příponami Předpony s-, z-, vz- Souhláskové skupiny ve styku předpony nebo přípony a kořene Skupiny bě/bje, vě/vje, mě/mně, pě Dělení slov na konci řádku	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		Slovní zásoba Tvarosloví	Přídavná jména – druhy, vzor Druhy zájmen a použití ve větách Druhy číslovek a použití ve větách Slovesa – slovesný způsob Užití předložek Určování slovních druhů	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		Slovní zásoba a tvoření slov	Slova spisovná a nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		Skladba	Holý podmět Holý přísudek Základní skladební dvojice Základ věty	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje		Skladba	Upevňování učiva Věta jednoduchá, souvětí, spojky, spojovací výrazy, interpunkce Změna věty jednoduché v souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		Pravopis	Docvičování psaní i/y po obojetných souhláskách Koncovky přídavných jmen tvrdých, měkkých	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Zvládá shodu přísudku s podmětem holým	Pravopis	Základní pravidla pro shodu přísudku s podmětem holým	

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje česká slova	Zvuková stránka jazyka	Spisovná výslovnost – zásady Modulace souvislé řeči – přízvuk slovní a větný Intonace, členění souvislé řeči – pauzy, frázování	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Za pomoci učitele pracuje s PČP a se SSČ	Obecné poučení o jazyce	Jazyk a komunikace – jazykové příručky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozliší slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov Seznámí se s jednoduchými příklady psaní velkých písmen	Tvarosloví	Ohebné slovní druhy – jejich mluvnické významy a tvary slov Podstatné jména obecná a vlastní, psaní velkých písmen – jednoduché příklady	EGS
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší větu jednoduchou a souvětí Rozliší větné členy	Skladba	Stavba věty – věta jednoduchá základní větné členy, rozvíjející větné členy	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché	Pravopis	Pravopis lexikální, morfologický – koncovky jmen a sloves, slovotvorný, syntaktický – jednoduché příklady	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozliší spisovný jazyk od nespisovného	Obecné poučení o jazyce	Rozvrstvení národního jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky, čeština – jazyk národní, jazyk mateřský	

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Rozliší nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, příklady v textu doloží zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a tvoření slov	Slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, odborné názvy, homonyma, synonyma Způsoby tvoření slov	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje s PČP a se SSČ	Obecné poučení o jazyce	Jazyk a komunikace – jazykové příručky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozliší neohebné slovní druhy Seznámí se se složitějšími příklady psaní velkých písmen	Tvarosloví	Neohebné slovní druhy Podstatná jména vlastní – psaní velkých písmen (složitější příklady)	Zeměpis
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší věty podle členitosti, rozliší větu hlavní a vedlejší, určuje druh vedlejších vět	Skladba	Stavby věty – věta jednočlenná a dvojčlenná, větně ekvivalenty Souvětí – druhy vedlejších vět	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu upevňuje pravopis slovotvorný, morfologický i syntaktický v méně složitých souvětí	Pravopis	Pravopis morfologický, slovotvorný, syntaktický – méně složitá souvětí	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka	Zásady spisovné výslovnosti cizích slov	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Vyhledává běžně užívaná slova cizího původu, procvičuje jejich pravopis	Slovní zásoba a tvoření slov	Slova přejatá, jejich nahrazení slovy domácími	MkV Cizí jazyk
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pracuje se Slovníkem cizích slov	Slovní zásoba a tvoření slov	Obohacování slovní zásoby – slova přejatá	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvoří spisovné tvary přejatých slov	Tvarosloví	Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Určuje významové poměry Rozlišuje druh souvětí Dodržuje zásady pořádku slov ve větě Umí zaznamenat přímou řeč	Skladba	Významové poměry, souvětí souřadná a podřadná Pořádek slov ve větě Přímá a nepřímá řeč	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu nadále a procvičuje pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětí	Pravopis	Syntaktický pravopis – interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Jedná se o poslední ročník třetího období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Zvuková stránka jazyka	Zásady spisovné výslovnosti – spodoba znělosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní, větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		Slovní zásoba a tvoření slov	Přenesená pojmenování – frazémy	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		Obecné poučení o jazyce	Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace)	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		Tvarosloví	Shrnutí a upevnění učiva na náročnějších příkladech	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Obecné poučení o jazyce	Jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Skladba	Shrnutí a upevnění učiva na náročnějších příkladech Stavba textu	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		Pravopis	Shrnutí a upevnění pravopisu	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		Obecné poučení o jazyce	Skupiny jazyků (slovanské – především slovenština a jiné, jazyky menšinové), jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči, původ a základy češtiny)	MkV Dějepis

Literární výchova

1. stupeň

1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Pozorně poslouchá přiměřené texty Přednáší vhodné texty přiměřené věku (z hlediska obsahu, délky, náročnosti atd.)	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	Čtení vhodných textů Přednes vhodných textů Říkadla, básně pro děti	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Seznamuje se s vybranými klasickými pohádkami	Poslech literárních textů	Poslech a později četba vhodných klasických pohádek Vítězství dobra nad zlem Pohádková postava	EGS- pohádky jiných zemí
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		Tvořivé činnosti s literárním textem	Řešení hádanek – kresba Dramatizace pohádky Vlastní výtvarný doprovod	Výtvarná výchova

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Zdokonaluje se v četbě a přednesu vhodného literárního textu	Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	Recitace básně pro děti Poslech a četba vhodné poezie a prózy	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Odliší prózu od poezie Seznamuje se s charakteristickými rysy pohádky Začíná odlišovat pohádku od ostatních literárních útvarů	Poslech literárních textů	Poslech a četba vhodných literárních textů Poslech a četba pohádky Vyhledávání charakteristických rysů pohádky	
Užívá s porozuměním literární pojmy	Seznamuje se s dalšími literárními pojmy	Základy literární teorie	Báseň, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, pohádka, verš, rým	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Zdokonaluje se v tvořivé práci s literárním textem Pod vedením učitele se zapojí do dramatizace textu Seznamuje se s vhodnými knihami pro děti – mimočítanková četba	Tvořivé činnosti s literárním textem	Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Mimočítanková četba + doporučení knihy kamarádovi	Výtvarná výchova

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)			
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		Poslech a četba literárních textů Tvořivá práce s literárním textem	Četba vhodných literárních textů Přednes básně nebo úryvku prózy	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Vyjadřuje své pocity z přečteného textu		Poslech literárních textů	Próza, poezie Pohádka Pověst Četba a poslech uměleckých, naukových a populárních textů	Prvouka EGS
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		Tvořivé činnosti s literárním textem	Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Reakce na mimočítankovou četbu - dojmy	

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Vyjádří své dojmy z četby a za pomoci učitele a kolektivu třídy je zaznamená	Zážitkové čtení Tvořivé činnosti s literárním textem	Volná reprodukce Vedení čtenářských záznamů Autor, ilustrátor, hlavní postavy atd. Vlastní výtvarný doprovod Vlastní hodnocení literárního díla, postav atd.	Výtvarná výchova
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volně reprodukuje text podle svých schopností	Poslech literárních textů Zážitkové čtení	Vyprávění Volná reprodukce	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Odlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů Rozumí elementárním literárním pojmům a vhodně je používá	Základy literární teorie a historie	Krásná literatura a literatura umělecko naučná Rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň Pohádka, povídka, pověst, bajka – prohlubování učiva Spisovatel, básník Kniha, čtenář Verš, rým	Člověk a jeho svět EGS-literatura jiných národů

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)			
Vyjádřuje své dojmy z četby a zaznamená je		Zážitkové čtení Tvořivé činnosti s literárním textem	Hlavní myšlenka textu nebo literárního díla Vedení čtenářských záznamů Vyjádření dojmů	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		Zážitkové čtení Poslech literárních textů	Volná reprodukce – odlišení podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy Tvorba vlastních literárních textů na dané téma, např,.jednoduchá říkanka, pohádka atd.	MV
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		Základy literární teorie a historie	Prohlubování učiva Divadelní představení, herec, režisér Přirovnání	Umění a kultura Člověk a jeho svět

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Pracuje s literárním textem, beseduje o četbě, obohacuje vlastní jazykovou kulturu	Tvořivé činnosti s literárním textem	Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného díla	Dějepis– řecké báje a eposy
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Interpretuje ukázky z knih, časopisů, divadelního nebo filmového představení	Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárních a jiných děl	Výtvarná výchova Hudební výchova
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozumí základním literárním pojmům	Literární druhy a žánry	Poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické	Dějepis–nejstarší literární památky
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Orientuje se v knihovně, pracuje s encyklopediemi a literárními časopisy	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Interpretace literárních a jiných děl	MV IKT

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie a historie	Struktura literárního díla a jazyk literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina; zvukové prostředky poezie)	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Pracuje s literárním textem, interpretuje ukázky z knih	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Interpretace literárních děl	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		Způsoby interpretace literárních a jiných děl Tvořivé činnosti s literárním textem	Dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Výtvarná výchova
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Seznamuje se s dalšími literárními pojmy	Literární druhy a žánry	Typické žánry a jejich představitelé	Dějepis – šíření křesťanství Bible, legendy, kroniky Píseň o Rolandovi Historické romány –A. Jirásek W.Shakespeare
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Interpretace literárních a jiných děl Práce s různými informatikami	IKT

Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti	Základy literární teorie a historie	Literatura umělecká a věcná Obrazná pojmenování	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		Literární druhy a žánry	Typické žánry a jejich představitelé	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora		Základy literární teorie a historie	Literatura populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry	Prolíná všemi obastmi ŠVP MV
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváří vlastní texty, rozumí významu a smyslu literárního díla	Základy literární teorie a historie Tvořivé činnosti s literárním textem	Kompozice literárního příběhu	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Osvojuje si základy literární historie	Literární druhy a žánry Základy literární teorie a historie	Literární druhy a žánry v proměnách času Hlavní vývojová období národní a světové literatury	Dějepis – baroko, osvícenství a jejich představitelé Dějepis - literární směry a jejich představitelé v souvislosti s historickým vývojem

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Jedná se o poslední ročník třetího období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy(očekávaný výstup je závazný)	Literární druhy a žánry Základy literární teorie a historie	Hlavní vývojová období národní a světové literatury	Dějepis – literární směry a jejich představitelé v souvislosti s historickým vývojem
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		Tvořivé činnosti s literárním textem	Tvůrčí a interpretační činnosti, formulování názorů na diskutované problémy	OSV
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		Základy literární teorie a historie Tvořivé činnosti s literárním textem	Vytváření vlastních textů	MV

Učební osnovy předmětu

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka cizího jazyka je určena žákům od třetího ročníku. Prvním vyučovaným cizím jazykem je jazyk anglický, pouze ve výjimečných případech jazyk německý. Tím je zajištěna návaznost jazykového vzdělání žáka při přechodu na jinou školu. Anglický (případně německý) jazyk je vyučován v rozsahu tří hodin týdně.

Škola nabízí od sedmého ročníku vyučovací předmět *Další cizí jazyk* s dotací dvě hodiny týdně. Jedná se o povinně volitelný předmět. Jako další cizí jazyk je nabízen jazyk německý (popřípadě anglický).

Osvojení cizího jazyka je předpokladem pro budoucí zapojení žáků do pracovních a společenských aktivit v rámci Evropské unie i dalších zemí světa. Žáci získávají představu o kulturních tradicích a způsobu života v jiných zemích, učí se vyjadřovat v cizím jazyce v běžných denních situacích a získávat jednoduché informace z psaného textu.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- si osvojuje učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka, plánuje a řídí vlastní učení
- využívá četby cizojazyčného textu k získávání nových poznatků
- pracuje s příručkami a slovníky, vyhledává informace na internetu
- chápe znalost cizího jazyka jako nezbytný předpoklad pro pracovní uplatnění v rámci Evropské unie a tak poznává smysl a cíl svého učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhodnocuje výsledky svého učení cizímu jazyku, uplatňuje autokorekci, hledá způsob, jak dosáhnou lepších výsledků
- učí se vyjadřovat v cizím jazyce k některým problémům soužití lidí, sdělí svůj názor na celosvětové problémy, vyhledá informace z různých zdrojů, navrhuje řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- získává schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci situací každodenního života
- učí se jednoduchému písemnému vyjádření v cizím jazyce
- získané komunikační dovednosti využívá i mimo školu – navazuje nové kontakty, používá internet

Kompetence sociální a personální

Žák

- se učí cizí jazyk metodami, které vyžadují vzájemnou komunikaci a součinnost
- komunikuje ve dvojici či skupině, plní týmové úkoly, prezentuje svou práci a práci ostatních
- spolu s učiteli a spolužáky vytváří pravidla práce v týmu, při řešení učebních problémů přijímá a poskytuje pomoc
- dospívá k poznání, že výuka jazyka je spojena s aktivitami, které vyžadují dobré mezilidské vztahy, pozitivní naladění a schopnost ocenit své pokroky a pokroky spolužáků

Kompetence občanské

Žák

- se s využitím jazykových dovedností seznamuje s kulturním a historickým dědictvím vlastní i cizí země

- uvědomuje si jazykové rozmanitosti v různých geografických a společenských souvislostech

Kompetence pracovní
Žák
- využije získané znalosti a dovednosti z výuky cizího jazyka pro svůj další rozvoj
- a přípravu na budoucnost
- chápe jazykovou přípravu jako jeden z předpokladů pro vhodné pracovní uplatnění

Kompetence digitální
Žák
- samostatně vyhledává informace a posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- digitálně zpracovává, ukládá a sdílí získané informace, vytváří digitální obsah
- uvědomuje si existenci autorského práva a osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje
- samostatně i skupinově pracuje s vybranými internetovými aplikacemi určenými pro studium cizího jazyka
- využívá internetové aplikace k osvojování a opakování slovní zásoby a gramatických struktur

1.stupeň
3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům, otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Vhodně reaguje na pokyny učitele, umí pozdravit, představit se a rozloučit se, umí pozdravit a oslovit učitele	Řečové dovednosti	Základní pravidla výslovnosti, přízvuk, větná melodie Jednoduché příkazy pro práci v hodině Pozdrav, poděkování, představování	Prvouka Český jazyk
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Vyslovuje a se správnou výslovností zopakuje jednoduchá slova a krátké věty obsahující známou slovní zásobu	Řečové dovednosti	Základní pravidla výslovnosti, přízvuk, větná melodie, Říkanky, písničky	Hudební výchova
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	V textu obsahujícím známou slovní zásobu vyhledává potřebnou informaci a odpoví na otázku	Řečové dovednosti	Slovní zásoba – konverzační okruhy žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu. Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět Konverzační okruhy-rodina, škola, lidské tělo, jídlo, nákupy,	Prvouka Český jazyk Matematika
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Pracuje s obrázkovými materiály a seznamuje se s prací se slovníkem Rozumí obsahu mluveného textu	Řečové dovednosti	oblékání, svátky, dny v týdnu, hodiny, volný čas, zvířata, barvy Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických	Výtvarná výchova

	obsahujícímu známou slovní zásobu		okruhů a umí je používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Informativně se seznamuje s rozlišovacími symboly anglických hlásek pro fonetický přepis	Řečové dovednosti	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		Řečové dovednosti	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
V mluveném a psaném projevu používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ***Výstup ŠVP***		Řečové dovednosti	Neurčitý člen a/an Určitý člen the Věta jednoduchá Tvorba otázky a záporu Pořádek slov ve větě Časování sloves to be, to have got Množné číslo podstatných jmen Počítání do dvanácti Určování polohy pomocí předložek in/ on Vyjádření právě probíhající činnosti Vyjádření libosti a nelibosti pomocí I like, I don ´t like	

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace v probíraných konverzačních okruzích Pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem Použije zdvořilostní fráze při setkání, představování se a rozloučení Zeptá se, jak se daří, vyjádří své pocity	Mluvení	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - setkání s kamarády a dospělými - volný čas - lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata Zdvořilostní fráze, představování se, pozdravy	Člověk a jeho svět Český jazyk
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Sdělí informace o svých zálibách, ptá se spolužáků na jejich koníčky a odpovídá na otázky Popíše svůj domov, podá informace o své rodině, ptá se svých spolužáků a odpovídá na otázky	Mluvení	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - volný čas - oblékání - zvířata Adresa, telefonní číslo, stát, město	Člověk a jeho svět Hudební výchova
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Poskytne údaje o svém bydlišti, ptá se svých spolužáků a odpovídá na otázky Umí hláskovat své jméno a příjmení, zapsat hláskovaná slova	Mluvení	Abeceda Zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	

	Vyslovuje a čte foneticky správně jednoduchá slova a krátké věty obsahující známou slovní zásobu			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Reaguje správně na pokyny učitele, odpovídá na otázky s využitím osvojené slovní zásoby	Poslech s porozuměním	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - setkání s kamarády a dospělými - volný čas - lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata Zdvořilostní fráze, představování se, pozdravy	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Reprodukuje texty ústní formou, získá základní slovní zásobu, prezentuje jednoduché básně a písně	Poslech s porozuměním	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - setkání s kamarády a dospělými - volný čas - lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata	Český jazyk Hudební výchova
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály)	Poslech s porozuměním Čtení	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - setkání s kamarády a dospělými - volný čas	Výtvarná výchova Pracovní činnosti

Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	a používá je při své práci Dokáže přiřadit grafickou a zvukovou podobu slova, pasivně rozumí fonetickým znakům V textu obsahujícím známou slovní zásobu vyhledává potřebnou informaci a odpoví na otázku	s porozuměním	- lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata Základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchému textu v časopise Rozumí sdělení v neformálním dopise, vzkazu	Čtení s porozuměním	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště - setkání s kamarády a dospělými - volný čas - lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Člověk a jeho svět
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech s oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře V mluveném a psaném projevu	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení	Psaní Psaní Poslech s porozuměním Čtení s porozuměním	Osobní údaje Vyplňování formulářů	Český jazyk

používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ***Výstup ŠVP***		Psaní Mluvení	Podst. jména – množné číslo (pravidelné tvoření), přivl. pád Přídavná jména Číslovky 10-100 Předložky, osobní zájmena Vazba there is / there are Slovesa to be, to have got, can, need Přítomný čas průběhový, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu Přítomný čas prostý (1. a 2. os., č. j. v kladné větě a 2.os. č. j. v otázce) Rozkazovací způsob Otázky s who, what, when, where, how, why	Český jazyk

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávané výstupy jsou závazné)	Poslech s porozuměním	Zvuková podoba jazyka, výslovnostní návyky, jednoduché pokyny a reakce na ně	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		Poslech s porozuměním	Anglické říkanky, písně Obrázkové příběhy Stolní hry a pexesa Poslechové nahrávky Anglické časopisy Pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání slov, větná melodie (prohlubování učiva)	Český jazyk Hudební výchova
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		Poslech s porozuměním	Poslechové texty z okruhu konverzačních témat Poslech textu s časovými údaji	Hudební výchova
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů		Mluvení	Jednoduchá ústní reprodukce textu	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších		Mluvení	Slovní zásoba konverzačních okruhů, gramatické struktury vět Reprodukce říkanek a písní Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, bydliště	Člověk a jeho svět

osvojovaných témat			- setkání s kamarády a dospělými - volný čas - lidské tělo, zdraví a nemoc, jídlo - oblékání - zvířata Jednoduchá ústní reprodukce textu	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		Mluvení	Konverzační okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Gramatické struktury vět	Člověk a jeho svět
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		Čtení s porozuměním	Probírané konverzační okruhy Vyhledávání potřebných informací Tvoření odpovědi	Český jazyk
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		Čtení s porozuměním	Autentické materiály – časopisy, webové stránky, neformální dopis, pohlednice, blahopřání, e-mail, vzkaz, pozvánka, žádost, omluva, plakát, jízdní řád, leták, návod, popis Jednotlivé konverzační okruhy	Český jazyk

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		Psaní	Pohlednice, blahopřání, e-mail, vzkaz, pozvánka, žádost, omluva, dopis-jednotlivé konverzační okruhy Písemné shrnutí jednoduché mluvené konverzace (s pomocí obrázku nebo osnovy) Denní a školní	Výtvarná výchova Český jazyk
Vyplní osobní údaje do formuláře		Psaní	rozvrh Formuláře – osobní údaje	Český jazyk
V mluveném a psaném projevu používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ***Výstup ŠVP***		Poslech s porozuměním Čtení s porozuměním Psaní Mluvení	Věta jednoduchá Podstatná a přídavná jména Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen Osobní, ukazovací, přivlastňovací a tázací zájmena Rozkazovací způsob Vazba there is/there are Číslovky základní a řadové, datum Předložky Slovesa to be, to have got, can Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý Tvorba otázky a záporu Doplnění základních údajů do formulářů	

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě	Poslech s porozuměním Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba	Osvojování slovní zásoby Básně Písně Autentické materiály	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslouchá texty a autentické materiály obsahově jednoduché Pracuje s texty a autentickými materiály obsahově jednoduchými	Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba Práce s textem	Básně Písně Autentické materiály Osvojování slovní zásoby Pořádek slov ve větě	Hudební výchova
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Využívá odpovídající čtenářské strategie pro digitální čtení Dokáže získat jednoduchou informaci a domluvit se v jednoduché komunikační situaci	Mluvení Konverzace Tvorba otázek Tematické okruhy	Práce s textem, autentickými materiály a nahrávkou Základní typy otázek	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Sestaví správně jednoduché sdělení		Péče o zdraví Stravování Nákupy Sociokulturní prostředí anglicky mluvících zemí Domov Volný čas Zvířata	EGS – život Evropanů OSV
Vypráví jednoduchý příběh či událost,	Ústně popíše sebe, svou rodinu, známá místa a předměty	Ústní reprodukce Monolog	Rodina Konverzace	
		Základní gramatické struktury, typy vět		

popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Sestaví správně jednoduchý příběh či popíše událost		Minulý čas prostý Budoucí čas going to Zájmena- some any (opakování)	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
			Vyjádření množství (a bit of, a few, a lot of) Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Srovnání neurčitý člen a zájmeno some Stupňování přídavných jmen Srovnání as . . . as Tvoření příslovcí Použití příslovcí ve větě (usually, always) Modální sloveso must Srovnání přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový (opakování) Gerundium like . . . ing	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Pracuje s autentickými materiály menšího rozsahu, vyhledává základní informace Posoudí důvěryhodnost jazykově jednoduchého cizojazyčného zdroje	Čtení s porozuměním Hlasité čtení Výslovnost Slovní zásoba	Základní pravidla výslovnosti Přízvuk Vázání věty Větná melodie Němé hlásky Základní podoba vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích Výslovnost koncovek v minulém čase prostém	

Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Rozumí krátkým, jednoduchým a zřetelně vyslovovaným textům Vyhledává odpovědi na otázky, výrazy a fráze Poskytne základní osobní údaje, vyplní jednoduchý dotazník, formulář i v elektronické podobě	Slovní zásoba Práce s textem Tvorba odpovědí Psaní Poskytování osobních údajů Tematické okruhy Tematický okruh	Jazykolamy Osvojování slovní zásoby Autentické materiály Pořádek slov ve větě Domov Volný čas	OSV
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Napíše správně jednoduché texty Vyhledá pohotově význam slova v dvojjazyčném slovníku Pracuje i s online slovníkem Sestaví odpověď na jednoduché písemné sdělení Vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem	Slovní zásoba Tvoření slov Stylistika Práce s dvojjazyčným slovníkem Základní gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov	Základní zásady pro tvorbu vět a textů Překlad slov Minulý čas prostý (pravidelné a nepravidelné tvary) Budoucí čas going to Zájmena-some, any (opakování) Vyjádření množství (a bit of, a few, a lot of) Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Srovnání neurčitý člen a zájmeno some Stupňování přídavných jmen Srovnání as . . . as Tvoření přísloví	Český jazyk a literatura IKT

			Modální sloveso must Srovnání přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový (opakování) Gerundium like . . .ing	

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě odpovídající obtížnosti	Poslech porozuměním Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba	Básně Písně Autentické materiály	Hudební výchova
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslouchá s porozuměním jednoduché promluvy či konverzaci, využívá předchozích jazykových zkušeností	Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba Práce s textem	Osvojování slovní zásoby Pořádek slov ve větě	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Pracuje s texty a autentickými materiály odpovídající obtížnosti Využívá odpovídající čtenářské strategie pro digitální čtení Dokáže získat jednoduchou informaci a domluvit se v běžné formální i neformální situaci	Mluvení Konverzace Tvorba otázek Tematické okruhy	Práce s textem, autentickými materiály a nahrávkou Základní typy otázek Cestování Město Kultura Škola Sport Moderní technologie Reálie (Velká Británie, Kanada, USA) Bydlení	EGS EGS EGS
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Sestaví jednoduché sdělení týkající se běžných komunikačních situací	Monolog Konverzace		
Vypráví jednoduchý příběh či událost,		Základní gramatické struktury typy vět	Budoucí čas (will)	

popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Ústně popíše sebe, svou rodinu, známá místa a věci ze svého každodenního života Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchý příběh či popíše událost		Minulý čas průběhový Srovnání-minulý čas prostý a minulý čas průběhový	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
			Časové předložky (in, on, at, . . .) Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti Použití určitého a neurčitého členu (doplnění) Osobní zájmena (opakování) Předpřítomný čas (tvary ever, never) Modální slovesa (doplnění) Velká čísla	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Pracuje s autentickými materiály přiměřené obtížnosti, vyhledá požadované informace Posoudí důvěryhodnost cizojazyčného zdroje	Čtení s porozuměním Hlasité čtení Výslovnost Slovní zásoba	Základní pravidla výslovnosti Přízvuk Vázání věty Větná melodie Výslovnost hlásek Němé hlásky Základní podoba vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích Výslovnost koncovek v minulém čase prostém Jazykolamy	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá	Rozumí krátkým zřetelně	Slovní zásoba	Osvojování slovní zásoby	

v nich požadované informace	vyslovovaným textům odpovídající obtížnosti			
	Využívá předchozích jazykových zkušeností	Práce s textem Tvorba odpovědí	Autentické materiály Pořádek slov ve větě	
	Vyhledá v textech fráze, výrazy a odpovědi na otázky	Psaní		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		Poskytování osobních údajů Tematické okruhy		EGS EGS EGS
	Poskytne základní osobní údaje, vyplní jednoduchý dotazník, formulář i v elektronické podobě		Cestování Kultura Škola Sport	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy**
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše správně jednoduché texty týkající se základních osvojovaných témat	Slovní zásoba Tvoření slov Stylistika	Základní zásady pro tvorbu vět a textů	Český jazyk a literatura
	Vyhledá pohotově význam slova v dvojjazyčném slovníku Pracuje i s online slovníkem	Práce s dvojjazyčným slovníkem	Překlad slov	IKT
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Sestaví gramaticky správně odpověď na jednoduché písemné sdělení Napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem	Základní gramatické struktury, typy vět, a lexikální princip pravopisu slov	Budoucí čas (will) Minulý čas průběhový Srovnání-minulý čas prostý a minulý čas průběhový Časové předložky (in, on, at, . . .) Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti Použití určitého a neurčitého členu (doplnění) Osobní zájmena (opakování)	

			Předpřítomný čas (tvary ever, never) Modální slovesa (doplnění) Velká čísla	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě přiměřené obtížnosti	Poslech s porozuměním Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba	Básně Písně Autentické materiály	Hudební výchova
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslouchá s porozuměním jednoduché promluvy či konverzace Využívá předchozích jazykových zkušeností	Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba Práce s textem	Autentické materiály Osvojování slovní zásoby Pořádek slov ve větě	
	Pracuje s texty a autentickými materiály přiměřené obtížnosti Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Slovní zásoba Mluvení Konverzace	Osvojování slovní zásoby Práce s textem, autentickými materiály a nahrávkou	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Dokáže získat jednoduchou informaci a domluvit se v běžné formální i neformální situaci Používá předchozí praxi	Tvorba otázek Tematické okruhy	Základní typy otázek Oblékání Moderní technologie Sport a zdraví Média Příroda Pocity a nálady Volba povolání	MV EV OSV
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a dalšími probíranými tématy			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Využívá předchozí praxe Ústně popíše sebe, svou rodinu, známá místa a věci ze svého každodenního života Využívá předchozí praxe Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchý příběh či popíše událost Využívá předchozí praxe	Monolog Základní gramatické struktury a typy vět	Konverzace Přítomný čas prostý a průběhový (opakování) Slovesné vazby (want, like, prefer) Předpřítomný čas (opakování) Použití výrazů- since, for Srovnání -minulý čas prostý a minulý čas průběhový (opakování) Modální slovesa (doplnění) Srovnání –minulý čas prostý a předpřítomný čas Podmínkové věty Trpný rod	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Pracuje s autentickými materiály přiměřené obtížnosti, vyhledá požadované informace	Čtení s porozuměním Hlasité čtení Výslovnost Slovní zásoba	Základní pravidla výslovnosti Přízvuk Vázání věty Větná melodie Výslovnost hlásek Němé hlásky Základní podoba vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích Výslovnost koncovek	

			v minulém čase prostém Jazykolamy Osvojování slovní zásoby	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozumím krátkým a jednoduchým textům Využívá předchozích jazykových zkušeností Vyhledá v textech fráze, výrazy a odpovědi na otázky	Slovní zásoba Práce s textem Tvorba odpovědí	Autentické materiály Pořádek slov ve větě	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Poskytne základní osobní údaje Vyplní jednoduchý dotazník, formulář Využívá předchozí praxe	Psaní Poskytování osobních údajů Tematické okruhy	Oblékání Moderní technologie Média Volba povolání Sport	 MV EGS
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše gramaticky a formálně správně jednoduché texty týkající se osvojovaných témat	Slovní zásoba Tvoření slov Stylistika	Základní zásady pro tvorbu vět a textů	Český jazyk a literatura
	Vyhledá pohotově význam slova v dvojjazyčném slovníku	Práce s dvojjazyčným slovníkem	Překlad slov	IKT
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Sestaví odpověď na jednoduché písemné sdělení	Základní gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov	Přítomný čas prostý a průběhový (opakování) Slovesné vazby (want, like, prefer) Předpřítomný čas (opakování)	

			Použití výrazů- since, for Srovnání -minulý čas prostý a minulý čas průběhový (opakování) Modální slovesa (doplnění) Srovnání –minulý čas prostý a předpřítomný čas Podmínkové věty Trpný rod	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Poslech s porozuměním Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba	Básně Písně Autentické materiály Osvojování slovní zásoby	Hudební výchova
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		Věcné naslouchání Poslech nahrávek Slovní zásoba Práce s textem	Autentické materiály Osvojování slovní zásoby Pořádek slov ve větě	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		Mluvení Tvorba otázek Tematické okruhy	Konverzace Práce s textem, autentickými materiály a nahrávkou Základní typy otázek	OSV
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		Monolog	Pocity a nálady Společnost a její problémy Nákupy a moda Sport Moderní technologie Média Péče o zdraví Bydlení Příroda a město Reálie anglicky mluvících zemí (USA) Konverzace	EGS MV

Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého				

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
každodenního života	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Základní gramatické struktury a typy vět	Minulý čas prostý a průběhový (opakování) Předpřítomný čas (opakování) Budoucí čas going to a will (opakování) Podmínkové věty (doplnění) Přítomný čas prostý a průběhový (opakování) Tázací dovětky Podmiňovací způsob Vazba used to Trpný rod (doplnění)	
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		Čtení s porozuměním Hlasité čtení Výslovnost Slovní zásoba	Základní pravidla výslovnosti Přízvuk Vázání věty Větná melodie Výslovnost hlásek Němé hlásky Základní podoba vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích Výslovnost koncovek v minulém čase prostém Jazykolamy	
		Slovní zásoba		

Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Práce s textem Tvorba odpovědí Psaní Poskytování osobních údajů Tematické okruhy Tematické okruhy	Osvojování slovní zásoby Autentické materiály Pořádek slov ve větě Nákup a móda Učivo	Přesahy a vazby

	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)		Sport Média Péče o zdraví	EGS MV
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		Slovní zásoba Tvoření slov Stylistika	Základní zásady pro tvorbu vět a textů	Český jazyk a literatura
		Práce s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem	Překlad slov	IKT
Reaguje na jednoduché písemné sdělení		Základní gramatické struktury, typy vět a lexikální princip pravopisu slov	Minulý čas prostý a průběhový (opakování) Předpřítomný čas (opakování) Budoucí čas going to a will (opakování) Podmínkové věty (doplnění) Přítomný čas prostý a průběhový (opakování) Tázací dovětky Podmiňovací způsob Vazba used to Trpný rod (doplnění)	

Učební osnovy předmětu

Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka cizího jazyka je určena žákům od třetího ročníku. Prvním vyučovaným cizím jazykem je jazyk anglický. Tím je zajištěna návaznost jazykového vzdělání žáka při přechodu na jinou školu. Anglický jazyk je vyučován v rozsahu tří hodin týdně.

Od sedmého ročníku je do učebního plánu jako další cizí jazyk zařazen povinný předmět Německý jazyk s dotací dvě hodiny týdně.

Osvojení cizího jazyka je předpokladem pro budoucí zapojení žáků do pracovních a společenských aktivit v rámci Evropské unie i dalších zemí světa. Žáci získávají představu o kulturních tradicích a způsobu života v jiných zemích, učí se vyjadřovat v cizím jazyce v běžných denních situacích a získávat jednoduché informace z psaného textu.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- si osvojuje učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka, plánuje a řídí vlastní učení
- využívá četby cizojazyčného textu k získávání nových poznatků
- pracuje s příručkami a slovníky, vyhledává informace na internetu
- chápe znalost cizího jazyka jako nezbytný předpoklad pro pracovní uplatnění v rámci Evropské unie a tak poznává smysl a cíl svého učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhodnocuje výsledky svého učení cizímu jazyku, uplatňuje autokorekci, hledá způsob, jak dosáhnou lepších výsledků
- učí se vyjadřovat v cizím jazyce k některým problémům soužití lidí, sdělí svůj názor na celosvětové problémy, vyhledá informace z různých zdrojů, navrhuje řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- získává schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci situací každodenního života
- učí se jednoduchému písemnému vyjádření v cizím jazyce
- získané komunikační dovednosti využívá i mimo školu – navazuje nové kontakty, používá internet

Kompetence sociální a personální

Žák

- se učí cizí jazyk metodami, které vyžadují vzájemnou komunikaci a součinnost
- komunikuje ve dvojici či skupině, plní týmové úkoly, prezentuje svou práci a práci ostatních
- spolu s učiteli a spolužáky vytváří pravidla práce v týmu, při řešení učebních problémů přijímá a poskytuje pomoc
- dospívá k poznání, že výuka jazyka je spojena s aktivitami, které vyžadují dobré mezilidské vztahy, pozitivní naladění a schopnost ocenit své pokroky a pokroky spolužáků

Kompetence občanské

Žák

- se s využitím jazykových dovedností seznamuje s kulturním a historickým dědictvím vlastní i cizí země
- uvědomuje si jazykové rozmanitosti v různých geografických a společenských souvislostech

Kompetence pracovní

Žák

- využije získané znalosti a dovednosti z výuky cizího jazyka pro svůj další rozvoj
- a přípravu na budoucnost
- chápe jazykovou přípravu jako jeden z předpokladů pro vhodné pracovní uplatnění

Kompetence digitální

Žák

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně vyhledává a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- dále digitálně zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentaci vlastních fotografií)
- uvědomuje si existenci autorského zákona a osvojuje si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívá online slovníky
- využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

2.stupeň
7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Rozumí každodenním příkazům a pokynům učitele pro školní práci a reaguje na ně Reaguje a jednoduchým způsobem odpovídá na otázky učitele týkající se školní práce	Poslech s porozuměním	Reakce na jednotlivé příkazy pro práci v hodině Reakce a krátké odpovědi na otázky učitele týkají se školní práce Základní pravidla výslovnosti • přízvuk • vázání věty • větná melodie • výslovnost hlásek	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	Rozezná v pomalu a zřetelně pronášeném textu slova osvojované slovní zásoby a rozumí větám z nich utvořených (s obrázkovou oporou) Rozumí jednoduchému rozhovoru v probíraných tematických okruzích Vybere správné dokončení vět podle obsahu rozhovoru	Poslech s porozuměním	Slovní zásoba probíraných tem.okruhů Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvoj schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Rozhodne o správnosti vět podle obsahu rozhovoru Rozumí vypravování o kamarádovi, rodině, Vánocích,	Poslech s porozuměním	Slovní zásoba – okruhy: • pozdravy • já a moje rodina • přátelé a kamarádi • škola • mé zájmy	Informatika – slovníky Práce s vybranými internetovými aplikacemi – práce s online slovníkem

	škole, trávení volného času Vybere správnou odpověď na otázku a doplní do textu požadované informace		• můj počítač • prázdniny Práce se slovníkem	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Rozumí vzkazu, který zanechal kamarád na tel. záznamníku, vybere podle něj správné odpovědi na otázky		Vzkaz Věta jednoduchá Tvorba otázky a záporu Pořádek slov ve větě	Hudební výchova
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí obsahu jednoduchých pozvánek, programů, plakátů na sportovní akce, koncerty, oslavu narozenin	Čtení s porozuměním	Plakát, program sportovní nebo kulturní akce, pozvánka na narozeniny	Výtvarná výchova Digitální zpracování informací a digitální čtení
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Přečte jednoduchý rozhovor v probíraných tematických okruzích, vyhledá v textu základní informace a odpovědi na otázky Přečte e-mailovou zprávu na téma škola, vyhledá v textu odpovědi na otázky Přečte správně sms zprávy na téma volný čas, vybere správné dokončení vět podle obsahu zpráv	Čtení s porozuměním	Slovní zásoba probíraných tem.okruhů Rozhovory, e-mail, sms zpráva Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; slovní a větný přízvuk, intonace	Český jazyk a literatura Digitální čtení a práce

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Přečte jednoduché vyprávění o adventu a o vánočních přípravách, vybere správnou variantu odpovědi podle obsahu textu Přečte jednoduché vyprávění, rozumí základním informacím o osobách a přiřadí k vyprávění správný inzerát ; rozhodne o správnosti vět podle obsahu vyprávění	Čtení s porozuměním	Slovní zásoba – okruhy: • pozdravy • já a moje rodina • přátelé a kamarádi • škola • mé zájmy • můj počítač • prázdniny • Vánoce, advent Inzerát, vypravování, rozhovor Věta jednoduchá Tvorba otázky a záporu Pořádek slov ve větě	v prostředí elektronické obrazovky

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
	Přečte rozhovory s hosty na sportovním dnu, vybere správné odpovědi na otázky podle obsahu rozhovorů			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Pozdraví kamaráda, dospělého a rozloučí se s nimi Vede s kamarádem jednoduchý telefonický rozhovor, domluví si schůzku Zeptá se, kolik je hodin, a sám tuto informaci poskytne Zahraje roli prodavače a zákazníka	Mluvení	Pozdravy, představování, zdvořilostní fráze Názvy některých zemí Dny v týdnu, měsíce, roční období Rozvrh hodin, týdenní program Vyjádření času Nákupy – potraviny, oblečení, školní potřeby Věta oznamovací, tvorba otázky, pořádek slov ve větě Vyjádření souhlasu a nesouhlasu	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času,	Zeptá se spolužáka a odpoví na otázky týkající se jeho	Mluvení	Slovní zásoba probíraných tematických okruhů	Práce s vybranými internetovými aplikacemi –

a sám podobné otázky pokládá Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	osoby, rodiny a školy Vede s kamarádem jednoduchý telefonický rozhovor na téma rodina, zájmy a volný čas Jednoduše vypráví o adventu a o vánočních přípravách S pomocí učitele jednoduše vypráví o sobě, své rodině, škole, volném čase Vyplní do formuláře své jméno, příjmení, bydliště, stát Odpoví na vzkaz a sms zprávu	Mluvení Psaní Psaní	Základní gramatické struktury a typy vět; otázka a odpověď, pořádek slov ve větě, souhlas a nesouhlas Slovní zásoba probíraných tematických okruhů Základní gramatické struktury a typy vět Formulář pro osobní údaje (přihláška, inzerát, dopis – adresa) Vzkaz, přání, dopis, pozvánka	práce s online slovníkem Práce v prostředí elektronické obrazovky – práce s klávesnicí pro další cizí jazyky

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Odpoví na dopis od kamaráda a představí se (věk, škola, třída, oblíbené předměty) Napíše odpověď na pozvání na oslavu narozenin, sdělí, zda se oslavy zúčastní Napíše svůj rozvrh hodin Napíše vánoční a novoroční přání Napíše přání k narozeninám	Psaní	Slovní zásoba probíraných tematických okruhů Základní gramatické struktury a typy vět Rozvrh hodin, denní a týdenní program Přání, pozvánka, vypravování Slovní zásoba probíraných tematických okruhů Základní gramatické struktury a typy vět	Digitální zpracování informací. Práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulování písemného vyjádření různými formami.

V mluveném a psaném projevu používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ***Výstup ŠVP***	Napíše pozvánku na své narozeniny Napíše vyprávění o své rodině Sestaví program, vytvoří plakát a napíše pozvánku na sportovní den i jiné sportovní a kulturní akce	***Výstup ŠVP***	Program sportovní a kulturní akce, pozvánka, plakát Zájmena osobní a přivlastňovací Přídavné jméno v přísudku Předložka nach, předložka um v časových údajích, předložka in se 3.p. Číslovky 0-100 Slovesa: přítomný čas pravidelných sloves, pomocných sloves sein a haben, nepravidelných sloves fahren, lesen, essen, gehen, heißen, laufen, sehen Odlučitelné a neodlučitelné předpony Nepřímý pořádek slov ve větě Člen určitý a neurčitý Zápor nein, nicht, kein Záporná předpona un- Množné číslo některých podstatných jmen Vazba ich möchte	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Rozumí otázkám učitele vycházejících z probíraných okruhů slovní zásoby a jednoduchým způsobem na ně odpoví	Poslech s porozuměním	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Krátké odpovědi na otázky, vyjádření souhlasu a nesouhlasu	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	Rozezná v pomalu a zřetelně pronášeném textu slova osvojované slovní zásoby a rozumí větám z nich utvořených (s obrázkovou oporou) Rozumí zprávám na telefonním záznamníku, podle obsahu sdělení přiřadí jednotlivým osobám správný obrázek	Poslech s porozuměním	Slovní zásoba probíraných tem.okruhů Vzkaz, rozhovor, otázky a odpovědi	Práce s vybranými internetovými aplikacemi – práce s online slovníkem
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Rozumí anketě v rozhlase na téma oblečení, vybere slova, o kterých se hovoří na nahrávce, rozhodne o správnosti vět podle obsahu textu Rozumí rozhovoru na téma orientace ve městě, očísluje slova podle pořadí na nahrávce, vybere správnou odpověď na otázku	Poslech s porozuměním	Probírané tematické okruhy: Nákupy, nákupní centrum, dárky Volný čas a povinnosti Bydlení, bydliště, domov Sport Jídlo, pití, jídelníček, jídelní zvyklosti Zdravý životní styl, zdraví a nemoc, části lidského těla Móda, nákup oblečení Orientace ve městě Základní gramatické struktury a typy vět	

	Rozumí rozhovoru na téma společný program, rozhodne o správnosti vět podle obsahu rozhovoru			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Rozumí rozhovoru mezi prodavačem a zákazníkem u stánku s občerstvením, vyhledá správnou odpověď na otázku a dokončí věty Rozhodne o správnosti vět podle obsahu rozhovoru Rozumí jednoduchému vyprávění na téma, bydlení, volný čas a povinnosti			
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí obsahu reklamních letáků, programu kina, orientačním tabulím ve městě V jednoduchém plánu města vyhledá informace o důležitých budovách, institucích a památkách	Čtení s porozuměním	Reklamní letáky – jídlo a pití, oblečení, vánoční zboží Program kina Orientační tabule ve městě, plán města, důležité budovy, památky a instituce ve městě	MV Digitální čtení a práce v prostředí elektronické obrazovky. Vyhledávání a zpracování informací, posuzování důvěryhodnosti informací.
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Přečte jednoduchý rozhovor v probíraných tematických okruzích, vyhledá v textu základní informace	Čtení s porozuměním	Probírané tematické okruhy Reklamní letáky Pozvánka Anketa	

	a odpovědi na otázky Rozumí obsahu reklamních letáků, programu kin Rozumí obsahu pozvánky na narozeninovou party Přečte a porozumí obsahu ankety na téma zdravý životní styl a nákupní centrum			MV

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Přečte rozhovor na téma bydlení, volný čas a povinnosti, doplní do textu chybějící informace Přečte anketu na téma jídelní zvyklosti,vyhledá v textu odpovědi na otázky Přečte rozhovor s turistou, rozumí jeho obsahu, doplní do schématu chybějící informace, vyznačí v plánu města místa, o nichž je v rozhovoru zmínka Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů	Čtení s porozuměním	Probírané tem.okruhy Vyhledávání informací, odpovědi, dokončení vět podle obsahu sdělení Rozhovor, anketa, vypravování Přiřazování krátkých textů k obrázkům a fotografiím Autentické materiály	MV Informatika Digitální čtení a práce v prostředí elektronické obrazovky. Práce s vybranými internetovými aplikacemi – práce s online slovníkem. Práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulování písemného vyjádření různými formami.
Odpovídá na jednoduché otázky	Zeptá se kamaráda a odpoví na jeho	Mluvení	Probírané tem.okruhy	Digitální zpracování a sdílení získaných

týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a sám podobné otázky pokládá Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	otázky – bydlení, volný čas, povinnosti, zdravotní potíže, oslava narozenin, kapesné, nákupy a oblečení Domluví si společný program s kamarádem Vede s kamarádem rozhovor na téma jídelní zvyklosti, oblíbené jídlo Osloví kamaráda a dospělého a zeptá se na cestu, jednoduše popíše cestu, pojmenuje důležité budovy ve městě Vyjádří radost a překvapení, prosbu a poděkování	Mluvení	Základní gramatické struktury a typy vět Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět	informací a vytváření digitálního obsahu (vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Pojmenuje některé části lidského těla a vyjádří, co ho bolí Omluví svou nepřítomnost Řekne, kdy má narozeniny, pozve na oslavu své přátele Sdělí, jak tráví volný čas Sdělí základní informace o obci, ve které žije	Mluvení	Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět	

Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Popíše svůj denní režim Umí si koupit jídlo, pití a oblečení, vystupuje v pozici nakupujícího i prodávajícího Vyplní do formuláře své jméno, příjmení, bydliště, stát, datum narození, vzdělání Písemně reaguje na pozvánku na oslavu nebo jinou akci, omluví se kamarádovi nebo dospělému Napíše kamarádovi odpověď na e-mail na téma oslava narozenin Napíše jednoduchý rozhovor na téma nakupování dárku Napíše jednoduché vypravování na téma můj domov (bydlení, domácí zvířata, volný čas, povinnosti)	Psaní Psaní	Formulář pro osobní údaje, přihláška, adresa, dotazník Pozvánka, omluva, e-mail a odpověď na něj Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět Rozhovor, vypravování, pozvánka, pohled	Práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulování písemného vyjádření různými formami.

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Napíše pozvánku na vánoční oslavu. Sestaví svůj oblíbený jídelníček a napíše jednoduché vyprávění o svých jídelních zvyklostech			

V mluveném a psaném projevu používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ***Výstup ŠVP***	Napíše jednoduché vyprávění o svém životním stylu Napíše kamarádovi pohled z prázdnin		Skloňování přivlastňovacích zájmen (1. a 3. a 4. pád), Skloňování podst. jmen v singuláru (1. ,3. a 4.pád) Časování sloves können, müssen , dürfen, mögen, sollen, wollen v přít. čase Časování sloves nehmen a essen v přítomném čase Časování sloves haben a sein v preteritu, Časování sloves s odlučitelnou předponou Číslovky Předložky se 3. a 4. pádem	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Rozumí otázkám učitele vycházejících z probíraných okruhů slovní zásoby a jednoduchým způsobem na ně odpoví, zeptá se na doplňující informace	Poslech s porozuměním	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Krátké odpovědi na otázky, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, tvoření otázek	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	Rozezná v pomalu a zřetelně pronášeném textu slova osvojované slovní zásoby a rozumí větám z nich utvořených (s obrázkovou oporou), podle obsahu sdělení k nim přiřadí správné obrázky a symboly, vytvoří odpovědi na otázky, dokončí	Poslech s porozuměním	Vzkaz, rozhovor, otázky a odpovědi Poslech jednoduchých informací z probíraných tematických okruhů Odpovědi na otázky, doplňování vět, zopakování základních informací	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	věty Rozumí jednoduchým informacím v předpovědi počasí, podle obsahu sdělení přiřadí k jednotlivým dnům správné symboly Rozumí rozhovoru na téma bydlení a ubytování, vybere správnou odpověď na otázku Rozumí popisu přípravy	Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: JÁ, moje koníčky, záliby, vlastnosti, přátelé Svátky v roce,zvyky Můj den, denní režim Škola Prázdniny, ubytování, veřejná doprava, město Základní gramatické struktury a typy vět Rozhovor, rozhlasová zpráva, vzkazy na telefonním záznamníku, předpověď počasí Popis přípravy pokrmu, popis osoby, popis cesty	Práce s vybranými internetovými aplikacemi – práce s online slovníkem

	jednoduchého pokrmu Rozumí informacím, jak se dostane na požadované místo ve městě, a informacím o veřejné dopravě			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Rozumí jednoduchému vyprávění o školském systému Rozumí popisu osoby – vzhled, vlastnosti, zájmy, vzdělání, dovednosti			
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí obsahu jednoduchého jídelního lístku, reklamních letáků na pití, jídlo, oblečení Rozumí inzerátům nabízejícím ubytování, vzdělávací kurzy, prohlídku historických památek a muzeí	Čtení s porozuměním	Jídelní lístek Inzerát, upozornění, oznámení Reklamní letáky – jídlo a pití, oblečení, vánoční zboží Webové stránky – předpověď počasí, jízdní řád, Program kina Orientační tabule ve městě, plán města, důležité budovy, památky a instituce ve městě	Digitální čtení a práce v prostředí elektronické obrazovky. Vyhledávání a zpracování informací, posuzování důvěryhodnosti informací. Práce s vybranými internetovými aplikacemi – práce s online slovníkem. Práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulování písemného vyjádření různými formami.
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Přečte jednoduchý rozhovor v probíraných tematických okruzích, vyhledá v textu základní informace a odpovědi na otázky	Čtení s porozuměním	Probírané tematické okruhy Rozhovor Blahopřání Vzkaz, sms zpráva, e-mail, žádost o informace	

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Rozumí obsahu blahopřání k důležité životní události Rozumí vzkazu, sms zprávě, e-mailovému sdělení a reaguje na ně Přečte rozhovor na téma příprava pokrmů, kurz německého jazyka, ubytování, školský systém, cestování veřejnou dopravou, doplní do textu chybějící informace	Čtení s porozuměním	Probírané tem.okruhy Vyhledávání informací, odpovědi, dokončení vět podle obsahu sdělení Rozhovor Vypravování Popis osoby, cestování veřejnou dopravou, přípravy pokrmů	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
	Přečte vypravování v probíraných tematických okruzích, vyhledá v textu základní informace a odpovědi na otázky Přečte popis cestování veřejnou dopravou, vyhledá požadované informace, doplní neúplné údaje Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů		Přiřazování krátkých textů k obrázkům a fotografiím Autentické materiály Informace o reáliích Německa, Rakouska, Švýcarska	EGS MkV Uvědomování si existence autorského zákona a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a sám podobné otázky pokládá	Zeptá se kamaráda a odpoví na jeho otázky – rodina, koníčky, dosavadní život, vzdělání, bydlení, škola, datum	Mluvení	Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět	

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	narození, oblíbené jídlo, cestování Telefonování – přihlásí se do kurzu, vyjádří neporozumění, požádá o zopakování informace Telefonování – informuje se o průběhu kurzu Telefonování – informuje se o možnostech ubytování Telefonování – vypráví o průběhu kurzu kamarádce/ kamarádovi Blahopřeje k důležitému životnímu jubileu Objedná lístky do divadla	Mluvení	Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět Telefonické rozhovory Dotazování se, získávání informací Blahopřání Časové údaje	Digitální zpracování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Zeptá se na informace o veřejné dopravě, zakoupí si jízdenky Představí svou osobu, popíše dosavadní život, vzdělání, koníčky Popíše svůj pokoj, byt Vypráví o vlastní škole Formuluje pravidla slušného chování	Mluvení	Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět	

Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Popíše přípravu jednoduchého oblíbeného pokrmu Popíše vzhled a vlastnosti osoby Vede se spolužákem rozhovor na téma kultura, vyjádří vlastní názor Vyplní do formuláře své jméno, příjmení, bydliště, stát, datum narození, vzdělání Písemně reaguje na pozvánku na oslavu nebo jinou akci, omluví se kamarádovi nebo dospělému Napíše kamarádovi odpověď na e-mail na téma oslava narozenin Napíše životopis Popíše svůj pokoj, byt, životní podmínky	Psaní Psaní	Formulář pro osobní údaje, přihláška, adresa, dotazník, objednávka Pozvánka, omluva, e-mail a odpověď na něj Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět Probírané tem.okruhy Základní gramatické struktury a typy vět Vypravování, pozvánka, pohled , přihláška, objednávka, blahopřání, inzerát, popis	Práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulování písemného vyjádření různými formami.

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
V mluveném a psaném projevu používá základní gramatické struktury a typy vět; rozumí jednoduchému poslechovému textu, který tyto věty obsahuje (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Sestaví svůj oblíbený jídelníček, popíše přípravu svého oblíbeného pokrmu Popíše umělecké dílo – obraz Popíše možnosti kulturního vyžití ve svém bydlišti Napíše jednoduché vyprávění o svém životním stylu Vytvoří vlastní inzerát, prezentuje jej, argumentuje Napíše kamarádovi pohled z prázdnin		Nepřímá otázka Zpodstatnělá přídavná jména N-skloňování Tvoření slov Nepřímá řeč Způsobová slovesa – shrnutí Sloveso werden – shrnutí Slovosled v souvětích Postavení příslovce ve větě Perfektum, časování sloves Časování sloves sollen a wollen v preteritu Předložky aus, in, an, nach Spojky aber, oder, deshalb, auserden	

Vzdělávací oblast

Matematika a její aplikace

Učební osnovy předmětu

Matematika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je na prvním i druhém stupni realizována ve vyučovacím předmětu *Matematika.* Prolíná celým základním vzděláním, směřuje od činnostního vyučování k abstrakci a zobecňování a k následnému řešení reálných situací. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů. Je oblastí, jež se významně podílí na vytváření a rozvoji klíčových kompetencí, které jsou předpokladem úspěšnosti žáka v celém jeho životě.

Vyučování matematiky je založeno především na činnostním učení, na vlastních zkušenostech žáků a je uplatňováno i v souvislosti s obsahem dalších vzdělávacích oblastí v projektovém vyučování a v tematických pracích.

Předmět *Matematika* je vyučován v každém ročníku v rozsahu pěti hodin týdně.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Vzdělání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

<u>Kompetence k učení</u>

Žák

- řeší praktické situace – navrhuje postup řešení, kontroluje výsledky a podle potřeby své řešení upravuje
- osvojuje si matematické pojmy a zákonitosti, které z řešení této situace vyplývají
- využívá tyto matematické pojmy a zákonitosti k poznávání reálných jevů a k řešení dalších praktických úloh
- vytváří si tak zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- učí se stručně a výstižně vyjadřovat matematickým jazykem a symbolikou
- získává zkušenosti s matematickým modelováním – ví, že daný model může být použit pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- poznává, že realita může být složitější než její matematický model
- učí se vyhledávat a vyhodnocovat data uvedená v tabulkách, grafech, nákresech a schématech a naopak zpracovává získané údaje formou grafů, diagramů a tabulek
- překonává obtíže při učení, snaží se být důsledný, vytrvalý, kontroluje a sebekriticky hodnotí výsledky své práce
- učí se využívat prostředky výpočetní techniky-kalkulátory, počítačový software, výukové programy
- cení si svých úspěchů a hledá poučení ve svých nezdarech

<u>Kompetence k řešení problémů</u>

Žák

- získává zkušenosti s řešením úloh a problémů, uvědomuje si, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- provádí rozbor problému, sestavuje plán řešení, odhaduje výsledek
- hledá nejvhodnější postup k řešení problémů, realizuje ho a vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- na základě zkušeností nebo pozorování vytváří hypotézy a ověřuje je nebo vyvrací pomocí protipříkladů
- řešením problémových úloh rozvíjí své logické myšlení, úsudek a schopnost argumentace

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí jasně formulovat své myšlenky, dokáže diskutovat se svými spolužáky a s vyučujícími o vytvořené hypotéze, zvoleném postupu a správnosti výsledku
- dokáže vést dialog, klade jasné otázky a naslouchá názorům druhých
- umí požádat o pomoc a rovněž se učí pomoc sám nabídnout

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- spolupracuje ve skupině i v týmu při řešení problémových i aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života
- učí se organizovat práci ve skupině – vést práci skupiny, rozdělovat úkoly jednotlivcům posuzovat celkový výsledek společné práce
- nese odpovědnost za splnění svého úkolu i za práci celé skupiny
- společně s ostatními hledá nejúčinnější a nejvhodnější postupy při řešení problémových úloh a situací

Kompetence digitální

Žák

- zapojuje do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnává využití tradičních a digitálních prostředků, diskutuje o nich
- využívá digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volí efektivní postupy
- navrhuje vlastní statistická šetření v oblastech vlastních zájmů, posuzuje získaná data, výsledky prezentuje, zobecňuje a diskutuje o metodách a výsledcích

1. stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0-20	Číslo a početní operace	Číselná řada, čtení a psaní čísel Porovnávání čísel, vztahy menší, větší, rovno, zápis rovnosti a nerovnosti Řešení a vytváření úloh na porovnávání čísel	Prvouka
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání čísel 0-20	Číslo a početní operace	Zobrazení čísel na číselné ose, vyhledávání čísel menších nebo větších než číslo dané	
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla 0 - 20	Číslo a početní operace	Počítání předmětů v daném souboru, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá čísla v oboru do 20 s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace	Součet a rozdíl čísel, vztahy mezi sčítáním a odčítáním Znázornění příkladu na sčítání a odčítání manipulací s předměty Zapsání reálné situace pomocí početních operací	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace	Slovních úlohy na sčítání a odčítání Slovních úloh s využitím vztahů o *n*-více a o *n*-méně	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich prezentaci	Pojmenuje základní rovinné obrazce a jednoduchá tělesa Uvědomuje si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru	Geometrie v rovině a prostoru	Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule Geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za Konkrétní orientace v prostoru	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost rovinných obrazců, měří délku na dílky	Geometrie v rovině a prostoru	Rovinné obrazce Délka úsečky	Pracovní činnosti
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině	Geometrie v rovině a prostoru	Souměrné útvary, jejich rozeznání	Pracovní činnosti
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v pojmech minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok	Závislosti, vztahy a práce s daty	Rok, školní rok Hodina, vyučovací hodina Základní pravidelné činnosti denního režimu, sledování doby jejich počátku, trvání a ukončení	Prvouka Prvouka Tělesná výchova
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Určí závislost svého denního režimu na denních obdobích	Závislosti, vztahy a práce s daty	Zápis jednoduchých závislostí z praktického života, doplňování do tabulek	Prvouka
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Zapisuje své poznatky z praktických činností do tabulky	Závislosti, vztahy a práce s daty	Doplňování jednoduchých posloupností	Pracovní činnosti

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0-100	Číslo a početní operace	Číselná řada, čtení a psaní čísel Porovnávání čísel Řešení a vytváření úloh na porovnávání čísel	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání čísel 0 – 100	Číslo a početní operace	Zobrazení čísel na číselné ose, vyhledávání čísel menších nebo větších než číslo dané Jednoduchá nerovnice – zápis a řešení	
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Pracuje takto s přirozenými čísly 0 – 100	Číslo a početní operace	Počítání prvků daného konkrétního souboru, vytváření souborů s požadovaným počtem prvků (počítadlo, peníze, čtvercová síť…) Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů	Prvouka
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 i s přechodem přes desítku	Číslo a početní operace	Počítání po desítkách a po jedné v oboru do 100 Součet a rozdíl čísel, sčítání a odčítání násobků deseti Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 s přechodem přes desítku Zaokrouhlování čísel na desítky	
	Násobí a dělí v oboru násobilek 2,3,4,5,10, násobí číslem 1, 0	Číslo a početní operace	Násobení jako opakované sčítání Pojmy násobek, činitel, dělenec, dělitel, součin, podíl; záměna činitelů Řady násobků daného čísla Násobilky 2,3,4,5,10,1 Násobení a dělení v oboru těchto násobilek	

			Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobilek	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje sčítání a odčítání v oboru do 100, násobení a dělení v oboru násobilek 2,3,4,5,10,1	Číslo a početní operace	Řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 Úlohy na násobení a dělení v oboru daných násobilek Úlohy s využitím vztahů *n*-krát více, *n*-krát méně Úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich prezentaci	Pojmenuje základní rovinné obrazce a tělesa, popíše vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru	Geometrie v rovině a prostoru	Užívání závorek Jehlan, kužel Modelování těles Kreslení křivých a rovných čar, lomená čára	Pracovní činnosti
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Měří délku úsečky na centimetry, porovnává délku úseček	Geometrie v rovině a prostoru	Úsečka, rýsování úseček Označení bodů a úseček Délka úsečky,její měření na centimetry, zápis	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Využívá vlastností souměrnosti v praktických činnostech	Geometrie v rovině a prostoru	Shodné úsečky Jednotky délky – cm, m Poznávání souměrných a nesouměrných rovinných útvarů Dokreslování neúplných souměrných útvarů	Pracovní činnosti
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v pojmech sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok	Závislosti, vztahy a práce s daty	Využití vlastností souměrnosti při vytváření šablonek a jiných výrobků	Prvouka

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Zkoumá v praktické činnosti jednoduché závislosti, učí se je slovy vysvětlit a údaje zapsat do tabulky	Závislosti, vztahy a práce s daty	Znalost vztahů : den = 24 hodin hodina = 60 minut minuta = 60 sekund Čtení údajů na hodinách včetně digitálních Sledování jednoduchých závislostí na čase (délka vyučovací hodiny a přestávky, vztah mezi počtem dnů a počtem hodin, mezi počtem let a počtem měsíců) Změna teploty během dne Zápis do tabulky	Prvouka

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky různých závislostí z běžného života Doplňuje posloupnosti přirozených čísel v oboru do 100	Závislosti, vztahy a práce s daty	Tabulky časových závislostí (vzdálenost domova od školy a délka chůze do školy…) Závislost ceny zboží a jeho množství, závislost teploty vzduchu na denní době … Posloupnosti přirozených čísel v oboru do 100, hledání vztahů mezi čísly	Prvouka

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný) Osvojuje si písemné	Číslo a početní operace Číslo a početní operace Číslo a početní operace Číslo a početní operace	Číselná řada 0 – 1 000, čtení a zápis trojciferných čísel Porovnávání čísel (čís. osa) Řešení a vytváření úloh na porovnávání čísel Znázornění trojciferných čísel na číselné ose, vyhledávání čísel menších nebo větších než číslo dané Řešení nerovnic s pomocí číselné osy Vytvoření konkrétního souboru s daným počtem prvků do 1 000 (hrací peníze, milimetrový papír apod.) Součet a rozdíl čísel, sčítání a odčítání násobků sta Sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 1 000 i s přechodem násobků sta Zaokrouhlování na desítky a stovky Rozklad čísla v desítkové soustavě Automatizace spojů všech násobilek Automatizace násobení a dělení v oboru násobilek do 100 Násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným mimo obor násobilek Dělení se zbytkem, neúplný podíl, zbytek	Pracovní činnosti

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	algoritmy sčítání a odčítání		Písemné algoritmy sčítání a odčítání Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců a odčítáním Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním Provádění předběžného odhadu řešení	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		Číslo a početní operace	Řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel Úlohy na vztahy o *n*-více (méně) Řešení a vytváření úloh na násobení Úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným Úlohy vedoucí ke vztahu *n*-krát více (méně) Slovní úlohy s několika početními výkony	
Rozezná, pojmenuje vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci		Geometrie v rovině a prostoru	Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel Modelování staveb tvaru kvádru, krychle, apod. podle daného plánu (užití krabiček apod.) Rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh Vzájemná poloha přímek, průsečík, rovnoběžky a různoběžky	Pracovní činnosti
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky		Geometrie v rovině a prostoru	Odhad délky úsečky, měření úsečky s přesností na mm Strana rovinného obrazce, měření délek stran rovinných obrazců	Pracovní činnosti

			Hrana tělesa, měření délek hran tělesa Výpočet obvodu jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		Geometrie v rovině a prostoru	Poznávání jednoduchých souměrných útvarů, jejich kreslení a rýsování ve čtvercové síti	Pracovní činnosti
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času		Závislosti, vztahy a práce s daty	Jednotky času – sekunda, minuta, hodina, den Převádění jednotek času, zápis do tabulky	Prvouka

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života		Závislosti, vztahy a práce s daty	Převody jednotek délky – mm, dm, cm, m, km Převody jednotek hmotnosti – g, kg, t Převody jednotek objemu – l, hl Příklady z praktického života	Prvouka
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		Závislosti, vztahy a práce s daty	Zápis vztahů mezi jednotkami do tabulek Doplňování posloupnosti čísel	

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Na příkladech dokáže základní vlastnosti početních výkonů	Číslo a početní operace	Komutativností a asociativností sčítání a odčítání, užití v jednoduchých příkladech Pořadí početních výkonů, užívání závorek	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000	Číslo a početní operace	Písemní sčítání a odčítání Písemné algoritmy násobení a dělení Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozený ch čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 1 000 000, provádí kontrolu výpočtů	Číslo a početní operace	Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky Zaokrouhlování s danou přesností Vyznačování intervalů na číselné ose patřících k danému zaokrouhlenému číslu	Člověk a jeho svět
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000	Číslo a početní operace	Odhad výsledku, kontrola výpočtu Řešení a vytváření slovních úloh na početní výkony s čísly v daném oboru Slovní úlohy na vztahy o *n*-více (méně),*n*-krát více (méně)	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na	Číslo a početní operace	Slovní úlohy na více početních výkonů Pojmy celek, část, zlomek, čitatel,	

	příkladech z běžného života Využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku		jmenovatel, zlomková čára Názorné vyznačení 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku Určení 1/2,1/3, 1/4, 1/5, 1/10 z daného celku Slovní úlohy na určení 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6 z daného celku	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
	Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny na základě obrázkového znázornění	Číslo a početní operace	Určení celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny desetiny za pomoci grafického znázornění Řešení a tvorba slovních úloh	
Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny), využívá k tomu názorné obrázky a tyto početní	Číslo a početní operace		
Vyhledává, sbírá a třídí data	výkony zapisuje Dokáže vyhledat data důležitá pro svou denní potřebu i informace důležité pro práci v týmu, posoudí je	Závislosti, vztahy a práce s daty	Získávání informací pro práci na projektech a tematických pracích - internet, dotazování, studium literatury, pokusy a pozorování	EV, MV Člověk a jeho svět IKT Český jazyk a literatura
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	a využije v další činnosti Zapisuje údaje do tabulek, vytvoří jednoduchý graf,	Závislosti, vztahy a práce s daty	Vlakový a autobusový jízdní řád, jízdní řády MHD	IKT-jízdní řády

	vysvětlí podstatu přímé úměry		Nalezení nejvhodnějšího spojení závislost mezi dobou jízdy a počtem ujetých km, sestavení tabulky této	IKT Člověk a jeho svět
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Narýsuje a znázorní některé rovinné útvary, zná jejich vlastnosti	Geometrie v rovině a prostoru	závislosti, výpočet průměrné rychlosti Podstata přímé úměry Konstrukce obdélníku a čtverce Rýsování trojúhelníku při znalosti délek jeho stran Trojúhelníková nerovnost Kružnice a kruh, střed, poloměr a průměr	Pracovní činnosti

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku sečtením délek jejich stran	Geometrie v rovině a prostoru	Grafický součet a rozdíl úseček Obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku Jednotky délky Základní vztahy mezi jednotkami délky	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Popíše vzájemnou polohu přímek v rovině, sestrojí daný druh přímky	Geometrie v rovině a prostoru	Vzájemná poloha dvou přímek Sestrojení rovnoběžky s danou přímkou Sestrojení kolmice k dané přímce Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	Geometrie v rovině a prostoru	Určování obsahu čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě Vyvození způsobu výpočtu obsahu	Pracovní činnosti

Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku a obsah čtverce a obdélníku (*Výstup ŠVP)*	Vyvodí a používá vzorce pro výpočet obvodu trojúhelníku, čtverce a obdélníku a pro obsah čtverce a obdélníku	Geometrie v rovině a prostoru	čtverce a obdélníku na základě zkušeností s čtvercovou sítí Seznámení s jednotkami obsahu a jejich užitím Síť kvádru a krychle rozložením a složením krabičky	Pracovní činnosti Pracovní činnosti
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	Pozná souměrný útvar, v jednoduchých případech určí osu souměrnosti	Geometrie v rovině a prostoru	Určování osy souměrnosti na názorných obrázcích Využití osy souměrnosti v praktických úkolech (např. výroba masek, loutek…) Sestrojení osy úsečky Konstrukce souměrných obrazců ve čtvercové síti	

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Číslo a početní operace	Pamětné početní operace v celém oboru přirozených čísel, využití vlastností sčítání a násobení při řešení složitějších výpočtů k jejich zjednodušení	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		Číslo a početní operace	Písemné algoritmy početních výkonů a jejich užití Písemné sčítání až čtyř čísel, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací s přirozenými čísly		Číslo a početní operace	Odhady výsledků, kontrola výpočtů, práce s kapesním kalkulátorem Využití zaokrouhlování v praktických situacích běžného života	Člověk a jeho svět EV
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		Číslo a číselné operace	Řešení slovních úloh vedoucích ke dvěma více početním úkonům Řešení slovních úloh pomocí jednoduchých nerovnic, znázornění na číselné ose	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku		Číslo a číselné operace	Upevňování učiva 4. ročníku Vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	
Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel		Číslo a číselné operace	Zlomky se jmenovateli 10, 100	

			Smíšená čísla, jejich znázornění a vysvětlení na konkrétních příkladech Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem, zápis těchto početních výkonů Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tématický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)		Porovnávání zlomků se stejným čitatelem a různým jmenovatelem Řešení složitějších slovních úloh vedoucích k rozdělování celku na části a výpočtu celku z daných částí	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		Číslo a číselné operace	Zápis zlomků se jmenovatelem 10, 100 desetinným číslem Desetinná čárka, desetinná čísla v řádu desetin a setin	
Porozumí znaku „– „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		Číslo a číselné operace	Využití praktických modelů desetinných čísel (peníze) Znázornění, zápis a porovnávání celých čísel v rozmezí -100 až +100 (využití číselné osy)	Člověk a jeho svět
Vyhledává, sbírá a třídí data		Závislosti, vztahy a práce s daty	Využití záporných čísel v běžném životě (teploty, dlužná částka..) Vyhledávání důležitých údajů pro projekty a tematické práce	Člověk a jeho svět EV
Čte a sestavuje jednoduché grafy a diagramy		Závislosti, vztahy a práce s daty	na základě pozorování, pokusů a studia literatury	Člověk a jeho svět EV

Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce		Geometrie v rovině a prostoru	Zakreslování jednoduchých grafů závislosti např. změna teploty během dne Sestrojování grafů, uspořádaná dvojice čísel Soustava souřadnic Sloupkové diagramy Proměnná, nezávisle a závisle proměnná Dosazování za proměnnou Čtení a sestavování tabulek různých závislostí Konstrukce pravoúhlého, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tématický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Sestrojí rovnoběžky a kolmice		Geometrie v rovině a prostoru	Rovnoběžky a kolmice ve složitějších konstrukčních úlohách	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		Geometrie v rovině a prostoru	Grafický součet a rozdíl úseček Grafický součet stran mnohoúhelníku Obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, užití vzorců Jednotky délky, převody	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku a obsah čtverce a obdélníku (*Výstup ŠVP)*	Vypočítá povrch krychle a kvádru v jednoduchých slovních úlohách	Geometrie v rovině a prostoru Geometrie v rovině a prostoru	Obsah čtverce a obdélníku, použití odhadu Vzorce pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku Jednotky obsahu, vztahy mezi nimi, převody Vytvoření představy o síti krychle a kvádru na základě	

Na praktickém příkladě vysvětlí pojem síť kvádru a krychle, povrch kvádru a krychle (*Výstup ŠVP)* Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru		Geometrie v rovině a prostoru	modelování, rozložení krabičky apod. Vytvoření představy o povrchu krychle a kvádru a o způsobu jeho výpočtu na základě praktických činností Slovní úlohy na výpočet obsahu čtverce, obdélníku, povrchu kvádru a krychle Využití osy souměrnosti v konstrukční geometrii Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník – souměrný útvar v rovině	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy ve 4. a 5. ročníku

Do vyučování matematiky jsou pravidelně zařazovány úlohy, které se svou povahou liší od obvyklých matematických úloh. Vyžadují nejen matematické znalosti a dovednosti, ale také schopnost využívat poznatků z jiných vzdělávacích oblastí. Vedou k poznání, že mnohé situace z běžného života mohou mít více různých řešení. Nutí žáky přemýšlet a diskutovat o tom, zda nalezené řešení je v životě uskutečnitelné. Tyto úlohy a problémy vyplývají především z projektového vyučování, ve kterém žáci zkoumají řadu různých situací ze svého nejbližšího okolí a ze života své rodiny.

Kromě řešení těchto úloh se žáci setkávají i s dalšími neobvyklými úkoly – řeší jednoduché kombinatorické úlohy, učí se nacházet souvislosti mezi čísly a podle stanoveného pravidla doplňují číselné řady nebo vyvozují pravidla pro pokračování číselné řady, rozvíjejí svou prostorovou představivost.

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace s desetinnými čísly a s desetinnými zlomky	Číslo a proměnná	Desetinná čísla – rozvinutý zápis v desítkové soustavě, desetinné číslo a desetinný zlomek, početní operace s desetinnými čísly	Fyzika- převody jednotek
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností, využívá kalkulátor	Číslo a proměnná	Zaokrouhlování desetinných čísel	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Číslo a proměnná	Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	Využívá násobení desetinných čísel pro určení části z celku	Číslo a proměnná	Vyjádření části celku – zlomek, desetinné číslo, poměr	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, provádí početní operace s výrazy a rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání	Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje aritmetické operace s desetinnými čísly	Číslo a proměnná	Výrazy- číselný výraz a jeho hodnota	
Analyzuje a řeší jednoduché	Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje		Počítání s desetinnými čísly, slovní úlohy. Výrazy – číselný výraz	

problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	aritmetické operace s desetinnými čísly	Číslo a proměnná	a jeho hodnota	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Zvládá jednoduché konstrukce, zápis konstrukce	Geometrie v rovině a v prostoru	Rovinné útvary – přímka, polopřímka, kružnice, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Třídí a popisuje trojúhelníky	Geometrie v rovině a v prostoru	Rovinné útvary – trojúhelník	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		Geometrie v rovině a v prostoru	Rovinné útvary –úhel Sestrojení úhlu dané velikosti Součet a rozdíl úhlů- graficky, numericky Vrcholové a vedlejší úhly Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka	Geometrie v rovině a v prostoru	Obvod a obsah čtverce a obdélníka	Pracovní činnosti
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti	Sestrojí osu úhlu, sestrojí osu souměrnosti osově souměrných útvarů	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu	

k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukční úlohy – konstrukce trojúhelníka podle vět sss. sus, usu	
Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	Sestrojí síť kvádru a krychle	Geometrie v rovině a v prostoru	Kvádr a krychle	
Načrtne a sestrojí sítě základních těles				

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukční úlohy – osová souměrnost	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Pozná a charakterizuje kvádr a krychli, určí jejich vlastnosti	Geometrie v rovině a v prostoru	Prostorové útvary – kvádr a krychle	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhadne a vypočítá objem a povrch kvádru a krychle	Geometrie v rovině a v prostoru	Objem a povrch kvádru a krychle	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Sestrojí obraz kvádru a krychle v rovnoběžném promítání	Geometrie v rovině a v prostoru	Zobrazení kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení	Řeší jednoduché slovní úlohy, které	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Desetinná čísla – slovní úlohy Dělitelnost – slovní úlohy	

předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vedou k počítání s desetinnými čísly Načrtne tělesa složená z kvádrů a krychlí, řeší slovní úlohy s využitím objemů a povrchů kvádru a krychle	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Kvádr a krychle	

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, umí vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně převádět zlomky a desetinná čísla	Číslo a proměnná	Celá čísla- číselná osa, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota Desetinná čísla a zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, početní operace se zlomky	Fyzika – teplota
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		Číslo a proměnná	Užití dělitelnosti při počítání se zlomky	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	Dokáže vyjádřit vztah celek-část poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procenty	Číslo a proměnná	Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka Procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent	IKT-tabulkové editory EGS VDO MV
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	Řeší úlohy z praxe s využitím poměru, pracuje s měřítky map	Číslo a proměnná	Grafy, tabulky Zhotovování jednoduchých plánů a map podle daného měřítka Určení vzdáleností na mapě, čtení map	Zeměpis
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Modeluje a řeší konkrétní situace vedoucí k výpočtu procentové části, počtu procent a celku	Číslo a proměnná	Procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent, slovní úlohy na procenta	IKT-tabulkové editory

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, provádí početní operace s výrazy a rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání	Řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých a racionálních čísel, provádí početní operace s číselnými výrazy v oboru racionálních čísel	Číslo a proměnná	Racionální čísla - slovní úlohy. Úpravy vzorců. Číselné výrazy.	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Modeluje konkrétní situace, analyzuje a řeší jednoduché problémy v oboru celých a racionálních čísel	Číslo a proměnná	Řešení slovních úloh a praktických problémů z běžného života	Ostatní předměty ŠVP
			Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic,	IKT- grafy Fyzika-grafy
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Rozlišuje vztahy přímé a nepřímé úměrnosti, řeší úlohy pomocí trojčlenky	Závislosti, vztahy a práce s daty	přímá úměrnost, nepřímá úměrnost	
			Tabulky, grafy	Ostatní předměty ŠVP
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Pracuje s tabulkami, rovnicemi a grafy přímé a nepřímé úměrnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty		
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			Matematické zpracování problémů okolního světa	Ostatní předměty ŠVP
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Řeší úlohy z praxe s využitím přímé a nepřímé úměrnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty	Konstrukční úlohy - zápis údajů a postupu řešení matematickou symbolikou - polohové a metrické vlastnosti probraných rovinných útvarů	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických	Řeší jednoduché konstrukční úlohy	Geometrie v rovině a v prostoru		

problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku				

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Třídí a popisuje čtyřúhelníky	Geometrie v rovině a v prostoru	Rovinné útvary – čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník)	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníků, lichoběžníků a trojúhelníků	Geometrie v rovině a v prostoru	Obvod a obsah rovnoběžníka, lichoběžníka, trojúhelníka	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Umí sestrojit osu úhlu a osu úsečky	Geometrie v rovině a v prostoru	Osa úhlu, osa úsečky	
Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	Načrtne a sestrojí trojúhelník, rovnoběžník a lichoběžník	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukce rovnoběžníka, trojúhelníka, lichoběžníka	
Užívá argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Pozná shodné a podobné trojúhelníky, umí užít věty o shodnosti trojúhelníků	Geometrie v rovině a v prostoru	Shodnost – středová souměrnost, věty o shodnosti trojúhelníků	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí	Sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti, určuje shodné útvary, užívá	Geometrie v rovině a v prostoru	Sestrojení obrazu útvaru podle dané osy nebo středu souměrnosti	

osově a středově souměrný útvar Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	shodná zobrazení v praxi Rozpozná a charakterizuje hranoly	Geometrie v rovině a v prostoru	Určení osy a středu souměrnosti souměrných útvarů Užití v praxi Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných	Určí povrch a objem čtyřbokého a trojbokého hranolu Načrtne a sestrojí sítě hranolů Načrtne obraz hranolu v rovině Řeší úlohy z praxe, ve kterých využívá získaných znalostí Řeší slovní úlohy s využitím trojčlenky	Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Nestandardní aplikační úlohy a problémy Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Prostorové útvary – hranoly Objem a povrch hranolu s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou nebo lichoběžníkovou základnou Úlohy z praxe Síť hranolů s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou nebo lichoběžníkovou základnou Hranoly s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou nebo lichoběžníkovou základnou Všechny probírané druhy hranolů – užití v praxi Slovní úlohy z praxe, reálné praktické situace	Fyzika Ostatní předměty ŠVP Ostatní předměty ŠVP

nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší složitější úlohy o tělesech složených z hranolů		Slovní úlohy z praxe, reálné praktické situace	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Určí druhou mocninu a odmocninu podle tabulek i pomocí kalkulátoru, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Číslo a proměnná	Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina Sčítání, odčítání mocnin, mocnina součinu, podílu. Umocňování mocnin	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, provádí početní operace s výrazy a rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání	Užívá mocniny s přirozenými mocniteli a zvládne početní operace s nimi	Číslo a proměnná	Výrazy – proměnná, výrazy s proměnnými, jednočleny, mnohočleny, druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řeší lineární rovnice s jednou neznámou, využívá lineárních rovnic při řešení slovních úloh	Číslo a proměnná	Lineární rovnice s jednou neznámou, zkouška správnosti, slovní úlohy ekvivalentní úpravy	Fyzika – úpravy vzorců
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Užívá při řešení mocnin	Číslo a proměnná	Jednoduché problémy a situace – řešení s užitím mocnin	IKT
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat	Čte a vytváří jednoduché tabulky, diagramy a přehledy, určuje základní statistické údaje	Závislosti, vztahy a data	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr	Fyzika Zeměpis
Určuje vztah přímé	Užívá vztah přímé		Přímá a nepřímá úměrnost	

a nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje reálné situace s využitím funkčních vztahů	a nepřímé úměrnosti Na základě vyhledaných a vyhodnocených údajů sestaví tabulku, graf, rovnici		- užití v reálných situacích	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Dokáže určit vzájemnou polohu přímky a kružnice, vzájemnou polohu dvou kružnic	Geometrie v rovině a v prostoru	Vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic.	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá obsah a obvod kruhu	Geometrie v rovině a v prostoru	Obvod a obsah kruhu Slovní úlohy	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Řeší jednoduché polohové a nepolohové konstrukční úlohy, umí použít Thaletovu kružnici	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice	
Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky	Geometrie v rovině a v prostoru	Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	
Určuje	Pozná a charakterizuje hranoly a válec	Geometrie v rovině a v prostoru	Prostorové útvary – válec	

a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Vypočítá objem a povrch válce Načrtne obraz válce, sestrojí obraz hranolu Užívá Pythagorovu větu v praxi	Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru	Válec – modelování, síť, výpočet objemu a povrchu,slovní úlohy Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	Sestrojí síť válce	Geometrie v rovině a v prostoru	Válec – síť	
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řeší slovní úlohy a problémy s praxe s využitím lineárních rovnic	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Úlohy z praxe – lineární rovnice	
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	Využívá získaných znalostí z geometrie pro řešení úloh z praktického života		Úlohy z praxe – prostorová představivost, znalosti geometrie	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Číslo a proměnná	Výrazy – lomené výrazy	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		Číslo a proměnná	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		Číslo a proměnná	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem		Číslo a proměnná	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů		Číslo a proměnná	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		Číslo a proměnná	Výrazy – rozklad mnohočlenu na součin	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných,		Číslo a proměnná		

provádí početní operace s výrazy a rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav		Číslo a proměnná	Rovnice – soustava dvou lineárních rovnic	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Funkce – lineární, lineární lomená, kvadratické Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	IKT

při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku			Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Rovinné útvary – podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků) Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule	

osově a středově souměrný útvar Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí sítě základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru Geometrie v rovině a v prostoru	Procvičování a prohlubování učiva předchozích ročníků Objem a povrch jehlanu, kužele, koule Jehlan, kužel - síť Využití goniometrických funkcí ostrého úhlu	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Číselné řady, obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	

Vzdělávací oblast

Informační a komunikační technologie

Naše škola

- vnímá jako jednu ze svých priorit orientaci na informatiku a technologie;
- investovala do nákupu učebních pomůcek v podobě různých robotů, robotických stavebnic a softwaru;
- chce digitální gramotnost rozvíjet především v ostatních předmětech, v informatice se chce soustředit na rozvoj informatického myšlení a informatických témat;

Školní vzdělávací program s názvem vychází z modelového školního vzdělávacího programu Nebojácně vpřed.

- pokrývá všechny navržené očekávané výstupy RVP ZV pro informatiku;
- výuka je realizována i se zakoupenými pomůckami v podobě robotických stavebnic a programovatelných pomůcek;
- časová dotace představuje maximální pokrytí výuky předmětu za využití učebních materiálů, které byly vyvinuty v rámci strategického projektu PRIM – Podpora rozvíjení informatického myšlení (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_036/0005322);

Učební osnovy předmětu

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu
Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice Vex GO
- robotická stavebnice Vex IQ
- alternativně - programovatelná deska Micro:bit
- programovatelný Ozobot, Blue-boot

Učební plán

roč.	téma	hodiny	nutné k naplnění RVP	je třeba počítač	nutný nákup pomůcek
4.	Ovládání digitálního zařízení	10	A	A	
	Práce ve sdíleném prostředí	6	A	A	
	Základy robotiky se stavebnicí	8		A	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	9	A		
5.	Úvod do práce s daty	4	A	A	
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A	A	
		3	A		
	Úvod do informačních systémů	7	A	A	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A		
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	6	A	A	
	Základy programování – postavy a události				
6.	Kódování a šifrování dat a informací	9	A		
	Práce s daty	10	A	A	
	Informační systémy	3	A		
	Programování – opakování a vlastní bloky	11	A	A	
7.	Programování – podmínky, postavy a události	9	A	A	
	Modelování pomocí grafů a schémat	6	A		
	Programování – větvení, parametry a proměnné	13	A	A	
	Počítače	5	A	A	
8.	Programování robotické stavebnice	20		A	A
	(alt. Programování hardwarové desky)	(20)		A	A
	Hromadné zpracování dat	13	A	A	
9.	Programovací projekty	12	A	A	
	Digitální technologie	15	A		
	Závěrečné projekty	6		A	

Tematické celky
1. stupeň
4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP
Digitální technologie

<table>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem
edituje digitální text, vytvoří obrázek
přehraje zvuk či video
uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
používá krok zpět, zoom
řeší úkol použitím schránky
dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)
C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)
D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Digitální zařízení
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace
Ovládání myši
Kreslení čar, vybarvování
Používání ovladačů
Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)
Kreslení bitmapových obrázků
Psaní slov na klávesnici
Editace textu
Ukládání práce do souboru
Otevírání souborů
Přehrávání zvuku
Příkazy a program</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
A: Počítač a síť
B: kap. 2
C: klikání myší, tahání myší
C: kreslení čáry a vybarvování
C: ovladače
B: kap. 3, 5

B: kap. 3
C: psaní na klávesnici
B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu
B: kap. 3, 5
B: kap. 3, 5
C: přehrávání zvuku
D: Hodina „Co je počítačový program“</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa</td></tr>
</table>

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● sestaví robota podle návodu

zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	● sestaví program pro robota ● oživí robota, otestuje jeho chování ● najde chybu v programu a opraví ji ● upraví program pro příbuznou úlohu ● pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ● pomocí programu ovládá senzor ● používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice Vex Tisknutelné materiály VEX GO – knihovna VEX	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 1 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1) C: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)	

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Piktogramy, emodži	A: Kódování informace obrázkem
Kód	A: Kódování informace textem
	A: Kódování informace číslem
Přenos na dálku, šifra	A: Kódovávání a šifrování textu
Pixel, rastr, rozlišení	A: Kódování rastrového obrázku
Tvary, skládání obrazce	A: Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém

● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	

Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Příkazy a jejich spojování	Modul 1 Bádání 1,2
Opakování příkazů	Modul 1 Bádání 2,3
Pohyb a razítkování	Modul 1 Bádání 2,3
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	Modul 1 Bádání 3
Vlastní bloky a jejich vytváření	Modul 1 Bádání 4
Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 4

Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy

Očekávané výstupy RVP	**Očekávané výstupy ŠVP**
Žákyně/žák: ● v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí

Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Systém, struktura, prvky, vztahy	Systémy kolem nás

Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Grafové modely A: Další grafové modely A: Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	

Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Ovládání pohybu postav	Modul 3 Bádání 1
Násobné postavy a souběžné reakce	Modul 3 Bádání 1
Modifikace programu	Modul 3 Bádání 1
Animace střídáním obrázků	Modul 3 Bádání 1,2
Spouštění pomocí událostí	Modul 3 Bádání 2
Vysílání zpráv mezi postavami	Modul 3 Bádání 3
Čtení programů	Modul 3 Bádání 4
Programovací projekt	Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

2. stupeň
6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
rozpozná zakódované informace kolem sebe
zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
zakóduje v obrázku barvy více způsoby
zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
ke kódování využívá i binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Přenos informací, standardizované kódy
Znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra
Identifikace barev, barevný model
Vektorová grafika
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
Binární kód, logické A a NEBO</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Kódy kolem nás
Kódování znaků
Šifrování
Kódování barev
Obrázky z čar
Komprese a kontrola
Binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</td></tr>
</table>

Práce s daty

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka</td></tr>
</table>

interpretacích dat ● sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) Práce v programu excel	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data A: Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Informační systémy

Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Programování – opakování a vlastní bloky

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy	**Odkaz na učivo ve zdrojích** kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

7. ročník

Programování – podmínky, postavy a události

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Opakování s podmínkou
Události, vstupy
Objekty a komunikace mezi nimi</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
kap. 4 Opakování s podmínkou
kap. 5 Myš a klávesnice
kap. 6 Posílání zpráv</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ● zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly) Program excel	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna

programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	**Odkaz na učivo ve zdrojích** kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Počítače

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení

<table>
<tr><td></td><td>systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)</td></tr>
<tr><td>Učivo
● Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
● Správa souborů, struktura složek
● Instalace aplikací, aktualizace
● Domácí a školní počítačová síť
● Fungování a služby internetu
● Princip e-mailu
● Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
● Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích

Hodina „Co je počítačový program“

Hodina „Komunikace po internetu“

Hodina „Soukromí v digitálním světě“</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa</td></tr>
</table>

8. ročník

Programování robotické stavebnice

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota
upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol
vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost
přečte program pro robota a najde v něm případné chyby
ovládá výstupní zařízení a senzory robota
vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
Robotická stavebnice VEX</td></tr>
<tr><td>Učivo
Sestavení a oživení robota
Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním
Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)
Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)
Čtení programu
Projekt Můj robot</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment</td></tr>
</table>

Programování hardwarové desky

<table>
<tr><td>Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
</table>

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ● přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ● používá opakování, rozhodování, proměnné ● ovládá výstupní zařízení desky ● používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ● připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ● vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit
Zdroje programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) učebnice Robotika pro základní školy: programujeme micro:bit pomocí Makecode (https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode)	
Učivo Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Kap. 1 Kap. 1 Kap. 2 Kap. 2, 3, 4 Kap. 3 Kap. 4 Kap. 5 Kap. 6
Výukové metody a formy Praktické činnosti, samostatná práce, experiment	

Hromadné zpracování dat

Tematický celek RVP Informační systémy

<table>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
řeší problémy výpočtem s daty
připíše do tabulky dat nový záznam
seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí, excel
učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy
učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty
A: Online přípravna souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx</td></tr>
<tr><td>Učivo
Relativní a absolutní adresy buněk
Použití vzorců u různých typů dat
Funkce s číselnými vstupy
Funkce s textovými vstupy
Vkládání záznamu do databázové tabulky
Řazení dat v tabulce
Filtrování dat v tabulce
Zpracování výstupů z velkých souborů dat</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
(tradiční téma výuky)

A: Geografické údaje o státech světa</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce, problémová výuka, projekt</td></tr>
</table>

9. ročník

Programovací projekty

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
řeší problémy sestavením algoritmu
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Programovací projekt a plán jeho realizace
Popsání problému
Testování, odladění, odstranění chyb
Pohyb v souřadnicích
Ovládání myší, posílání zpráv
Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu
Nástroje zvuku, úpravy seznamu
Import a editace kostýmů, podmínky
Návrh postupu, klonování.
Animace kostýmů postav, události
Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích

projekt Souřadnice
projekt Kulička
projekt Nákupní seznam

projekt Klavír
projekt Světadíly
projekt Ohňostroj
projekt Interaktivní pohlednice
projekt Ostrov pokladů</td></tr>
</table>

Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Zdroje učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)	
Učivo **Hardware a software** ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie,	**Odkaz na učivo ve zdrojích** (tradiční téma – hardware a software)

virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost) (téma – digitální identita)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
Popis Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

Vzdělávací oblast

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět učí žáky pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti.Vede je k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí. Postupně je seznamuje se vzdálenějšími osobami i jevy, složitějšími ději, a utváří tak prvotní ucelený obraz světa. Přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci poznávají základní práva a povinnosti lidí, svět financí a problémy, které provázejí soužití lidí. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Učí se orientovat v dějích a čase, v historii naší země. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Základem výuky se stává osobní příklad učitele a vlastní prožitek žáků. Důraz je kladen na propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem.

V 1. i v 2.období se obsah této vzdělávací oblasti realizuje v jediném předmětu. V 1. – 3. ročníku je tento předmět nazván Prvoukou, ve 4.-5. ročníku Člověk a jeho svět. To umožňuje integrovat učivo do tematických celků, připravovat projekty, ve kterých se uplatní i učivo z jiných vzdělávacích oblastí. Učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se stává pojítkem s ostatními předměty a umožňuje i propojení se všemi průřezovými tématy (uvedeny v samostatných tabulkách). Velkou výhodou je, že se žáci v takto pojatém vyučování učí přemýšlet v souvislostech, jsou vedeni k řešení problémů, ke spolupráci, získávají poznatky a zkušenosti na základě vlastní činnosti. Je to vhodně zvolená cesta k osvojování a prohlubování klíčových kompetencí.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Vzdělání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení těchto kompetencí:

Kompetence k učení

Žák

- získává schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm a chápat ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro něj mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující
- vyhledává a třídí informace, osvojuje si základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí i v jiných zemích
- získává znalosti o činnostech a výtvorech lidí, o technice a propojuje je se svými dosavadními zkušenostmi
- poznává složitost vztahů mezi lidmi a mezi lidmi a přírodou
- nabývá vědomostí o péči o lidské zdraví a využívá je v běžném životě
- tyto poznatky propojuje s poznatky dalších vzdělávacích oblastí
- zná a používá zavedené termíny, znaky a symboly
- experimentuje, zpracovává a hodnotí výsledky své práce a vyvozuje závěry pro své další učení
- učení plánuje, vybírá vhodné metody a spěje k pochopení procesu učení jako celoživotního sebezdokonalování a získává k učení kladný vztah
- učí se důslednosti, vytrvalosti, pravidelnosti a objektivnímu hodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá, rozebírá a řeší situace, se kterými se setkává při individuální i týmové práci nebo při projektovém vyučování
- si uvědomuje a promýšlí různé způsoby zpracování problému
- vyhledává potřebné informace k řešení problému, využívá svých vědomostí a dovedností
- na základě svých znalostí, získaných informací a dosavadních zkušeností nachází optimální řešení problému

- osvědčené postupy aplikuje v běžném životě při řešení obdobných problémových situací
- se učí řešit problémy v přírodě i v lidském soužití ve svém okolí

Kompetence komunikativní

Žák

- při týmové práci a při práci na řešení projektových úkolů sděluje své názory vhodnou formou učiteli či spolužákovi, vede s nimi diskusi, argumentuje a společně s nimi se snaží najít správné či vhodné řešení problému (úkolu)
- formuluje myšlenky výstižně a souvisle
- vyslechne názory pedagogů, spolužáků a vhodně na ně reaguje
- zná a používá různé druhy běžných komunikačních prostředků – textové,obrazové a zvukové materiály
- využívá k získávání potřebných informací a ke komunikaci s okolním světem nové informační technologie a prostředky
- uplatňuje získané komunikační dovednosti ke svému rozvoji, ke spolupráci s ostatními žáky a s učiteli a k navazování kontaktů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- se zapojuje do skupinové práce, snaží se svými znalostmi a dovednostmi přispět k řešení úkolu
- se podílí na vytvoření pravidel týmové práce, pomáhá vybírat vhodné postupy, obrací se na učitele či spolužáky o radu a sám pomoc poskytne
- při diskusi respektuje názory a zkušenosti druhých lid, podílí se na motivující a příjemné pracovní atmosféře

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních lidí, svůj názor vyjadřuje nenásilným způsobem
- odmítá fyzické i psychické násilí, poukáže na nevhodné chování, diskutuje o něm a hledá nápravu
- dodržuje školní řád a další pravidla práce a chování ve školním kolektivu, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- v rámci svých možností poskytne první pomoc při ohrožení zdraví nebo lidského života, chová se zodpovědně v krizových situacích
- získává odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství naší vlasti, cení si a ochraňuje umělecká díla, kulturní památky, tradice a lidové zvyky a aktivně je zapojuje do svého života
- chápe význam ochrany životního prostředí a žije v souladu s ním
- seznamuje se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět (globální problémy)
- poznává a upevňuje preventivní chování, účelně se rozhoduje a jedná v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

Žák

- si vytváří svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku, dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne
- projevuje snahu přispět svou prací ke zlepšení prostředí domova, školy a okolí

- rozezná různé materiály a tvořivě je užívá ve své činnosti
- se orientuje ve světě techniky, některé nástroje, přístroje a vybavení používá za současného dodržování bezpečnostních pravidel popřípadě po seznámení s návodem k použití
- zná a chápe práci jako jednu z nejrozšířenějších lidských činností, uvědomuje si její význam pro jedince, ztotožňuje se s pracovními povinnostmi a závazky, odpovědností, vymezenými pracovními podmínkami, hodnocením výsledků své práce a učí se úctě k hodnotám práce jiných lidí
- rozlišuje různé pracovní činnosti – povolání, uvědomuje si jejich význam z hlediska celospolečenského, ale i z hlediska své přípravy na budoucnost (volba povolání)

Kompetence digitální

Žák

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- dodržuje pravidla chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje jsou vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- používá online technologie, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- zkoumá přírodu s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- plánuje a realizuje pozorování a pokusy s účelným využitím digitálních technologií

Učební osnovy předmětu

Prvouka

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* je určen žákům prvního až třetího ročníku. V prvním ročníku je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně, ve druhém v rozsahu dvou hodin týdně a ve třetím ročníku je jeho dotace posílena na tři hodiny.

Žák získává základní vědomosti o lidském těle, učí se chránit své zdraví a dodržovat hygienické návyky. Zamýšlí se nad lidskými vztahy, ví, jak reagovat v krizových situacích, dovede vyjádřit své názory. Seznamuje se se základními zeměpisnými pojmy, pozoruje krajinu ve své obci a v kraji, orientuje se v plánu města. Zná důležité události ve své obci (městě) i v dějinách své vlasti. Rozpoznává znaky živých a neživých přírodnin, ví, proč musíme přírodu chránit. Seznamuje se se světem financí.

Součástí vzdělávacího obsahu předmětu *Prvouka* jsou i některé tematické okruhy průřezových témat, především *Environmentální výchovy* a *Osobnostní a sociální výchovy* (viz tabulka).

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- sleduje život kolem sebe – ve své rodině, ve škole, v obci, kraji a ve své vlasti, poznatky zobecňuje a využívá k dalšímu učení
- poznává souvislost mezi člověkem a přírodou, je si vědom jejich vzájemného působení
- se učí plánovat své učení, je veden k důslednosti, vytrvalosti a pravidelnosti ve školní práci
- vyhledává informace v přiměřeně obtížné literatuře, získává prvotní dovednosti práce na počítači, pracuje s výukovými programy

Kompetence k řešení problémů

Žák

- k řešení problému vyhledává potřebné informace, využívá svých vědomostí a dovedností k posouzení a k řešení problému
- se učí posuzovat a řešit problémy v přírodě i v lidském soužití ve svém okolí

Kompetence komunikativní

Žák

- sdělí vhodnou formou svůj názor na učební problém učiteli i spolužákovi, umí vyslechnout názor druhého
- je tolerantní k odlišnostem spolužáků a při komunikaci se řídí pravidly slušného chování
- zná a používá různé druhy komunikačních prostředků –textové, obrazové a zvukové materiály

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- vyjadřuje své názory a přispívá tak k diskusi ve skupině či třídě
- při řešení učebního probléme se obrací na učitele či spolužáky o radu a sám poskytne pomoc
- pracuje ve dvojici či malé skupině, podle svých možností přispívá k řešení úkolů

Kompetence občanské

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování a školní řád, svůj názor vyjadřuje nenásilným způsobem
- seznamuje se se světem financí
- ví, proč je důležité chránit životní prostředí a jak může k této ochraně přispívat

- chápe důležitost ochrany kulturních památek pro další generace
- odmítá psychické i fyzické násilí
- poznává důležitost preventivního chování, učí se účelně rozhodovat v různých situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost jeho i jiných lidí

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne
- projevuje snahu přispět svou prací ke zlepšení prostředí domova, školy a okolí

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává a vyhledává informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce
- seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví

1. stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické návyky	Člověk a jeho zdraví	Denní režim, pitný režim Zdravá strava Lidské tělo a jeho části Péče o zuby Hygiena	OSV
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa Svým chováním neohrožuje zdraví svých spolužáků a zdraví své, dodržuje ustanovení školního řádu, vysvětlí jejich význam	Člověk a jeho zdraví Člověk a jeho zdraví	Vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v silničním provozu – úroveň chodce Školní řád Chování v hodinách Tv , Vv, Pč Chování chodce Semafor, přechod První pomoc Bezpečná cesta do školy	Pracovní činnosti Tělesná výchova Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace tísňových linek	Ví, jak se zachovat při setkání s neznámým člověkem Ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	Člověk a jeho zdraví	Adekvátní reakce na setkání s neznámými lidmi Odmítnutí nepříjemné komunikace (modelové situace) Čísla tísňového volání Evakuace školy	OSV

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Řídí se pokyny dospělých při cvičném poplachu a evakuaci školy		Chování při mimořádných událostech Situace hromadného ohrožení	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v základních časových pojmech a využívá je v denním životě	Lidé a čas	Pojmy včera, dnes, zítra, ráno, poledne, večer, noc, den Dny v týdnu Režim dne	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zná některé tradice a zvyky	Lidé a čas	Bydlení, předměty denní potřeby Vánoce, Velikonoce Proměny způsobu života	Pracovní činnosti Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura MkV
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Zná název obce a státu	Místo, kde žijeme	Název obce a státu	Tělesná výchova VDO
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných	Pojmenuje členy rodiny a zná jejich role Ví, čím se mohou lidé lišit, umí tyto odlišnosti tolerovat, zná pravidla slušného chování	Lidé kolem nás	Role členů rodiny Jména rodičů a sourozenců Příbuzenské vztahy Rozdělení práce v domácnosti Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Školní řád Pomoc a ohleduplnost	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova OSV

lidí, jejich přednostem a nedostatkům Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje běžná povolání a stručně je charakterizuje	Lidé kolem nás	k tělesně i duševně postiženým lidem Zaměstnání	Pracovní činnosti Český jazyk a literatura OSV Český jazyk a literatura VDO OSV

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozná a popíše proměny přírody v závislosti na ročním období Ochrana přírody	Rozmanitost přírody	Charakteristika ročních období Chování člověka v přírodě	EV Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pozná různé druhy ovoce a zeleniny Rozpozná domácí a volně žijící zvířata	Rozmanitost přírody	Ovoce, zelenina Domácí a volně žijící zvířata	EV Výtvarná výchova Český jazyk a literatura

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí lidského těla, projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví	Prohlubování učiva 1. ročníku Nemoc – úraz – zdraví	OSV
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa v okolí školy a svého bydliště Dodržuje ustanovení školního řádu, vysvětlí jejich význam	Člověk a jeho zdraví	Vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování při Tv, Pč, Vv Školní řád-hlavně Tv, Pč, Vv Chování chodce a cyklisty Semafor, přechod, důležité dopravní značky První pomoc	VDO OSV
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby	Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v modelových	Člověk a jeho zdraví	Odmítnutí nepříjemné komunikace Odmítnutí návykových látek Čísla tísňových linek	OSV

požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace tísňových linek	situacích dokáže odmítnout nepříjemnou komunikaci, popřípadě požádá o pomoc V modelové situaci předvede správný způsob komunikace s operátory tísňové linky			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Řídí se pokyny dospělých při mimořádných událostech	Člověk a jeho zdraví	Evakuace školy Chování při mimořádných událostech	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v základních časových pojmech a využívá je v denním životě	Lidé a čas	Pojmy: rok, roční období, názvy měsíců Určování času: hodiny, jednotky času Kalendář	Pracovní činnosti Hudební výchova Výtvarná výchova Český jazyk a literatura MkV
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zná některé tradice a zvyky; popíše způsob života generace svých rodičů či prarodičů	Lidé a čas	Vánoce, Velikonoce Proměny způsobu života Předměty denní potřeby dříve a dnes	Výtvarná výchova VDO
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Orientuje se v místě svého bydliště a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, orientuje se v okolí školy	Místo, kde žijeme	Prostředí domova Název školy Orientace v místě bydliště a okolí školy Dopravní situace	VDO
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Umí pojmenovat některé části města	Místo, kde žijeme	Části města, obce Rozdíl mezi městem a vesnicí	OSV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	Zná členy širší rodiny Na příkladech objasní, jak může pomoci starším lidem nebo lidem se zdravotním postižením Je tolerantní k odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. Řídí se pravidly slušného chování a seznamuje se s právy a povinnostmi žáků školy	Lidé kolem nás	Příbuzenské vztahy Datum narození Povolání rodičů Lidí s tělesným nebo duševním postižením Mezigenerační vztahy Školní řád Různé vlastnosti lidí, tolerance	Pracovní činnosti OSV
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje běžná povolání, stručně je charakterizuje a chápe jejich význam pro společnost	Lidé kolem nás	Typy povolání Charakteristika povolání Význam povolání pro společnost	OSV MkV Český jazyk a literatura
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje a porovnává proměny v přírodě Ochrana přírody	Rozmanitost přírody	Charakteristika a porovnání ročních období Zásady chování člověka v přírodě Důraz na ekologické chování	EV Tělesná výchova Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Určuje a třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků a zařazuje je do typických lokalit	Rozmanitost přírody	Třídění ovoce a zeleniny Péče o pokojové rostliny Stavba těla (stromy, byliny, savci, ptáci) Lokality: les, louka, pole, rybník Hospodářská zvířata	Pracovní činnosti EV Český jazyk a literatura Výtvarná výchova

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Člověk a jeho zdraví	Stavba lidského těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Péče o zdraví, hygiena	OSV
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		Člověk a jeho zdraví	Postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Školní řád Bezpečné chování při hrách Krizové situace – šikana, týrání, zneužívání Služby odborné pomoci – linka důvěry Tísňové volání Chování účastníků silničního provozu Dopravní značky (běžné)	Pracovní činnosti Tělesná výchova OSV Dopravní hřiště
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace tísňových linek		Člověk a jeho zdraví	Cyklista – vybavení kola Tísňové volání První pomoc Odmítnutí nepříjemné komunikace, asertivní chování – modelové situace Vliv návykových látek, jejich odmítání Nebezpečí sexuálního zneužití	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při		Člověk a jeho zdraví	Tísňové linky, správný způsob volání na tísňovou linku Evakuace školy	

mimořádných událostech			Varovné signály Chování při mimořádných událostech	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Lidé a čas	Určování času Čas jako fyzikální veličina Kalendář Letopočet, generace Historie jako časový sled událostí Jednotky času a vztahy mezi nimi	Matematika Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu		Lidé a čas	Minulost kraje a předků Předměty denní potřeby Kulturní a historické památky Českých Budějovic Místní a regionální pověsti Rodáci Domov – vlast – rodný kraj Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	Český jazyk a literatura Hudební výchova Výtvarná výchova OSV VDO MkV
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost		Lidé a čas	Výchova k národní hrdosti Tradice, zvyky Seznámení se státními svátky a významnými dny	Pracovní činnosti Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura MkV VDO
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí		Místo, kde žijeme	Adresa školy Orientace v místě bydliště a školy Jednoduchý plán bydliště a školy Dopravní situace	Tělesná výchova

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický rozvrh	Učivo	Přesahy a vazby
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný	Místo, kde žijeme	Město a jeho části Orientace v plánu města Orientační body Světové strany Poloha města v krajině Významné budovy města Historie, současnost	Český jazyk a literatura VDO OSV
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům		Lidé kolem nás	Příbuzenské a mezigenerační vztahy Funkce rodiny Národnostní menšiny Principy tolerance a demokracie	Český jazyk a literatura
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností		Lidé kolem nás	Typy povolání Charakteristika povolání Význam povolání pro společnost Práce fyzická i duševní Důležitost vzdělání pro výběr povolání	Pracovní činnosti Český jazyk a literatura OSV
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		Lidé kolem nás	Národnostní menšiny Principy tolerance a demokracie	VDO MkV Hudební výchova Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích		Rozmanitost přírody	Počasí v závislosti na ročních obdobích	EV Český jazyk a literatura

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný	Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	EV Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		Rozmanitost přírody	Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	Matematika EV

Učební osnovy předmětu

Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Člověk a jeho svět* je určen žákům čtvrtého a pátého ročníku a je vyučován v rozsahu tří hodin týdně.

Žák získává základní poznatky o živé a neživé přírodě, o její ochraně a o tvorbě životního prostředí. Rozšiřuje své vědomosti o kraji, ve kterém žije. Umí charakterizovat svou vlast z různých hledisek – uvede zvláštnosti přírody, hospodářství, kultury a osídlení. Seznamuje se se s minulostí i přítomností naší země, poznává ji jako nedílnou součást Evropy. Vštěpuje si návyky správného životního stylu, učí se nést zodpovědnost za své chování.

Součástí vzdělávacího obsahu předmětu *Člověk a jeho svět* jsou i některé tematické okruhy průřezových témat, především *Environmentální výchovy, Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana* (viz tabulka).

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- získává schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm a chápat ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro něj mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující
- vyhledává, třídí a dále zpracovává informace z různých informačních zdrojů
- získává znalosti o činnostech a výtvorech lidí, o technice a propojuje je se svými dosavadními zkušenostmi
- poznává složitost vztahů mezi lidmi, mezi lidmi a přírodou a učí se je pozitivně ovlivňovat
- experimentuje, zpracovává a hodnotí výsledky své práce a vyvozuje závěry pro své další učení
- plánuje učení, vybírá vhodné metody a spěje k pochopení procesu učení jako celoživotního sebezdokonalování, získává k učení kladný vztah

Kompetence k řešení problémů

Žák

vnímá, rozebírá a řeší situace, se kterými se setkává při individuální i týmové práci nebo při projektovém vyučování

- si uvědomuje a promýšlí různé způsoby zpracování problému
- osvědčené postupy aplikuje v běžném životě při řešené obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák

- při týmové práci a při práci na řešení projektových úkolů sděluje své názory vhodnou formou učiteli či spolužákovi, vede s nimi diskusi, argumentuje a společně s nimi se snaží najít správné či vhodné řešení problému (úkolu)
- k získávání potřebných informací a ke komunikaci s okolním světem využívá nové informační technologie a prostředky

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- se podílí na vytvoření pravidel týmové práce, pomáhá vybírat vhodné postupy, obrací se na učitele či spolužáky o radu a sám radu poskytne
- při diskusi respektuje názory a zkušenosti druhých lidí, podílí se na motivující a příjemné pracovní atmosféře

Kompetence občanské

Žák

- odmítá psychické a fyzické násilí, poukáže na nevhodné chování, diskutuje o něm a hledá nápravu
- získává odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství naší vlasti, cení si a ochraňuje umělecká díla, kulturní památky, tradice a lidové zvyky a aktivně je zapojuje do svého života
- chápe význam ochrany životního prostředí a žije v souladu s ním
- seznamuje se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí
- poznává a upevňuje preventivní chování, účelně se rozhoduje a jedná v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

Žák

- se orientuje ve světě techniky, některé přístroje, nástroje a vybavení používá za současného dodržování bezpečnostních pravidel, popřípadě po seznámení s návodem k použití
- zná a chápe práci jako jednu z nejrozšířenějších lidských činností, uvědomuje si její význam pro jedince, ztotožňuje se s pracovními povinnostmi a závazky, odpovědností, vymezenými pracovními podmínkami, hodnocením výsledků své práce a učí se úctě k hodnotám práce jiných lidí

Kompetence digitální

Žák

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- dodržuje pravidla chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje jsou vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- používá online technologie, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- zkoumá přírodu s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- plánuje a realizuje pozorování a pokusy s účelným využitím digitálních technologií

4. ročník

Člověk jako součást přírody

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	Rozmanitost přírody	Nerosty a horniny, půda – některé horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam Zemědělství a půda	EV EV
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		Rozmanitost přírody	Magnet a jeho vlastnosti Životní potřeby, projevy a průběh života rostlin	EV
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové - třídění podle různých znaků, charakteristika, stavba těla, znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa; zástupci jednotlivých skupin	EV
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě ve svém okolí a v regionech ČR	Rozmanitost přírody	Význam v přírodě a pro člověka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy Rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	EV EV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Charakterizuje přírodní společenstva v ČR	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody	Rovnováha v přírodě, základní společenstva a vztahy mezi organismy v nich	EV

Náš kraj

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		Místo, kde žijeme	Světové strany Orientační body a linie Zásady bezpečnosti	Tělesná výchova
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Místo, kde žijeme	Česká republika, okolní krajina, region - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - rozšíření půd rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie - světové strany	EV OSV Matematika
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i		Lidé a čas	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Chráněné krajinné oblasti	EV Český jazyk a literatura MV

movitých kulturních památek				

Naše vlast

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Vyznačí polohu svého bydliště na plánu města, mapě kraje a mapě ČR	Místo, kde žijeme	Poloha místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR	VDO
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky; pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických	Místo, kde žijeme	Mapy obecně zeměpisné a tematické Mapa ČR – grafika, vysvětlivky	OSV
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Dokáže jednoduchým způsobem charakterizovat regiony ČR – přírodní poměry, průmyslové a zemědělské oblasti ČR, , kulturní zvláštnosti	Místo, kde žijeme	Regiony ČR – Praha, jižní Čechy Města ČR Zajímavosti z jiných regionů	MV-informace z dostupných zdrojů EV
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zná státní symboly a základy státního zřízení ČR; umí jednoduchým způsobem objasnit principy demokracie	Místo, kde žijeme	Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva, státní symboly Principy demokracie	VDO Hudební výchova EGS

Život našich předků

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Pracuje s časovými údaji Dokáže převyprávět některé báje, mýty a pověsti	Lidé a čas	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	Matematika a její aplikace

Já, člověk

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině v obci (městě)	Na základě vlastní zkušenosti objasní význam rodiny pro jednotlivce a společnost	Lidé kolem nás	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, pomoc nemocným a sociálně slabým	OSV
	Řídí se pravidly slušného chování	Lidé kolem nás	Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; Chování lidí – vlastnosti, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou			MkV VDO
			Podobnost a odlišnost lidí Původ, barva pleti, jazyk, povolání a společenské zařazení Práva a povinnosti žáků, školní řád Práva dítěte	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou	Ví, že zdravou výživou a zařazením aktivního pohybu do svého denního režimu předchází nemocem	Člověk a jeho zdraví	Péče o zdraví – zdravá výživa, denní režim, pitný režim, hygiena osobní, aktivní pohyb Předcházení úrazům a nemocem	Tělesná výchova OSV
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobná poranění; ví, jak přivolat lékařskou pomoc	Člověk a jeho zdraví	Zásady první pomoci při drobných úrazech a poraněních	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Popíše nejznámější účinky návykových látek, jejich vliv na zdraví člověka	Člověk a jeho zdraví	Návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače Modelové situace pro nácvik způsobů odmítání návykových látek	MV OSV
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	**V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování** **Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje**		Dopravní značky Bezpečné chování v silničním provozu Mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence, ochrana a evakuace při požáru) Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	

	Dokáže přivolat pomoc v situacích ohrožujících zdraví, zná čísla tísňového volání V modelové situaci předvede správný způsob volání na tísňovou linku			

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi Sestaví jednoduchý osobní rozpočet Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	Lidé kolem nás	Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz	Matematika a její aplikace

5. ročník

Člověk jako součást přírody

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		Rozmanitost přírody	Vesmír a Země – sluneční soustava Den a noc, roční období Podnebné pásy, podnebí a počasí První formy života Rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy	Návštěva planetária
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Jednoduchým způsobem popíše, jak činnosti člověka ovlivňují přírodu a přírodní poměry na Zemi, posoudí vliv těchto změn na život lidí	Rozmanitost přírody	Rozmanitost života na Zemi, rostlinstva a živočišstva na Zemi	EV
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy v	Charakterizuje přírodní společenstva různých podnebných pásů,	Rozmanitost přírody	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, ekologické katastrofy	EV EGS
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zhodnotí některé zásahy člověka do přírodních poměrů Země, rozlišuje jejich pozitivní a negativní dopad na životní prostředí a zdraví člověka	Rozmanitost přírody		EV INF

Já, člověk

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Využívá poznatků o lidském těle		Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a	OSV

a podpoře vlastního zdravého způsobu života			projevy, životní potřeby člověka, Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Vyhodnotí svůj denní režim a životní styl, uvede, čím své zdraví podporuje; rozpozná některé negativní stránky svého životního stylu, snaží se o nápravu	Člověk a jeho zdraví	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, výživa, pitný režim, hygiena osobní, intimní a duševní, hygiena odívání, aktivní pohyb, reklamní vlivy	Tělesná výchova MV
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		Člověk a jeho zdraví	Předcházení úrazům a nemocem Zásady první pomoci při drobných úrazech a poraněních, úrazová zábrana	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	V modelové situaci simulující mimořádnou událost předvede účelné způsoby chování **V modelových situacích v silničním provozu a v hromadné dopravě určuje vhodný způsob bezpečného chování a řídí se jím**	Člověk a jeho zdraví	Situace hromadného ohrožení Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace, brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	MV – násilí v médiích OSV Tělesná výchova

			Předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích	

Já, člověk

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozením	Jedná se o poslední ročník druhého období, očekávané výstupy jsou závazné	Člověk a jeho zdraví	Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	OSV
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob		Člověk a jeho zdraví	Vytváření samostatných návrhů propagujících zdravý životní styl Návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače, závislost Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Modelové situace	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		Člověk a jeho zdraví		

Život našich předků

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		Lidé a čas	Časová přímka	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Vyhledá informace o životě lidí ve svém regionu v různých obdobích našich novějších dějin	Lidé a čas	Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	VDO EGS

Já, Evropan

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě Evropy	Místo, kde žijeme	Evropa a svět: kontinenty, orientace na mapě Evropy,EU, cestování Mapy obecně zeměpisné a tematické Mapy historické Zajímavá města Evropy, střediska cestovního ruchu	EGS MV
Porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	Na základě vlastní zkušenosti a s pomocí vyhledaných údajů z různých informačních zdrojů porovnává život v naší vlasti s životem v jiných státech Evropy	Místo, kde žijeme	Jazykové, kulturní a historické odlišnosti států Evropy	Český jazyk a literatura INF MV VDO

Já, občan

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje Na příkladech objasní rizika půjčování peněz	Lidé kolem nás	Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Matematika a její aplikace VDO
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam		Místo, kde žijeme	Historie našeho regionu, jeho politické a správní uspořádání Soukromé vlastnictví-obchod, firmy, živnost Podoby a projevy kultury Kulturní instituce Masová kultura a subkultura	EGS OSV MkV
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Objasní na příkladech základní lidská práva a práva dítěte Objasní, co je právní ochrana a protiprávní jednání Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Lidé kolem nás	Právo a spravedlnost: Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy	INF

Vzdělávací oblast

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* zahrnuje obory *Dějepis* a *Výchova k občanství,* jejich vzdělávací obsah realizují tři samostatné vyučovací předměty – *Dějepis, Občanská výchova* a *Zdravotní a osobnostní výchova.*

Vzdělávací oblast seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a na přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, vyhledávají informace nutné pro jejich pochopení, analýzu a nacházení možných řešení. Jsou vedeni k prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů a k toleranci a respektování lidských práv. Poznávají význam ochrany přírodního a kulturního prostředí a ochrany uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává informace v různých informačních zdrojích, analyzuje je, hodnotí a uvádí do souvislostí s poznatky dalších vzdělávacích oblastí
- získané informace propojuje s vlastními společenskými zkušenostmi a využívá je při řešení reálných životních událostí
- vytváří si tak ucelený pohled na společenské jevy, děje a změny v minulosti a současnosti
- získává dovednosti, které uplatňuje ve svém osobním životě, a tak poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problému

Žák

- je veden k odhalování kořenů společenských jevů, dějů, změn, promýšlení souvislostí a podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznává dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí, uvědomuje si jejich souvislost a vzájemnou podmíněnost, vyslovuje své názory a soudy

Kompetence komunikativní

Žák

- uplatňuje vhodné prostředky komunikace, vyjadřuje vlastní myšlenky, city, názory a postoje, přiměřeně obhajuje svá práva
- získává komunikativní dovednosti pro vytváření dobrých vztahů v rodině i v jiné komunitě
- uplatňuje pravidla správné komunikace při spolupráci s ostatními žáky
- využívá informační a komunikační prostředky pro získání potřebných informací a poznatků

Kompetence sociální a personální

Žák

- učí se ohleduplnosti, úctě a slušnému chování k druhým lidem
- respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají, dělají
- podporuje vlastní sebedůvěru, řídí své jednání, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák

- rozvíjí svůj zájem o současnost a minulost národa i jiných kulturních společenství, uvědomuje si přináležitost k evropské kultuře
- si vytváří pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost
- rozlišuje mýty a skutečnosti, rozpoznává projevy a příčiny subjektivního výběru
- se učí odolávat myšlenkové manipulaci
- se orientuje v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů každodenního života
- se učí posuzovat každodenní situace a události ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně mezinárodních a globálních
- rozpoznává názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující demokratickým principům
- uplatňuje aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech
- poznává otázky obrany státu
- orientuje se ve světě financí, získané znalosti využívá v praktickém životě
- je veden k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence pracovní

Žák

- rozvíjí schopnost realistického sebepoznání a seberozvíjení, poznává důležitost vhodné motivace, osobního úsilí a sebekázně k dosahování cílů
- seznamuje se se základními pracovněprávními vztahy a právními formami podnikání
- orientuje se v struktuře národního hospodářství
- získává poznatky a dovednosti důležité pro jeho další životní a profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- vybírá a využívá vhodné digitální technologie a digitální zdroje k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu, k orientaci v historické realitě
- umí ošetřovat digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dokáže sám vyřešit běžné technické problémy nebo si vyhledat návod
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou
- seznamuje se s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů
- umí vyhledat, zaznamenat a zpracovat informace pomocí digitálních technologií
- umí pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- se učí třídit digitalizované zdroje a informace, srovnává je a kriticky hodnotí
- respektuje autorská práva

Učební osnovy předmětu

Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* je zařazen do učebního plánu v rozsahu dvou hodin týdně v šestém až devátém ročníku druhého stupně.

Učivo tohoto předmětu propojuje dějepisné poznatky o vývoji lidstva a společnosti, jeho příčinách a důsledcích se současnými společenskými jevy a procesy v naší zemi, v Evropě a v celém světě. Žáci získávají pocit sounáležitosti s evropským civilizačním okruhem. Jsou vedeni k respektování etnických, náboženských a kulturních odlišností jiných národů. Učí se vnímat souvislosti mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa. Uvědomují si nutnost ochrany uměleckých a kulturních hodnot.

Vzdělávací obsah předmětu je úzce spojen s předměty *Občanská výchova, Zeměpis, Hudební výchova* a *Výtvarná výchova.* Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou zařazeny i některé tematické okruhy průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova (*uvedeny v samostatných tabulkách).

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení:

Žák

- pracuje s různorodými verbálními i neverbálními texty společenského a společenskovědního charakteru, učí se užívat je jako zdroj informací, které jsou nezbytné pro orientaci v kontinuitě národních, evropských a světových dějin
- spojuje získané informace s vlastními životními zkušenostmi, učí se objektivně posoudit společenské jevy minulosti a současnosti
- propojuje dějepisné poznatky s poznatky, které získal v jiných předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav a muzeí

Kompetence k řešení problému:

Žák

- nachází souvislosti mezi dějinami vlastního národa a evropským a světovým vývojem, zaujímá vlastní stanovisko k důležitým historickým událostem, poznává jejich příčiny a důsledky
- je veden k hledání a pochopení paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

Kompetence komunikativní

Žák

- uplatňuje vhodné prostředky komunikace, vyjadřuje vlastní myšlenky, názory a postoje a přiměřeně obhajuje své názory a stanoviska
- uplatňuje pravidla správné komunikace při spolupráci s ostatními žáky
- pracuje s odbornou literaturou, některými historickými dokumenty, historickými mapami, vyhledává informace na internetu, v denním i odborném tisku

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, spolupracuje s druhými při řešení úkolu, respektuje různá stanoviska

Kompetence občanské
Žák
- se učí hodnotit fakta a objektivně posuzovat společenské jevy současnosti i minulosti
- poznává, respektuje a chrání tradice svého národa, jeho kulturní a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům minulosti i současnosti
- získává úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí

Kompetence pracovní
Žák
- objasní výhody spolupráce lidí při uskutečňování některých cílů
- učí se chápat význam dělby práce

Kompetence digitální
Žák
- využívá digitální technologie k orientaci v historické realitě
- umí pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- se učí třídit digitalizované zdroje a informace, srovnává je a kriticky hodnotí
- je kladen důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáka
- respektuje autorská práva

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí		Člověk v dějinách	Význam zkoumání dějin	
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		Člověk v dějinách	Získávání informací o dějinách – archivy, muzea, galerie, knihovny Historické prameny	Hudební výchova Výtvarná výchova EV Český jazyk
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		Člověk v dějinách	Historický čas a prostor Hlavní období historie	MkV
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu		Počátky lidské společnosti	Člověk a lidská společnost v pravěku - paleolit	
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		Počátky lidské společnosti	Neolit a období kovů	
Uvede příklady archeologických kultur na našem území		Počátky lidské společnosti	Pravěké osídlení našich zemí	EV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpozná souvislost mezi		Nejstarší civilizace	Nejstarší starověké civilizace - Egypt, Mezopotámie, Přední Východ, Indie, Čína	Zeměpis – oblasti velkých řek MkV

přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací		Kořeny evropské kultury		EV
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		Kořeny evropské kultury Nejstarší civilizace	Kulturní odkaz starověkých civilizací	Český jazyk – nejstarší literární památky
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem		Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury	Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Vznik a podstata křesťanství	Český jazyk – řecké báje a eposy, antická literatura Bible Matematika, fyzika – osobnosti antické vědy EGS MkV
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury	Antické Řecko a Řím Státní zřízení Sparty, Atén, římské republiky a císařství	VDO

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Popíše podstatnou změnu evropské civilizace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států		Křesťanství a středověká Evropa	Nový etnický obraz Evropy po rozpadu západořímské říše	Zeměpis – Evropa MkV EGS
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti		Křesťanství a středověká Evropa	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj, islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	MkV VDO
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech		Křesťanství a středověká Evropa	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	EGS
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám		Křesťanství a středověká Evropa	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	MkV
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti,		Křesťanství a středověká Evropa	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	Hudební výchova Výtvarná výchova Český jazyk EV

uvede příklady románské a gotické kultury				

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Renesance a humanismus, reformace a jejich šíření Evropou	Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk EGS
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Husitství	VDO
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	Zeměpis EGS MkV
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Charakterizuje české země v předbělohorské době v kontextu s evropským vývojem	Objevy a dobývání Počátky nové doby	Český stát a velmoci -doba Jiřího z Poděbrad -vznik habsburské monarchie -Španělsko, Nizozemí, Anglie, Francie, sv. říše římská	Zeměpis – evropské státy
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Český stát a velmoci v 17. století	MkV

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii po třicetileté válce	Objevy a dobývání Počátky nové doby	Český stát ve 2. polovině 17. a v 18. století	
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Velmoci v 17. – 18. století – Anglie, Francie, Rusko, Prusko	EGS
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek		Objevy a dobývání Počátky nové doby	Barokní kultura Osvícenství	Hudební výchova Výtvarná výchova Český jazyk
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti		Modernizace společnosti	Industrializace a její důsledky pro společnost Kulturní rozrůzněnost doby	Fyzika-osobnosti vědy a techniky EV
Odhalí souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce		Modernizace společnosti	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	

a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé				

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských států		Modernizace společnosti	Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa	Český jazyk – literatura doby obrození EGS Výtvarná výchova Hudební výchova
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích		Modernizace společnosti	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	VDO
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy		Modernizace společnosti	Politické proudy – konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus Ústava, politické strany, občanská práva	VDO
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		Modernizace společnosti	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	VDO MkV

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky		Moderní doba	1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky 2. světová válka	Český jazyk
		Moderní doba		EGS
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů			Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa – jeho hospodářský a politický vývoj, národnostní	VDO
		Moderní doba	problémy	VDO MV
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu			Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět 2. světová válka	
		Moderní doba		Český jazyk MkV
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			Holokaust	
		Moderní doba		
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			Naše země Domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
		Rozdělený a integrující se svět		VDO EGS Český jazyk - literární výchova
Vysvětlí příčiny			Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků	

a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků			reprezentovanými supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; vnitřní situace v zemích východního bloku; vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	MV

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		Rozdělený a integrující se svět	Charakteristika západních zemí	VDO
Posoudí postavení rozvojových zemí		Rozdělený a integrující se svět	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	MkV
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa		Rozdělený a integrující se svět	Vznik České republiky Problémy současnosti Věda, technika, vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Český jazyk – lit. Výchova Zeměpis Fyzika Chemie Hudební výchova Výtvarná výchova VDO MkV EV

-

Učební osnovy předmětu

Občanská výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Občanská výchova* je zařazen do učebního plánu v rozsahu jedné hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku druhého stupně.

Žáci se seznamují se vztahy v rodině a v širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení do občanského života. Učí se respektovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní jednání. Posilují svůj smysl pro osobní a občanskou odpovědnost, schopnost uplatňovat ve vlastním jednání poznatky z oblasti práva. Jsou vedeni k prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů a k toleranci a respektování lidských práv.

Vzdělávací obsah předmětu *Občanská výchova* úzce souvisí se vzdělávacím obsahem předmětu *Dějepis,* proto výuka *Občanské výchovy* probíhá paralelně s výukou dějepisného učiva. Obsah *Občanské výchovy* v 7. ročníku využívá poznatků žáků z výuky *Dějepisu* v 6. ročníku.

V 8. a 9. ročníku se propojuje výuka tematických okruhů Občanské výchovy *Stát a právo* a *Stát a hospodářství* s tematickým okruhem pracovních činností *Svět práce.* Zřejmá je také souvislost s vyučovacím předmětem *Zeměpis* v 9. ročníku – tematický okruh *Společenské a hospodářské prostředí.*

Součástí učebních osnov jsou rovněž některé tematické okruhy průřezových témat *Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova* a *Osobnostní a sociální výchova* (uvedeny v samostatných tabulkách).

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení:

Žák

- vyhledává a třídí informace o společenských jevech, procesech a změnách, uvádí je do souvislostí s poznatky jiných vyučovacích předmětů i se svou zkušeností
- se učí orientovat v rozmanitých situacích osobního, rodinného, pracovního a občanského života, a tak poznává smysl učení pro praktický život člověka

Kompetence k řešení problému

Žák

- se učí objektivně posuzovat společenské jevy současnosti i minulosti, využívá vlastního úsudku a zkušenosti
- se učí analyzovat různé společenské a sociální problémy, hledá jejich příčiny a uvede jejich důsledky, navrhuje možný způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své názory, naslouchá názorům druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- přiměřeně obhajuje svá práva v dané vrstevnické komunitě i ve vztahu k dospělým
- uplatňuje pravidla správné komunikace při spolupráci s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Žák

- se učí ohleduplnosti, úctě a slušnému chování k druhým lidem
- respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají, dělají
- respektuje a uplatňuje pravidla společenského soužití a přebírá odpovědnost za vlastní chování, jednání i jejich důsledky

Kompetence občanské

Žák

- se učí hodnotit fakta a objektivně posuzovat společenské jevy současnosti i minulosti
- se učí posuzovat každodenní situace a události ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně mezinárodních a globálních
- se seznamuje se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možností zapojení jednotlivce do občanského života
- rozpoznává názory a postoje odporující principům demokratického soužití
- se učí orientovat v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, rozvíjí svůj zájem o veřejné záležitosti
- poznává otázky obrany státu
- orientuje se ve světě financí, získané znalosti využívá v praktickém životě
- je veden k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence pracovní

Žák

- objasní výhody spolupráce lidí při uskutečňování některých cílů
- se seznamuje se základními pracovněprávními vztahy a právními formami podnikání
- poznává své předpoklady pro vybrané povolání, orientuje se na pracovním trhu

Kompetence digitální

Žák

- vybírá a využívá vhodné digitální technologie a digitální zdroje k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- umí ošetřovat digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dokáže sám vyřešit běžné technické problémy nebo si vyhledat návod
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou
- seznamuje se s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů
- umí vyhledat, zaznamenat a zpracovat informace pomocí digitálních technologií

2. stupeň
7. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Chápe nutnost uchování památek pro další generace, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k těmto objektům	Člověk ve společnosti	Zdroje informací o minulosti Zajímavá a památná místa naší vlasti Minulost našeho regionu Náš region v pravěku Náš region ve středověku	D – *náš region v pravěku* D – *románské a gotické památky* *Památky období Karla IV:* *Památky doby husitské* *Památky doby jagellonské* *Věda a kultura za Rudolfa II.* Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Zná některá náboženská vyznání, považuje svobodu náboženského vyznání za jednu ze základních svobod člověka, odsuzuje náboženskou nesnášenlivost	Člověk ve společnosti	Problémy náboženské nesnášenlivosti dříve a dnes Vztahy mezi národy Evropy	D –*náboženství ve středověku a raném novověku* *Reformace* *Husitské hnutí, katolická a kališnická církev* *Vznik Jednoty bratrské* *Náboženské války ve Francii* *Třicetiletá válka – důsledek náboženské nesnášenlivosti*
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Ví, co je přirozená a společenská dělba práce Základní principy spolupráce uplatňuje ve školní práci	Člověk ve společnosti	Dělba práce v minulosti i současnosti Výhody spolupráce mezi lidmi Výhody práce ve skupinách, dodržování pravidel spolupráce	D– *doba kamenná, život v tlupách* *Přirozená dělba práce* *Společenská dělba práce* Pracovní činnosti OSV MkV EV

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Objasní, co je kulturní bohatství národa, respektuje odlišnou kulturu jiných národů Respektuje kulturní zvláštnosti jiných evropských národů, zaujímá tolerantní postoj k národnostním menšinám a k různým náboženským vyznáním	Člověk ve společnosti	Kulturní bohatství národa, kulturní památky, jazyková kultura Kulturní sounáležitost – společný jazyk, zvyky, dějiny Svébytnost, rozmanitost a rovnocennost kultur Vzájemné obohacování kultur Problémy prolínání kultur Projevy národnostní nesnášenlivosti Národy Evropy Národnostní menšiny Náboženské vyznání	D- *pravěk: hlavní rasy a jazyky* D - *prolínání kultur a vzdělanosti ve starověku* MkV D-*etnický obraz Evropy po zániku západořímské říše* *Šíření křesťanství* *Islám, islámská říše* *Kultura ve středověku* Zeměpis– národnostní, kulturní a náboženské odlišnosti
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci	Zná příčiny a důsledky sociální nerovnosti, ví, jak poskytnout pomoc lidem v nouzi Popíše situace, kdy je třeba bránit stát	Člověk ve společnosti	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost lidí Sociální nerovnosti, jejich příčiny a význam Potřební lidé ve společnosti Lidská solidarita Mimořádné události – první pomoc, pomoc lidem v nouzi Obrana státu	D- *vznik majetkové nerovnosti a společenských vrstev* Výchova ke zdraví MkV
v situacích ohrožení a obrany státu Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, vč. duševního, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení Vysvětlí vznik vlastnictví	Stát a hospodářství Stát a právo	Vlastnictví – formy a vznik Směna, peníze – minulost a současnost Hmotné a duševní vlastnictví	D – *rodová občina* *Starověk- majetné a nemajetné vrstvy*

Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Zná základní typy a formy států, jejich počátek a historický vývoj		Vznik státu Typy a formy států a jejich znaky, jejich historický vývoj -státy na našem území a jejich znaky -státy na území Evropy a jejich znaky	D - *státní zřízení Sparty, Atén, římské republiky a císařství* D -*Sámova říše Velká Morava Český stát – vznik království*

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Vysvětlí pojem demokracie na příkladech z minulosti a současnosti	Stát a právo	Základní kategorie fungování demokracie – spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka Demokratické režimy Pojetí demokracie v minulosti a současnosti Demokracie jako protiváha diktatury Žákovská samospráva Práva a povinnosti žáků Společná pravidla a normy	*Počátky absolutních monarchií v Anglii a Francii* *Španělský absolutismus* Zeměpis– státy světa D -*starověký Řím- republika, diktátor, správa státu, volby a zákony* VDO –principy demokracie…
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Objasní pojem suverenita státu, zná symboly našeho státu a způsoby jejich využití	Člověk ve společnosti	Symboly suverenity státu, jejich význam a užití Symboly suverenity českého státu a jejich proměny v čase	
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Vysvětlí pojem vlast a vlastenectví Zná historické pozadí důležitých státních svátků a některé významné osobnosti naší vlasti a regionu	Člověk ve společnosti	Národ – společná řeč, území, dějiny, zvyky Národnostní menšina Pojem vlast a vlastenectví Národní zvyky a obyčeje Státní svátky – jejich význam Významné dny Zajímavá a památná místa – v souvislosti s učivem dějepisu (Tábor, Kozí Hrádek, …)	D-*rodový znak Přemyslovců* *Vznik českého království a nový znak českého státu* Hudební výchova Výtvarná výchova

			Významné osobnosti – v souvislosti s učivem dějepisu (Jan Lucemburský, Karel IV., Jan Hus, Jan Žižka …) Významné osobnosti našeho regionu	Hudební výchova Výtvarná výchova Český jazyk a literatura MkV – *národnostní menšina, etnická skupina* D - *Den české státnosti* *Den slovanských věrozvěstů* *Den upálení Mistra Jana Husa*

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		Člověk ve společnosti	Svoboda náboženského vyznání Národnostní menšiny v ČR	D –*rekatolizace po třicetileté válce* *Josef II.- toleranční patent* MkV VDO - občan, občanská společnost a stát
Přiměřeně uplatňuje svá práva vč. práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Stát a právo	Základní lidská práva, práva dítěte Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Práva spotřebitele Obrana státu	D -*J.J.Rousseau – O společenské smlouvě* *Kolonialismus, obchod s otroky* *Zrod Spojených států amerických* *Prohlášení nezávislosti* VDO – občan, občanská společnost a stát
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Zná typy a formy státu v období novověku	Stát a právo	Znaky státu,typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, obrana státu	D – *zrušení monarchie, Anglie republikou* *Konstituční monarchie* *Ústava USA* *Doplňující články americké ústavy(1791)*
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých		Stát a právo	Složky státní moci, jejich orgány a instituce Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO – principy demokracie D - *Ch.L.* Montesquie (právní uspořádání státu) *Ústava USA z roku 1789 (výkonná, zákonodárná*

složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu				*a soudní moc)* VDO – formy participace občanů v politickém životě Zeměpis – úz. jednotky státní správy a samosprávy

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		Stát a právo	Právní režimy států Režimy autokratické a demokratické Základní principy a způsoby demokratického řízení státu (vztah státní správy a samosprávy)	VDO- občanská společnost a škola VDO – principy demokracie
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady , jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		Stát a právo	Sociální dialog Zastupitelské orgány, jejich význam a úrovně Volby do zastupitelských sborů – význam a formy Charakteristika volební soustavy ČR Význam politického pluralismu	D -*II. internacionála, vznik soc. dem stran, politické proudy* *Boj za volební právo* VDO-formy participace občanů v pol. životě
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Člověk ve společnosti	Role médií v politickém životě – předvolební kampaně, politické změny Záměr mediálních sdělení – informace, přesvědčení, manipulace, pobavení	MV
Rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu	Uvědomuje si, že všechny etnické skupiny jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné	Člověk ve společnosti Člověk	Vlast a vlastenectví Významné osobnosti Národ, mateřský jazyk Národnostní a etnické skupiny v ČR	D – *národní obrození* Český jazyk a literatura

	Zná některé památky období novověku a některá známá či památná místa naší vlasti a regionu, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k těmto objektům	ve společnosti	Památky naší vlasti a regionu Památná místa Chráněné přírodní objekty Vandalismus – příčiny, projevy, právní důsledky	D-*baroko* Zeměpis– ČR, poměry regionu EV
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje				
		Člověk ve společnosti		
			Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice Kulturní instituce Tvorba a ochrana kulturních hodnot	MV IKT Hudební výchova Výtvarná výchova
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají				

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Na příkladu uvede, jak může pomoci lidem v nouzi Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Člověk ve společnosti	Potřební lidé ve společnosti Zdravotně postižení lidé Lidé bez domova Nadace Humanitární organizace	**OSV**
		Člověk jako jedinec		**OSV**
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			Získání představy o svých vlastnostech, schopnostech a předpokladech pro vybrané povolání Životní aspirace,životní plány a cíle Volní vlastnosti, pěstování vůle Význam vzdělání	
		Stát a hospodářství	Formy vlastnictví	
Rozlišuje	Rozlišuje hmotné a		Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	

a porovnává různé formy vlastnictví,vč. duševního, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	duchovní vlastnictví, zná možnosti jejich ochrany Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji **S**estaví jednoduchý rozpočet domácnosti	Stát a hospodářství	Autorská práva Porušování práv k duševnímu vlastnictví Trestní postižitelnost Funkce a podoby peněz, formy placení Peníze a majetek v životě člověka Zdroje získávání majetku Osobní a rodinný rozpočet Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	Matematika

Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet Uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení, posoudí jejich výhody a rizika Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým Uvede možnosti různých typů pojištění Na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky **P**orovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků Hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů	Stát a hospodářství	Peníze- funkce a podoby peněz, formy placení Banka a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	Zeměpis – význam humanitárních organizací, rozvojové země MkV OSV OSV – osobnostní rozvoj Matematika

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Jedná se o poslední ročník třetího období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný)	Člověk ve společnosti	Negativní stránky nacionalismu –nenávist k jiným rasám, pronásledování menšin,snaha získat nová území ..	D -*krize česko-něm. soužití* *1. sv. válka* *Vznik Československa* MkV
			Fašismus – krajně pravicové nacionalistické hnutí	MV – role médií
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti		Člověk ve společnosti	Projevy rasismu, extremismu a xenofobie v minulosti a dnes	D – *národnostní problémy za 1. republiky* *Nástup fašismu* *2. sv. válka – holokaust*
			Projevy antisemitismu	MkV
			Nebezpečí plynoucí z těchto projevů, jejich potlačování	
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		Stát a právo	Totalitní systémy	D -*komunismus, fašismus, nacismus* *2. sv. válka* *Komunistický převrat 1948*
			Typy a formy států	Zeměpis – typy a formy států současného světa
		Stát a právo		
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství			Význam a funkce právního řádu	
			Právní norma, předpis, publikování právních předpisů	Pracovní činnosti Výchova ke zdraví
			Hlavní druhy práva	VDO
			Způsobilost k právním úkonům	
			Pracovněprávní vztahy	
		Stát a právo	Zákon o rodině	VDO
			Mravní a právní ochrana manželství a rodičovství	IKT Umění a kultura Přírodopis - VkZ
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování			Druhy a postihy protiprávního jednání vč. korupce	
			Porušování pravidel silničního provozu	Výchova ke zdraví
		Stát a právo		

Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			Porušování práv k duševnímu vlastnictví Sexualita a zákon Trestní postižitelnost Přestupek, trestný čin	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		Stát a právo	Orgány právní ochrany občanů Úloha soudu, prokuratury, advokacie, notářství Soustava soudů	VDO
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava, či pronájem věci)		Stát a právo	Význam právních vztahů Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele Styk s úřady	VDO
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti		Stát a hospodářství	Výroba, obchod a služby Cena zboží, výrobní nálady, zisk, investice Význam daní	D - *industrializace společnosti*
Rozlišuje a porovnává různé formy		Stát a hospodářství	Struktura národního hospodářství z hlediska vlastnictví	

vlastnictví,včetně duševního,a a způsoby jejich ochrany, uvede příklady			Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví	
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané		Stát a hospodářství	Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti Význam daní Sociální politika státu	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		Stát a hospodářství	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh Tvorba ceny, inflace Podstata fungování trhu Nejčastější právní formy podnikání	D- *hospodářská krize ve 30. letech*
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, vč. zajišťování obrany státu a účasti v zahr. misích		Mezinárodní vztahy, globální svět	Význam OSN a NATO při řešení konfliktů a zajišťování kolektivní bezpečnosti Mezinárodní společenství – Unesco, Unicef, WHO a jejich orgány Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy Národní i mezinárodní úkoly Armády ČR Zahraniční mise ČR Evropská integrace – podstata, výhody, význam	D –*studená válka* Problémy současnosti EGS Zeměpis - společenské

Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		Mezinárodní vztahy, globální svět Mezinárodní vztahy, globální svět Mezinárodní vztahy, globální svět	Evropská unie Projevy globalizace – klady, zápory Kulturní, ideologické a sociopolitické rozdíly v Evropě a jejich vliv na vznik globálních problémů v Evropě Globální problémy v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a v oblasti dodržování lidských práv Globální vlivy na životní prostředí	a hospodářské prostředí D- *problémy současnosti* EGS EGS D – *problémy současnosti* EGS D – *problémy současnosti* EV

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke		Mezinárodní vztahy, globální svět Mezinárodní vztahy, globální svět	Lokální problémy obce a regionu, jejich příčiny a důsledky Dopad globálních problémů na život obce a regionu Způsoby řešení - konkrétní příklady Mezinárodní terorismus –příčiny, dopady	D – *problémy současnosti* EGS

způsobům jeho potírání Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje		Člověk ve společnosti	Příklady mez. terorismu Spolupráce různých zemí na potírání terorismu Evropské a světové kulturní památky, přírodní objekty	Umění a kultura v současnosti EGS EV

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* dává odpovědi na otázky jdoucí k příčinám jevů. Vysvětluje zákony přírody a umožňuje jejich aplikaci v běžném životě. Propojuje zkušenosti žáků s probíraným učivem, podporuje a rozvíjí trvalý zájem o poznávání okolního světa. Vede žáka k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i pro člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.
Výuka na základní škole probíhá ve čtyřech samostatných předmětech: *Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.*

Rozvíjení klíčových kompetencí
Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení
Žák
- má představu o využití oboru v různých oblastech lidské praxe
- dbá na bezpečnost práce a i z tohoto hlediska promýšlí postupy, umí poskytnout první pomoc při úrazu
- učí se co nejpřesněji formulovat závěry k dané problematice
- dovede posoudit svůj úspěch a hledat cesty k napravení chyb
- učí se pracovat s grafy, vyhledávat data v tabulkách, provádět pozorování a měření, rýsovat schémata, používá mapy a plány
- pracuje s jednoduchými přístroji (měřící přístroje, laboratorní pomůcky, kompas, lupa, mikroskop), zpracovává tabulky a grafy, zakresluje výsledky pozorování
- učí se matematicky vyjádřit závislosti fyzikálních veličin
- umí rozlišit látky na základě pozorování jejich vlastností, zná jejich složení a umí jej vyjadřovat pomocí chemické symboliky
- vytváří si potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vnímá souvislosti mezi přírodou a lidskou činností

Kompetence k řešení problémů
Žák
- na základě vědomostí, zkušeností a pozorování odhaduje výsledek jevu, dovede vyhodnotit správnost úsudku
- dovede logicky a časově správně řešit příčiny a následky
- hledá varianty řešení, umí využívat obdobné postupy pro řešení nových problémů
- dovede matematicky vyjádřit mnohé děje
- klade si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku; učí se formulovat problém a hledat vhodné řešení

Kompetence komunikativní
Žák
- dovede diskutovat o problému, vycházet z přírodních zákonů a přijímat i protiargumenty
- dovede z diskuse formulovat závěr
- využívat jiný zdroj informací než učebnice (internet, odborné publikace, naučné pořady,...

Kompetence sociální a interpersonální
Žák

- při práci ve skupině se učí organizovat svoji práci, ale i práci spolužáků, rovněž se dovede podřídit a spolupracovat, tím vytváří příznivou atmosféru pro společnou práci
- je schopen nést zodpovědnost nejen za svoji práci, ale i za práci celé skupiny
- respektuje názory ostatních, popřípadě umí vhodně protiargumentovat

Kompetence občanské
Žák
- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí
- chápe, že zhoršující se ekologická situace má vliv na lidské zdraví, proto se i z toho důvodu snaží přírodu chránit
- chápe člověka jako součást přírody

Kompetence digitální
Žák
- využívá digitální technologie při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat o živé a neživé přírodě
- ve škole i v terénu získává informace o pozorovaných organismech, porovnává je s informacemi v učebnicích a encyklopediích a srovnává je s vlastní zkušeností
- třídí a uchovává získané informace a data ve vhodných formátech a uložištích s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)
- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů
- s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny
- pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav
- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle

Učební osnovy předmětu

Fyzika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Fyzika* je určen žákům šestého až devátého ročníku. V šestém ročníku je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně a výuka probíhá v blízkém vztahu s výukou matematiky. Ve zbývajících ročnících jsou fyzice věnovány dvě hodiny týdně.

V předmětu *Fyzika* si žáci na základě pozorování, měření a experimentování osvojují nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě či v technologických procesech.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na základě jejich osvojování poznává význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka a pro rozvoj moderních technologií
- rozvíjí své logické uvažování, pracuje s vymezenými pojmy, vyhledává a při praktických činnostech získává informace, kriticky je hodnotí a ověřuje z různých hledisek
- osvojuje si prvky základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních objevů a procesů – pozorování, měření, experimentování, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvození závěrů

Kompetence k řešení problémů

Žák

- při zkoumání fyzikálních jevů vysloví na základě dosavadních vědomostí a zkušeností hypotézu, vymezí pravidla pro její ověření, založí experiment, zpracuje získané údaje a vyvodí závěry
- osvojené poznatky a dovednosti využívá při řešení fyzikálních problémů a úloh
- nachází různé způsoby řešení a vyhodnocuje je z různých hledisek
- osvědčené postupy užívá při řešení stejných či obdobných problémových úkolů

Kompetence komunikativní

Žák

jasně a logicky formuluje svůj názor, vyslechne názory ostatních, vhodně argumentuje

- vyjadřuje se pomocí zavedených odborných pojmů,
- k získávání poznatků využívá různé informační zdroje

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

přijímá pravidla vymezená pro práci ve skupině a řídí se jimi
umí naslouchat názorům spolužáků, vyslechne názor učitele
chápe potřebu spolupráce pro úspěšnou práci celé skupiny

Kompetence občanské

Žák

- chápe potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěch jedince i lidské společnost se současnou ochranou životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

- poznává přínos fyziky pro člověka a získává představu o uplatnění fyzikálních procesů a zákonitostí v různých oborech lidské práce

Kompetence digitální

Žák
- získává představu o různých způsobech digitální podpory ve fyzice
- pracuje s naměřenými daty získaných při laboratorní práci
- prostřednictvím digitálních technologií (simulací, animací, digitálních záznamů) žák lépe zkoumá a popisuje fyzikální jevy
- vyhledává informace otevřených zdrojích data k řešení daného fyzikálního problému, třídí je a vyhodnocuje a kriticky hodnotí informace šířené v mezilidské a mediální komunikaci

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa		Látky a tělesa	Měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota, čas, hustota Vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných (stlačitenost, roztažnost apod.)	Matematika
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně jeho teploty		Látky a tělesa	Důvody tepelné roztažnosti Změna délky či objemu tělesa při jeho zahřívání či ochlazování	
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů		Látky a tělesa	Určení hustoty látky ze změřené hmotnosti a objemu Závislost objemu, hustoty při konstantní hmotnosti Vyhledávání hustoty látky v tabulkách Užití při řešení problémových úloh	Chemie
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Uvede hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných	Látky a tělesa	Částicové složení pevných, kapalných a plynných látek Složení atomu a jeho jádra Difúze Neustálý neuspořádaný pohyb částic	
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu		Pohyb těles	Klid a pohyb tělesa Dělení pohybů - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý	Matematika
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		Klid a pohyb těla Dělení pohybů (rychlost rovnoměrného pohybu) Síly	- rychlost rovnoměrného pohybu, dráha a čas - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu, graf dráhy - zrychlení	

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Změří velikost působící síly Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	V jednoduché konkrétní situaci změří gravitační a třecí sílu Vypočítá velikost tlakové síly a tlaku, k výpočtu používá vzorec Vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil a využívá toho k objasnění funkce páky	Pohyb těles Síly Pohyb těles Síly Pohyb těles Síly Mechanické vlastnosti tekutin	Gravitační pole, gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Siloměr – změření síly Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí Třecí síla – smykové tření, přímá úměrnost mezi velikostí třecí síly a tlakové síly v praxi Zmenšování a zvětšování tření v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí Setrvačnost tělesa v pohybu Účinky sil ve směru, proti směru a kolmo na směr pohybu Akce a reakce Otáčivé účinky síly Otáčivé účinky síly Rameno síly, moment síly a jeho jednotka Páka a její vlastnosti Pevná kladka a její vlastnosti Pascalův zákon – hydraulická zařízení, hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislosti mezi atmosférickým tlakem, nadmořskou výškou a procesy v atmosféře	Matematika – geometrie (sčítání a odčítání délek úseček) Praktická cvičení Zeměpis

	a pevné kladky v praxi			

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní		Mechanické vlastnosti tekutin	Archimédův zákon - vztlaková síla, potápění, vznášení a plavání těles v klidných tekutinách	Laboratorní práce (ověření Archimédova zákona)
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Objasní základní vlastnosti světla, jeho zdroj a rychlost	Elektromagnetické a světelné děje	Vlastnosti světla - zdroj světla, rychlost světla ve vakuu a různých prostředích, stín Optické prostředí čiré, průhledné, neprůhledné, stejnorodé, nestejnorodé Úhel odrazu, úhel dopadu	

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Objasní práci některých optických přístrojů na základě vlastností světla	Elektromagnetické a světelné děje Energie Energie Energie Energie Elektromagnetické a světelné děje	Vlastnosti světla -zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) -zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), -rozklad bílého světla hranolem Optické přístroje Formy energie (pohybová, polohová energie, vnitřní energie, elektrická, mechanická práce, výkon) Práce, výkon, čas Jednotka práce, jednotka výkonu Přeměny skupenství (tání a tuhnutí, skupenské teplo, tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplota varu kapaliny, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie) Teplo jako změna vnitřní energie Formy tepelné výměny-vedení, tepelné záření Výpočet přijatého (odevzdaného) tepla Elektrické a magnetické pole (elektrický náboj, elektrická a magnetická síla, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor) Jednoduchý i rozvětvený obvod, jeho schéma	Přírodopis Chemie Laboratorní práce - závislost – změny teploty na čase - ověření kalorimetrické rovnice EV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		Elektromagnetické a světelné děje	Vodiče a izolanty, jejich vlastnosti a užití, elektrický článek Ampérmetr - měření	Člověk a svět práce

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		Energie	Výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna Ochrana před radioaktivním zářením Další energetické zdroje Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Chemie Přírodopis - ekologie Laboratorní práce - ověření Ohmova zákona - závislost odporu na teplotě
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí		Elektromagnetické a světelné děje	Stejnosměrný proud, stejnosměrný motor Charakteristika střídavého proudu, princip jeho vzniku, perioda, kmitočet Měření el. proudu a napětí	
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		Elektromagnetické a světelné děje	Elektromagnetická indukce Transformátor – stavba a funkce – počet závitů na cívkách a napětí na nich Elektromotory a měřicí přístroje (voltmetr, ampérmetr…)	
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.		Elektromagnetické a světelné děje	Ohmův zákon pro kovy Odpor vodiče a jeho jednotka Souvislost mezi odporem vodiče a jeho délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče	
Zapojí správně polovodičovou diodu.			Voltampérová charakteristika polovodičové diody Zapojení polovodičové diody	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet		Vesmír	Sluneční soustava a její složení Charakteristika pohybů planet, oběžná doba Měsíční fáze Světelný rok Zatmění Slunce a Měsíce Orientace na obloze	Zeměpis Přírodopis
Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností		Vesmír	Planety Hvězdy – jejich složení, charakteristika, vyzařování	Zeměpis Přírodopis
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku		Zvukové děje	Vlastnosti zvuku (látkové prostředí jako podmínka vzniku a šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, souvislost výšky zvukového tónu s jeho kmitočtem)	
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		Zvukové děje	Negativní vliv hluku na zdraví člověka, nadměrný hluk	Výchova ke zdraví EV

Učební osnovy předmětu

Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je určen žákům šestého až devátého ročníku. V šestém a sedmém ročníku je vyučován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, v osmém a devátém v rozsahu jedné hodiny. Vzdělávací obsah předmětu úzce souvisí s obsahem předmětů Přírodopis a Dějepis. Součástí jsou i některé tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (uvedeno v samostatných tabulkách).

Žáci získávají přehled o přírodních, hospodářských a sociálních podmínkách života lidí na našem území, v Evropě i dalších světadílech. Seznamují se s hlavními současnými problémy lidstva, zamýšlejí se nad nimi a hledají způsob řešení. Uvědomují si zodpovědnost za životní prostředí člověka a jednají v zájmu jeho ochrany.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si dovednost pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vyhodnocovat údaje v nich obsažené
- o přírodních, hospodářských a sociálních jevech získává informace z tisku, rozhlasu, televize, populárně naučných časopisů a z internetu
- tyto informace vyhodnocuje a spojuje s vědomostmi a zkušenostmi dosud získanými
- orientuje se v současném dění u nás i ve světě, získává ucelenější obraz současného světa

Kompetence k řešení problémů

Žák

- na základě zkušeností, vědomostí a získaných informací zhodnotí přírodní, sociální a hospodářské jevy a problémy, zamýšlí se nad jejich dalším možným vývojem, kriticky je posoudí a navrhuje způsob řešení
- vnímá souvislost mezi lidskou činností a stavem životního prostředí, hledá způsoby jeho ochrany

Kompetence komunikativní

Žák

dovede diskutovat o problému, vyslechne názor druhých, vhodně argumentuje

- rozumí různým druhům textů – tabulkám, grafům, statistickým údajům
- při práci ve skupině se srozumitelně vyjadřuje a formuluje svůj názor

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- pracuje ve dvojici či skupině, umí organizovat svou práci a práci spolužáků
- podřizuje se zájmu celku, nese zodpovědnost za svoji práci i za práci skupiny

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní ekologické souvislosti v evropském i celosvětovém měřítku, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, aktivně vystupuje na jeho ochranu
- chápe důležitost zachování kulturních a přírodních památek pro další generace
- zná lidská práva, odsuzuje jejich porušování v některých zemích světa, jedná v jejich souladu

Kompetence pracovní

Žák

- získává přehled o hospodářských aktivitách u nás i v jiných státech
- seznamuje se s hospodářstvím a pracovním trhem Evropské unie

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální technologie při učení i v běžném životě
- získává, vyhledává, spravuje, třídí a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu slouží různé prostředky
- vytváří a upravuje digitální obsah
- využívá výhody digitálních map a mapových portálů pro sběr geografických dat a orientaci v terénu
- využívá digitální technologie pro usnadnění, zkvalitnění a zefektivnění své práce a zlepšení svých výsledků
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Charakterizuje Sluneční soustavu, její tělesa a jejich postavení vzhledem k Slunci	Přírodní obraz Země	Sluneční soustava Planety, družice planet, Galaxie, Mléčná dráha, cizí galaxie,komety, meteorická tělesa Země – součást vesmíru, Slunce – součást života Měsíc – družice Země	Téma integrováno s učivem přírodopisu
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů		Přírodní obraz Země	Tvar a pohyby Země Střídání dne a noci Střídání ročních období Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	Planetárium – exkurze
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Vyhledává a hodnotí obecné geografické informace týkající se Země	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Komunikační a kartografický jazyk Grafické a statistické ukazatele, tabulky, základní informační geografická média a zdroje map Praktická cvičení a aplikace	Matematika IKT
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Používá s porozuměním kartografickou terminologii	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Druhy map, mapové měřítko Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky Glóbus, zeměpisná síť, souřadnice Zeměpisná síť – určování zeměpisné polohy.	
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité	Získává poznatky o trojrozměrnosti prostoru a jedinečnosti znaků krajiny	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Obecně používané geografické a topografické pojmy Základní topografické útvary Obsah map-výškopis, polohopis	

pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině			Přírodní sféra Země Podstatné prostorové složky krajiny Jevy a procesy v krajinné sféře	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Rozlišuje přírodní složky a jejich vlivy na planetu	Přírodní obraz Země	Krajinná sféra – její části Složky a prvky přírodní sféry Společenská a hospodářská sféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni a regionální úrovni geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně, přírodní oblasti	EV
Uvádí konkrétní příkladech přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Využívá aktuální ekologické informace a dokáže je lokalizovat	Životní prostředí	Území ochranného charakteru v regionálním i globálním pojetí	EV
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		Přírodní obraz Země	Počasí a podnebí Jevy a procesy v atmosféře, litosféře, hydrosféře, pedosféře, biosféře Vlivy člověka na přírodní sféru Přizpůsobení člověka přírodě	Tv
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro		Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech	EGS

orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		Světové regiony	Zeměpis světadílů a oceánů Světadíly a oceány, přírodní oblasti , podnebné oblasti, vegetační oblasti, jazykové, kulturní a náboženské oblasti – Afrika, Austrálie, Antarktida	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti potenciál a bariéry jednotlivých světadílů,oceánů vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Vytváří si přehled o propojenosti geografických procesů a jevů	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Zeměpisné a tematické mapy – Afrika, Austrálie, Antarktida, Oceánie Světové oceány Polární oblasti	EV
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Srovnává různé krajiny, jejich specifické znaky a funkce ve světovém měřítku	Životní prostředí	Přírodní krajiny, ekosystémy Pojmy ekologie, krajina, životní prostředí Typy krajin, jejich specifické znaky a funkce krajin, jejich rozšíření ve světovém měřítku	EV

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Rozlišuje různorodost vlivů na národy a státy	Světové regiony	*Zeměpisná poloha,* *rozloha, přírodní* *podmínky, koncentrace* *obyvatelstva,* *národnostní, jazykové,* *kulturní, sídelní*	MkV
Porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		Světové regiony	*a náboženské odlišnosti,* *průmyslové* a zemědělské oblasti, zeměpisné a politické dělení Evropa, Amerika, Asie: - poloha, rozloha, přírodní podmínky,národy, hospodářské oblasti - státy národní a mnohonárodnostní	IKT EGS
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Vyhledává a hodnotí geografické informace o světadílech a státech	Geografické informace, zdroje dat, kartografie		
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Používá s porozuměním základní terminologii potřebnou k hodnocení a srovnávání oceánů, světadílů, států	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	Zeměpisné a tematické mapy – Afrika, Asie, Austrálie, Amerika, Antarktida, Evropa, Oceánie Diagramy, statistiky, tabulky	

			Srovnávání světadílů a států podle stanovených kritérií Hospodářské oblasti světa Integrace států Světová konfliktní ohniska	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tématický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Používá s porozuměním termín rasa a národ, stručně zhodnotí vývoj počtu a rozmístění světového obyvatelstva	Společenské a hospodářské prostředí	Obyvatelstvo světa – počet a rozmístění lidí na Zemi Existence a rozmístění podle ras a národů	MkV
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Dokáže lokalizovat sídlo vzhledem ke geografickým podmínkám	Společenské a hospodářské prostředí	*Vztah mezi přírodními podmínkami a znaky lidských sídel* *Sídelní systémy,* *urbanizace,* *suburbanizace*	EV
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		Společenské a hospodářské prostředí	*Aktuální sídelní poměry současného světa* Nejvýznamnější městské aglomerace a velkoměsta Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce Hlavní oblasti světového hospodářství	EGS Dějepis

	Zná základní politická, hospodářská a vojenská seskupení, rozlišuje státy podle státního zřízení	a hospodářské prostředí Světové regiony	Světová naleziště nerostných surovin Světové zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství Světová průmyslová výroba Doprava, služby, cestovní ruch, mezinárodní obchod Srovnávací kritéria *Státy světa podle státního zřízení* Politická , hospodářská a vojenská seskupení států- OSN, EU,NATO geopolitické procesy, světová konfliktní střediska Neutralita Politické, hospodářské a společenské změny ve vybraných regionech Mezinárodní spolupráce	
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich				

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		Česká republika	Územní jednotky státní správy a samosprávy Kraj, region Zeměpisná poloha regionu, jeho vymezení podle stanovených kritérií Rozloha regionu a ohraničení vzhledem k okolním regionům Vazby a propojení se sousedními regiony Euroregiony	EGS VDO
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Vytváří si souvislost přírodních a ekonomických složek v regionu	Česká republika	Přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry regionu Cestovní ruch	EV Hudební výchova Výtvarná výchova
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		Česká republika	Zeměpisná poloha v kontextu Evropy, sousední státy Rozloha a členitost Přírodní poměry – povrch, vznik a vývoj reliéfu, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, Surovinové zdroje Obyvatelstvo Struktura hospodářství Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě Mezinárodní obchod a dělba práce Politické a hospodářské procesy – projevy a dopady	EGS

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		Česká republika	Rozmístění obyvatelstva, sídelní poměry Rozmístění hospodářských aktivit Průmyslové oblasti	
Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		Česká republika	Působení ČR v rámci UNESCO, NATO, EU, OSN, WHO, UNICEF Vliv těchto organizací na řešení místních i světových konfliktů a problémů Humanitární organizace	
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		Životní prostředí	Zásady ochrany přírody a životního prostředí Chráněná území přírody	*Dějepis* EGS
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Používá poznatky a pomůcky k orientaci	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	Orientace v terénu Práce s mapou a buzolou na stanovišti Určování hlavních a vedlejších světových stran	EV
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Při činnostech v terénu dodržuje zásady bezpečnosti	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Člověk-součást přírody Bezpečnost pohybu a pobytu v přírodě Zásady chování, jednání při nebezpečí živelních pohrom Opatření k zajištění bezpečnosti při živelních pohromách	Tělesná výchova EV Přírodopis

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy		Přírodní obraz Země	Důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. Vývoj zemského tělesa, kontinentální pohyb, geologická minulost Země Souvislost dějů při vzniku a utváření zemského tělesa	Přírodopis Planetárium – exkurze MkV
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Získává přehled o světové populaci	Společenské a hospodářské prostředí	Národy, rasy, porozumění Jazykové skupiny Náboženství Politické, národnostní a náboženské konflikty na světě Válečná ohniska Ohrožení světového míru	
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Porovnává podmínky vzniku sídel	Společenské a hospodářské prostředí	Oblasti s největší koncentrací obyvatelstva Málo lidnaté státy Vliv přírodních podmínek a politických a hospodářských vlivů na osídlení	EGS
Porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků		Společenské a hospodářské prostředí	Poměry současného světa z hlediska společenského, politického a hospodářského Kritéria vzájemné odlišnosti a podobnosti států světa Státy podle hlediska svrchovanosti Státy podle politického systému a politické moci	Dějepis

			Státy podle státního zřízení a formy vlády Státy podle správního členění Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států Geopolitické procesy Světová konfliktní ohniska	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tématický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Porovnává informace a vytváří si přehledy	Geografické informace, zdroje dat, kartografie	. Zpracování informací o světovém hospodářství, jejich porovnávání Srovnávání států světa z hlediska hospodářského, společenského a politického	Matematika IKT MV
		Geografické informace, zdroje dat, kartografie		Cvičení v přírodě
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině			Práce s geografickým materiálem	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Používá mapu a pomůcky při terénním cvičením	Terénní geografické praxe a aplikace	Orientace v terénu – stanoviště, orientační body, určování světových stran, práce s mapou a buzolou, pohyb podle mapy	Tělesná výchova Cvičení v přírodě

Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ovládá zásady bezpečnosti a ochrany života a zdraví	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	a azimutu, odhad vzdáleností a výšek, náčrtky, plány Náčrtek pochodové osy Pozorování a hodnocení přírodních jevů Opatření a chování v nebezpečných situacích Globální ekologické problémy lidstva Živelní pohromy	Tělesná výchova Dějepis

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tématický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		Společenské a hospodářské prostředí	Regionální zeměpis Hlavní odvětví a oblasti světového hospodářství Ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	Dějepis
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Ovládá orientaci v terénu, zhotovuje náčrt krajiny	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	Pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány Schématické náčrtky pochodové osy Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

Učební osnovy předmětu

Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Chemie* je určen žákům osmého a devátého ročníku a je vyučován v rozsahu dvě hodiny týdně. Žáci poznávají chemické látky a reakce, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Učí se s nimi bezpečně zacházet a jsou vedeni k ochraně přírody i vlastního zdraví. Získávají představu o užití chemických látek v různých oblastech lidské činnosti – průmyslu, zemědělství, energetice, potravinářství, zdravotnictví…Osvojují si zásady bezpečné práce s chemikáliemi.

Vzdělávací obsah předmětu má blízké vazby na předměty *Fyzika, Občanská výchova, Zeměpis, Přírodopis.* Součástí učebních osnov jsou některé tematické okruhy průřezového tématu *Environmentální výchova.* V souvislosti s tímto průřezovým tématem jsou zařazeny také tematické okruhy průřezových témat *Výchova demokratického občana* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.*

Důraz je kladen na experimentální činnosti, řešení problémových úloh, které mají vztah k problémům běžného života. Žáci pracují v týmech, diskutují, hodnotí a prezentují svou práci, a tak se naplňuje i obsah průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova.*

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- provádí jednoduché chemické pokusy, pozoruje vlastnosti látek a chemických jevů, objasňuje jejich příčiny, vyvozuje závěry a získané poznatky uvádí do souvislosti s poznatky jiných vzdělávacích oblastí
- získává tak ucelenější představu o jevech v přírodě, jejich využití člověkem a vztahu mezi člověkem a přírodou
- poznává smysl učení, uvědomuje si významné uplatnění chemie v současném životě a její důležitost pro budoucnost

Kompetence k řešení problémů

Žák

vyhledává problémy související s učivem chemie, zamýšlí se nad nimi, nachází jejich příčiny a stanoví možnosti řešení

- ověří navržený způsob řešení, osvědčený postup používá při řešení obdobných problémových úloh

Kompetence komunikativní

Žák

- při formulaci problému, jeho rozboru a návrhu možného řešení se vyjadřuje výstižně, logicky a souvisle
- diskutuje, naslouchá promluvám jiných lidí, svůj názor dokáže podpořit argumenty
- získává informace z různých informačních prostředků, užívá odbornou terminologii

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- spoluvytváří pravidla týmové práce, jejich dodržování chápe jako nutný předpoklad úspěšného splnění úkolu

podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

Žák
- poznává nezbytnost ochrany životního prostředí, chápe nutnost dodržování zákonů pro jeho ochranu
- chápe základní ekologické souvislosti, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák
- získává představu o různých oblastech lidských činností, poznává využití chemie v praxi
- odpovědněji se rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Žák
- získává představu o různých způsobech digitální podpory v chemii
- pracuje s naměřenými daty získaných při laboratorní práci
- prostřednictvím digitálních technologií (videí, aplikací, programů) žák lépe porozumí chemickým dějům, které lze obtížně pozorovat v reálných podmínkách a může zaznamenávat jejich průběh
- žák vyhledává informace o chemické problematice v elektronických zdrojích, porovnává je s informacemi z dalších informačních zdrojů a srovnává s vlastní zkušeností

2. stupeň
8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Rozpozná přeměny skupenství látek	Očekávaný výstup 8. ročníku je rozvíjen v 9. ročníku	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Skupenství, hustota, teplota tání, rozpustnost, kujnost, tepelná vodivost, elektrická vodivost Prohloubení učiva fyziky	Fyzika Anorganické sloučeniny Organické sloučeniny
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zná a dodržuje zásady bezpečné práce	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Zásady bezpečné práce ve školní pracovně, laboratoři i v běžném životě Laboratorní práce Anorganické látky Organické látky	Pracovní činnosti Přírodopis Laboratorní protokol – práce ve wordu, práce s daty
Rozlišuje směsi a chemické látky		Směsi	Chemické látky-směsi Směsi různorodé a stejnorodé –roztoky Roztoky plynné, kapalné, pevné	Laboratorní protokol – práce ve wordu, práce s daty
Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Vypočítá složení daného roztoku, při jeho praktické přípravě užívá znalostí o faktorech ovlivňujících rozpouštění pevných látek	Směsi	Kapalné roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace složky roztoku -koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok -vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu na rychlost rozpouštění pevné látky	Anorganické sloučeniny Organické sloučeniny Zeměpis -voda, vzduch Přírodopis -horniny,nerosty
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady	Prakticky provádí oddělování složek směsí filtrací a destilací	Směsi Chemie a společnost	Oddělování složek směsí -usazování, filtrace, destilace, krystalizace -ropa-benzín, mazací oleje, asfalt	

oddělování složek v praxi			-čistírna oděvů –oddělení nečistot	Pracovní činnosti Výchova ke zdraví EV - bezpečnost průmyslu

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití		Směsi	Voda destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Voda měkká, tvrdá,minerální	Přírodopis Zeměpis
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění		Směsi	Čistota vody Vzduch – složení, teplotní inverze, smog, čistota ovzduší Příklady znečišťování vzduchu a vody v okolí bydliště Možný způsob nápravy	EV Zeměpis Grafy, animace
Používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech	Zná názvy a značky vybraných prvků	Částicové složení látek a chemické prvky	Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal,elektrony	Fyzika Animace, 3D modely
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech		Částicové složení látek a chemické prvky	Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků	Práce s periodickou tabulkou prvků, práce s kalkulačkou
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy		Částicové složení látek a chemické prvky Chemické reakce	Skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků Protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, vzorce Kovy a nekovy v praxi	Pracovní činnosti Dějepis -výroba kovů, rozvoj společnosti

a usuzuje ne jejich možné vlastnosti Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Upravuje chemické rovnice v souladu se zákonem o zachování hmotnosti	Chemické reakce	Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, redoxní reakce, reakce exotermní a endotermní Laboratorní práce Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Užívá pravidla tvorby názvů a vzorců a dle vlastností rozlišuje vybrané prakticky významné halogenidy a oxidy	Anorganické sloučeniny	Halogenidy - oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů -chlorid sodný -fluorid vápenatý Laboratorní práce Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Laboratorní práce Průmyslové využití-oxid vápenatý, oxid hlinitý, oxid křemičitý, oxid siřičitý	Dějepis -hospodářství , odvětví Aplikace na trénování názvosloví EV-koncentrace oxidu siřičitého a oxidu dusíku v ovzduší Výchova ke zdraví-oxid uhelnatý, otrava EV-oxid uhličitý-skleníkový efekt (grafy, statistiky)
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, kterými jim lze předcházet	Užívá pravidla tvorby názvů a vzorců a dle vlastností rozlišuje vybrané prakticky významné kyseliny a hydroxidy	Anorganické sloučeniny	Kyselost a zásaditost roztoků Vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů Laboratorní práce - pH	
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Užívá pravidla tvorby názvů a vzorců a dle vlastností rozlišuje vybrané prakticky významné soli	Anorganické sloučeniny	Vlastnosti a použití vybraných solí	Laboratorní práce - soli EV Dějepis - hospodářství, odvětví

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Očekávaný výstup 8. ročníku je rozvíjen v 9. ročníku	Organické sloučeniny	Příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkinů a aromatických uhlovodíků	EV Chemický program – modely uhlovodíků
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Užívá pravidla tvorby organického názvosloví vybraných prakticky významných uhlovodíků a jejich derivátů	Organické sloučeniny	Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů		Organické sloučeniny	Výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy	Přírodopis Výchova ke zdraví
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		Organické sloučeniny	Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	Pracovní činnosti
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Užívá pravidla tvorby organického názvosloví vybraných prakticky významných přírodních látek, bílkovin, tuků a sacharidů	Chemické reakce		Zdroje informací Laboratorní práce Fyzika
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		Chemie a společnost	Teplota, plošný rozsah povrchu výchozích látek, katalyzátory	Práce s měřícími přístroji EV

Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe			Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	Výchova ke zdraví

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy		Organické sloučeniny	Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV Dějepis -hospodářství, odvětví Zdroje informací
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka		Chemie a společnost	Průmyslová hnojiva Stavební pojiva – cement, vápno, sádra Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy Léčiva a návykové látky	EV Výchova ke zdraví Přírodopis Zdroje informací
Zhodnotí využívaní prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi		Chemie a společnost Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Chemický průmysl v ČR – využití prvotních surovin, výrobky z druhotných surovin, recyklace surovin Rizika v souvislosti s životním prostředí	EV Zeměpis EGS VDO videa
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek			Havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Způsob ochrany v případě havárií chemických provozů	EV EGS videa

Učební osnovy předmětu

Přírodopis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Přírodopis* je určen žákům šestého až devátého ročníku. V šestém a sedmém ročníku je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně. V osmém ročníku k předmětu *Přírodopis* přistupují některá témata z předmětu *Výchova ke zdraví* a tomu odpovídá i časová dotace tří hodin týdně. V devátém ročníku je tomuto předmětu věnována jedna vyučovací hodina. Žáci získávají základní vědomosti o vzniku a vývoji života na Zemi, o přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a o jejich vzájemných vztazích. Učí se o stavbě těl a životě vybraných organismů, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi. Uvědomují si vzájemné ovlivňování člověka a okolního prostředí, pozorují a zkoumají živou i neživou přírodu. Osvojují si způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví, učí se nést odpovědnost za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

- pozoruje živou i neživou přírodu, využívá dostupnou literaturu, vyhledává informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech
- získané poznatky spojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí a vytváří si tak ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, hledá na ně adekvátní odpovědi
- pracuje s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem
- výsledky svého pozorování a zkoumání zhodnotí, porovná s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry
- výsledky zpracovává do tabulek, grafů, přehledů
- získává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák

- na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí vysloví hypotézu k problému či k úkolu, ověří ji praktickou činností a vyhodnotí její správnost
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky přírodovědných problémů, volí vhodné způsoby řešení, nenechá se odradit počátečním nezdarem
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Žák

- vysloví a správně formuluje hypotézu či vlastní názor na daný přírodovědný problém, uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- vyslechne názory spolužáků a učitele, vhodně argumentuje, společně přispívá k řešení úkolu
- vede dialog, své myšlenky vyjadřuje v logickém sledu

Kompetence sociální a interpersonální

Žák

- při práci ve skupině přijme a ztotožní se s přidělenou rolí, umí se podřídit zájmu skupiny, chápe potřebu efektivní spolupráce

- váží si výsledků své práce i práce ostatních

Kompetence občanské
Žák
- ochranu životního prostředí a přírody chápe jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- chápe důležitost ochrany kulturních a přírodních památek

Kompetence pracovní
Žák
- získává návyky systematické a pečlivé práce, hodnotí její výsledky a nabyté dovednosti užívá v dalších činnostech
- používá bezpečně nástroje, přístroje a materiály při laboratorních pracích, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální
Žák
- V badatelských aktivitách volí a používá digitální měřidla a další nástroje k záznamu, porovnávání, zpracování, uchování, prezentaci a sdílení získaných dat, výsledků svých pozorování a závěrů
- Zkoumá a popisuje jevy a procesy živé i neživé přírody pomocí digitálních záznamů, animací, simulací, případně je sám vytváří
- Na základě poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotí informace šířené v běžné mezilidské i v mediální komunikaci.
- Vyhledává v otevřených zdrojích data k řešení daného přírodopisného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zná některé hypotézy o vzniku vesmíru sluneční soustavy, Země a stavby Země *(výstup ŠVP)*		Neživá příroda	Země (vznik a stavba)	Toto učivo je ve stejném období po-drobněji probíráno v zeměpise.
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Zná význam hydro-sféry a atmosféry pro život, vysvětlí vliv ozónu a skleníkového jevu na život na Zemi	Neživá příroda	Vznik a význam hydrosféry a atmosféry pro vznik a rozvoj života ozonosféra skleníkový jev	EV Zeměpis
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Orientuje se v názorech na vznik života, rozliší základní projevy života	Obecná biologie a genetika	Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života	
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Zná základní buněčné organely,dokáže zacházet s mikroskopem	Obecná biologie a genetika	Buňka-stavba, rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou, jednobuněčnost a mnohobuněčnost, základy mikroskopování	
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Zařazuje organismy do základních taxonomických jednotek	Obecná biologie a genetika	Význam a třídění organismů	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		Obecná biologie a genetika	Bakterie a viry (stavba, význam, výskyt, biologické zbraně a ochrana proti účinkům)	
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků		Biologie hub	Houby (stavba, význam, výskyt, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami, zástupci) jednobuněčné mnohobuněčné	Zdravotní a osobnostní výchova - návykové látky

Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích				
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků		Biologie hub	Lišejníky (stavba, význam, výskyt, zástupci)	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Rozlišuje jednotlivé části rostlinného těla, popíše jejich stavbu a objasní jejich funkci	Obecná biologie a genetika Biologie rostlin Biologie rostlin	Anatomie a morfologie rostlin pletiva stavba a význam jednotlivých částí (kořen, stonek, list, květ, plod) pletiva	
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí		Biologie rostlin	Přechod rostlin na souš, ekologie rostlin	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin		Biologie rostlin	Fyziologie rostlin fotosyntéza dýchání růst rozmnožování	

Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Orientuje se v základním členění systému rostlin, rozpozná běžné druhy našich rostlin Pozná naše nejznámější léčivé rostliny	Biologie rostlin	Systém rostlin (charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci) nižší rostliny (řasy) vyšší rostliny Mechorosty Plavuně Přesličky Kapradiny Nahosemenné Krytosemenné (jednoděložné, dvouděložné) (využití hospodářsky významných zástupců) Význam rostlin a jejich ochrana (léčivé rostliny, koření)	EV Pracovní činnosti

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Osvojuje si metody pozorování a určování rostlin Uvede významné vědce a přínos jejich objevů pro obecnou biologii a botaniku	Praktické poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody založení herbáře pozorování lupou a mikroskopem (části rostlinného těla) klíče a atlasy Významní vědci a jejich objevy	Dějepis EGS
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody		Praktické poznávání přírody	Bezpečnost práce při pobytu v přírodě, při práci s jednoduchými přístroji	Tělesná výchova Pracovní činnosti

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Popíše vnější a vnitřní stavbu živočišného těla	Obecná biologie a genetika Biologie živočichů	Stavba a funkce jednotlivých částí živočišného těla -živočišná buňka -tkáně -orgány a orgánové soustavy -rozmnožování	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Orientuje se v základním členění živočišné říše, pozná běžné druhy našich živočichů	Biologie živočichů	Vývoj, vývin a systém živočichů (charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci) jednobuněční (prvoci) mnohobuněční Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci -Klepítkatci -Žaberrnatí -Vzdušnicovci Strunatci -Obratlovci Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	

Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Osvojuje si metody určování a pozorování vnější i vnitřní stavby živočichů Uvede významné vědce a přínos jejich objevů pro obecnou biologii a botaniku	Praktické poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem klíče a atlasy Významní vědci a jejich objevy	Dějepis EGS
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody		Praktické poznávání přírody	Bezpečnost práce při pobytu v přírodě, při práci s jednoduchými přístroji	Tělesná výchova Pracovní činnosti

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje a porovnává podle diakritických znaků jednotlivé druhy savců	Biologie živočichů	Savci - druhy základní znaky systém Vejcorodí Živorodí (přehled hlavních řádů)	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	Zná domestikované druhy živočichů	Biologie živočichů	Rozšíření a význam živočichů, domestikované druhy	Pracovní činnosti EV
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Na konkrétních situacích vysvětluje pro-jevy chování zvířat	Biologie živočichů	Etologie živočichů	
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů		Obecná biologie a genetika	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování z hlediska dědičnosti Dědičnost a proměnlivost organismů (důraz na genetiku člověka)	Pracovní činnosti EV
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Porovná jednotlivé fáze vývinu lidského jedince z hlediska jeho fyzického i psychického vývoje	Biologie člověka	Vývin jedince nitroděložní vývin vývoj jedince po narození (novorozenec, kojenec, batole, předškolní věk, školní věk, adolescence, dospělost, zralost, střední věk,stáří	
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových		Biologie člověka	Anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých tkání, částí	

soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy			těla, orgánů a orgánových soustav) tkáně opěrná pohybová trávicí dýchací oběhová vylučovací kožní řídící (nervové a žlázy s vnitřní sekrecí) pohlavní	
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života		Biologie člověka	Vady a onemocnění orgánů a orgánových soustav Zásady zdravého životního stylu – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	
Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	V modelových situacích prokáže schopnost poskytnout první pomoci při nejběžnějších poraněních	Biologie člověka	Úrazy zásady první pomoci závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	Simulační situace
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka		Biologie člověka	Fylogeneze člověka rod Australopithecus rody Homo (habilis, erectus, sapiens) Významní vědci a jejich objevy	Dějepis
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody		Praktické poznávání přírody	Bezpečnost práce při pobytu v přírodě, při práci s jednoduchými přístroji	Tělesná výchova

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Stres a jeho vztah ke zdraví Stresové reakce Posilování duševní odolnosti Prohlubování osvojených kompenzačních, relaxačních a regeneračních technik	Výstup oboru Výchova ke zdraví Hudební výchova Výtvarná výchova OSV
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Předchází situacím ohrožujícím jeho osobní bezpečí; v případě potřeby využije služeb odborné pomoci	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Bezpečné chování na diskotéce Předcházení sexuálnímu znásilnění správným vyhodnocením situace Deviantní chování – sexuální zneužívání, způsob ochrany před ním Služby odborné pomoci Učivo předchozích ročníků	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		Osobnostní a sociální rozvoj	Projevy násilí Sexuální zneužívání Zneužívání návykových látek Ochrana před nemocemi dialog, přijímání názoru druhého, aktivní naslouchání zaujímání hodnotových postojů	Výstup oboru Výchova ke zdraví Občanská výchova
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem	Ví, jak předcházet běžným, přenosným a civilizačním chorobám	Péče o zdraví, zdravá výživa	Způsob ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů Ochrana před přenosnými chorobami,cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační,přenosné potravou,získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty.	Výstup oboru Výchova ke zdraví Občanská výchova

a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc			Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy-prevence kardio vaskulárních a metabolic-kých onemocnění. Předcházení nemocím Zdravotní preventivní a léčebná péče Odpovědné chování v situacích úrazů a život ohrožujících stavů, základy první pomoci Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Ví, jak ošetřovat nemocného; chápe potřeby zdravotně postižených lidí a oboustranný přínos jejich integrace mezi zdravou populaci	Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Duševní, tělesné a sociální zdraví Základní lidské potřeby Faktory negativně ovlivňující zdraví jedince i celé komunity Aktivní podpora zdraví Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - postoje a rozhodnutí pro podporu zdraví Nemoc v rodině, ošetřování nemocného Etické vztahy k nemocnému a zdravotně postiženému Integrace zdravotně postižených mezi zdravou populaci	Výstup oboru Výchova ke zdraví Občanská výchova Tělesná výchova OSV
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Umí sestavit jídelníček tak, aby byl v souladu se zásadami správné výživy	Zdravý způsob života a péče o zdraví	Návrh denního stravovacího režimu v souladu se zásadami správné výživy Základy sestavování jídelníčku – biologické, sociální, ekonomické faktory Poměr základních živin Výživová hodnota potravy -energetická potřeba organismu Poruchy příjmu potravy	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků , médií a sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační	Posoudí věrohodnost mediálních sdělení a jejich vliv na utváření životního stylu a dobrých mezilidských vztahů	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením Rozdíl mezi reklamou a zprávou Odborná a populárně naučná literatura Účelová propagace výrobce	Výstup oboru Výchova ke zdraví MV Občanská výchova Český jazyk a literatura

obrany proti manipulaci a agresi				
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a trestnou činností; ví, kde vyhledat odbornou pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami	Návykové látky	Sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek Návykové látky a rizikové skupiny obyvatel Návykové látky a bezpečnost v dopravě Návykové látky a trestná činnost Dopink ve sportu Pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami Odborná pomoc Drogy a legislativa Odborná pomoc	Výstup oboru Výchova ke zdraví OSV Občanská výchova
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Popíše možné důsledky předčasné sexuální zkušenosti pro život mladého člověka, chápe důležitost biologické, psychické a sociální zralosti pro plánování rodičovství Spojuje význam sexuality/ pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím	Změny v životě člověka a jejich reflexe	Masturbace – mýty a skutečnost Nekoitální aktivity Sexualita a sexuální chování – sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie Poruchy pohlavní identity Sexuální deviace Zdraví reprodukční soustavy Plánování rodičovství – biologická, psychická a sociální zralost Předčasné rodičovství Metody antikoncepce Umělé přerušení těhotenství – zdravotní a etický problém Sexualita a zákon	Výstup oboru Výchova ke zdraví Občanská výchova
Respektuje změny v období dospívání , vhodně na ně reaguje; kultivovaně se		Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní	Chování, jednání a prožívání jako základní znaky lidského života Citové stavy a nálady	Výstup oboru Výchova ke zdraví

chová k opačnému pohlaví		a sociální rozvoj	Ohled k postojům, potřebám, zájmům a citům druhého člověka Citový a intimní život dvou lidí – stud, zdrženlivost, soukromí	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života		Neživá příroda	Země -vznik, stavba	Prohloubení učiva šestého ročníku a zeměpisu
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek		Neživá příroda	Nerosty a horniny -vlastnosti, třídění, význam, výskyt, určování základních druhů	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a i oběhu vody	Orientuje se v základech geologického vývoje na území ČR	Neživá příroda	Geologický vývoj a stavba území České republiky (Český masiv, Západní Karpaty) Vnější a vnitřní geologičtí činitelé zvětrávání eroze pohyby kontinentů tektonika sopečná činnost zemětřesení	Toto téma je probíráno společně s učivem zeměpisu
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě		Neživá příroda	Pedologie -složení půdy, vlastnosti, význam, hlavní půdní typy a druhy	
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy,jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		Neživá příroda	Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů –význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způ-sobené přírodními vlivy –příčiny vzniku mimořád-ných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější	

			mimořádné přírodní události v ČR (po vodně, větrné bouře, sněhové kalamity,laviny, náledí) a ochrana před nimi.	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů		Neživá příroda Obecná biologie a genetika	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik a vývoj života, charakteristiky jednotlivých geologických období)	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		Základy ekologie	Organismy a prostředí -vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, ekosystémy, potravní řetězce, koloběh látek	
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady	Diskutuje o běžných ekologických problémech,	Základy ekologie	Ochrana přírody a životního prostředí Globální problémy a jejich řešení	EV EGS

narušení rovnováhy ekosystému	zamýšlí se nad jejich příčinami i důsledky, pokouší se navrhovat vlastní řešení		destrukce životního prostředí (znečištění ovzduší, vody, ohrožení půdy) surovinové a energetické krize klimatické změny (skleníkový jev) Chráněná území ČR (nejznámější parky, krajinné oblasti, rezervace)	
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody		Praktické poznávání přírody	Bezpečnost práce při pobytu v přírodě, při práci s jednoduchými přístroji	Výchova ke zdraví Tělesná výchova

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Zdraví člověka je nejdůležitějším předpokladem spokojeného, smysluplného a prací naplněného života. Je to stav tělesné, duševní a sociální pohody. Ve vzdělávací oblasti **Člověk** a **jeho zdraví** se žáci seznamují s ochranou lidského zdraví a se všemi skutečnostmi, které je mohou pozitivně či negativně ovlivňovat. Poznávají význam kvality životního prostředí, mezilidských vztahů a životního stylu na udržení, upevňování a posilování lidského zdraví. Osvojují si zásady správného životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Rozšiřují si a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Důraz je kladen především na praktické dovednosti, na větší samostatnost a odpovědnost žáků, na jejich aktivní přístup k rozvoji a ochraně zdraví.
Obsah vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví se** realizuje ve vyučovacích předmětech *Výchova ke zdraví, Zdravotní a osobnostní výchova, Tělesná výchova, Přírodopis v* osmém ročníku *a* v předmětu *Zdravotní tělesná výchova* (bude zařazen podle potřeb a zájmu žáků).

Rozvíjení klíčových kompetencí
Vzdělání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení
Žák
se seznamuje se všemi skutečnostmi, činnostmi a způsoby chování, které mohou lidské zdraví pozitivně či negativně ovlivňovat
tyto poznatky se učí využívat a aplikovat ve svém životě
učí se nést zodpovědnost za zdraví vlastní i zdraví jiných
učí se rozpoznávat základní situace ohrožující zdraví a své zdraví preventivně chránit
poznává, jak zdraví, výkonnost, fyzický vzhled a duševní pohoda ovlivňují lidský život
učí se samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky k překonávání únavy a stresu
učí se samostatně ohodnotit své pohybové schopnosti a možnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil, pro kompenzaci různého zatížení i pro samotné uspokojení z pohybu

Kompetence k řešení problémů
Žák
- poznává problémy, které jsou spojeny s nemocí či jiným poškozením zdraví, snaží se najít způsoby, jak tyto problémy zmírnit či odstranit
- učí se řešit konfliktní a krizové situace, rozhoduje se v zájmu svého zdraví a zdraví ostatních
- poznává, jak nevhodné životní prostředí může ovlivňovat lidské zdraví a na základě svých zkušeností, poznatků a získaných informací navrhuje možnosti nápravy

Kompetence komunikativní
Žák
ví, jak a kde nalézat informace týkající se zdraví, zdravého životního stylu a všech okolností, které mohou lidské zdraví ovlivňovat
tyto informace dokáže na základě svých zkušeností a vědomostí posoudit a využívat je k diskusi o problémech souvisejících se zdravím
učí se vyjádřit svůj názor i svěřit se se zdravotním problémem

učí se dovednosti požádat o pomoc pro sebe či jiné osoby a rovněž se učí pomoc sám nabídnout
učí se pravidlům komunikace s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích
- osvojuje si komunikativní dovednosti k vytváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence sociální a personální
Žák
chápe zdraví jako vyvážený stav fyzické, psychické a sociální pohody, proto se při práci v týmu snaží navozovat příjemnou bezkonfliktní atmosféru
při plnění úkolů tematických prací a projektů chápe potřebu efektivní spolupráce s druhými, učí se respektovat rozdílné názory a vhodným způsobem obhajovat své stanovisko
aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností

Kompetence občanské
Žák
odmítá brutalitu a jiné formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání
uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, ví, kde hledat odbornou pomoc (linky bezpečí, krizová centra, policie)
v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka se zodpovědně rozhoduje, podle svých možností poskytne účinnou pomoc
chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní
Žák
učí se plnit povinnosti a závazky vyplývající z týmové práce či z práce na individuálních úkolech
znalosti získané ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví si aktivně prohlubuje a poznatky využívá při rozhodování o svém budoucím vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák
dokáže vyhledávat potřebné informace v digitálním prostředí a využívat je v oblasti péče o své zdraví a vyhledávání vhodných tělovýchovných aktivit
dokáže se orientovat v datech a tabulkách zachycujících sportovní výsledky a sám je schopen takový jednoduchý přehled vytvořit
respektuje zásady osobní bezpečnosti a respektování soukromí při nakládání s daty z oblasti zdraví a sportu

Učební osnovy předmětu

Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* je určen žákům 9. ročníku a je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně. Další očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou rovněž zařazeny do vyučovacích předmětů *Zdravotní a osobnostní výchova* a *Přírodopis.*

Předmět *Výchova ke zdraví* úzce souvisí s obsahem dalších vyučovacích předmětů - především *Tělesnou výchovou* a *Pracovními činnostmi.* Tematický okruh *Zdravý způsob života a péče o zdraví* je vyučován v souvislostech s tematickým okruhem Pracovních činností *Příprava pokrmů.* Součástí učebních osnov jsou i některá témata průřezových témat – především *Osobnostní a sociální výchovy, Environmentální výchovy, Mediální výchovy* a *Výchovy demokratického občana.*

Žáci si osvojují zásady správného životního stylu, poznávají význam kvalitního životního prostředí pro zdraví člověka, učí se chránit své osobní bezpečí.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

rozpoznává základní situace ohrožující zdraví a své zdraví preventivně chrání
seznamuje se s faktory, které ovlivňují fyzické a duševní zdraví člověka negativně či pozitivně
propojuje poznatky získané v jiných předmětech a vytváří si tak představu o postavení člověka ve společnosti, v užší komunitě a o způsobech ochrany a podpory zdraví
ze získaných poznatků a zkušeností vyvozuje závěry pro rozvoj své osobnosti, utváření dobrých mezilidských vztahů a ochranu a podporu svého zdraví
se seznamuje se základními funkcemi rodiny, se způsoby upevňování partnerských vztahů a přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování

Kompetence k řešení problémů

Žák

si všímá skutečností ve svém okolí, které mohou způsobit poškození zdraví, hledá způsob, jak takové skutečnosti odstranit nebo alespoň zmírnit
řeší konfliktní a krizové situace, rozhoduje se v zájmu ochrany svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence komunikativní

Žák

nalézá informace o zdraví a zdravém životním stylu v různých informačních zdrojích
diskutuje o faktorech, které mohou ovlivňovat lidské zdraví, se svými vrstevníky
učí se komunikovat s neznámými lidmi, chrání své bezpečí

Kompetence sociální a personální

Žák

se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu
při práci v týmu přispívá k vytváření příjemné a bezkonfliktní atmosféry

Kompetence občanské

Žák

odmítá brutalitu a jiné formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání
respektuje požadavky na kvalitní přírodní prostředí a aktivně je podporuje

poskytne pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, zároveň neohrožuje vlastní bezpečnost
užívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Kompetence pracovní
Žák
- se učí chránit své zdraví při všech činnostech ve škole i mimo školu
- poznává, jak je důležitý správný režim dne, chápe význam aktivního odpočinku

Kompetence digitální
Žák
- se učí vyhledávat, ukládat, třídit a vyhodnocovat konkrétní informace z ověřených zdrojů, které jsou zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí, a to jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu
- měří, ukládá, vyhodnocuje, případně sdílí konkrétní data týkající se jejich osoby ve vztahu ke zdraví a bezpečí.
- monitoruje konkrétní situace v jejich blízkém okolí, naměřená data zpracovává, uchovává ve vhodných formátech, sdílí, hodnotí, o zjištěných výsledcích diskutuje a vyvozuje návrhy na možná opatření s cílem zlepšit zjištěný stav.

2. stupeň
9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Dílčí výstup není v devátém ročníku uváděn, protože očekávaný výstup je závazný	Zdravý způsob života a péče o zdraví	Ochrana před infekcí a před civilizačními chorobami Životní styl, zdraví a nemoc Sestavení programu péče o osobní zdraví na určité časové období Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Biologické rytmy – den, týden, jejich využití	Tělesná výchova OSV Pracovní činnosti
		Zdravý způsob života a péče o zdraví	Dětské nemoci, očkování	
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky			Cizorodé látky v potravním řetězci – mykotoxiny, PCB, kovy… Alternativní výživové směry – makrobiotika, vegetariánství – klady a zápory Biologické a ekonomické podmínky a jejich vliv na způsob stravování Výběr, nákup a skladování potravin Technologické způsoby zpracování pokrmů z hlediska správné výživy	V tomto ročníku je tematický okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví integrován s tematickým okruhem Pracovních činností Příprava pokrmů
	Rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti		Etapy lidského života a způsob stravování Specifika stravování dětí a dospělých Stravování těhotné a kojící ženy	

			Stravování nemocných Výživová hodnota potravin, energetická potřeba organismu Poruchy příjmu potravy Redukční dieta	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Vliv závislosti na návykových látkách na osobní perspektivu mladého člověka, na partnerské a rodinné vztahy Podpůrné stimulační látky ve sportu Riziko rozvoje závislosti na výherních automatech Patologické hráčství, práce s počítačem Riziko nákazy virem HIV, žloutenkou Služby odborné pomoci Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování, těžké životní situace a jejich zvládání	OSV
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě		Osobnostní a sociální rozvoj	Překonávání osobních nedostatků, posilování kladných stránek osobnosti Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vutah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností	Pracovní činnosti OSV Společnost a její dějiny OSV

			pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jejich reflexe	Způsob upevňování přátelských vztahů Partnerské vztahy – vzájemné pochopení, tolerance, věrnost Mravní zásady, morálka Zamilovanost, krátkodobá erotická známost, zralá láska Volba partnera – dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus atd. Láska, pochopení, tolerance, věrnost, sexuální přitažlivost Plánované rodičovství Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity Sexualita a média Význam a rizika antikoncepce Poruchy plodnosti Těhotenství – vývoj dítěte,k péče o těhotnou ženu	OSV

Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Otec a těhotenství Životospráva těhotné ženy Příprava na porod Porod, přítomnost otce při porodu Vývoj dítěte a péče o ně Problémy v dětském věku, poradenské služby Životní poslání otce a matky – výchova dětí Základní funkce rodiny Ekonomické a právní otázky rodinného života Příčiny rozvodovosti, mravní a právní důsledky rozvodu Vliv disharmonických vztahů na dítě Krizové centrum, manželská poradna Náhradní výchovná péče Změny v rodině – narození dítěte, nemoc, úmrtí Věrnost, respektování partnera, tolerance Domácí násilí, konfliktní situace	

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Základní práva nezletilých dětí v rodině, základní povinnosti dospělých dětí vůči rodičům Porušování práv dítěte rodiči, příbuznými, cizími lidmi – zneužívání, týrání, zastrašování, vykořisťování Vztah ke starým lidem – týrání starých lidí v rodině Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí, sebeochrana a vzájemná pomoc Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případ dopravní nehody Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Efektivní a asertivní komunikace Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působní sekt	VDO OSV

Učební osnovy předmětu

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* je určen všem žákům školy a v každém ročníku je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně. Obsah předmětu *Tělesná výchova* obsahuje očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Tělesná výchova a není integrován s tématy jiných vzdělávacích oborů. Výuka probíhá ve vzájemných souvislostech s dalšími vyučovacími předměty (předměty *Prvouka, Člověk a jeho svět, Matematika, Výchova ke zdraví, Hudební výchova, Informatika). Do* učebních osnov *Tělesné výchovy* jsou zařazena rovněž některá témata průřezových témat – především *Environmentální a Osobnostní a sociální výchovy*. Součástí učebních osnov jsou i prvky Zdravotní tělesné výchovy.

Na prvním stupni probíhá výuka *Tělesné výchovy* koedukovaně, na druhém odděleně pro dívky a chlapce. Součástí učebních osnov je plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin i kurs plavecké výuky pro žáky 1. stupně, který obsahově i organizačně zabezpečují učitelé plavání z Plaveckého stadionu v Českých Budějovicích. Žáci 7. ročníku se účastní lyžařského výcviku. Škola rovněž nabízí účast na kurzech bruslení, které se uskutečňují podle zájmu žáků a jejich rodičů a podle finančních možností. Obsah vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* doplňuje povinně volitelný předmět *Sportovní výchova* pro žáky druhého stupně.

Hodnocení žáků vychází vždy z jejich individuálních schopností a směřuje k posílení jejich zájmu o pohybovou činnost ve škole i mimo školu.

Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, učí se je uplatňovat v různých prostředích, ve škole i ve svém volném čase. Poznávají účinky pohybových činností na svou tělesnou zdatnost a psychickou pohodu. Získávají schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu takové pohybové činnosti, které ji budou podporovat a rozvíjet.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

<u>Kompetence k učení</u>

Žák

si osvojuje nové pohybové dovednosti, učí se je uplatňovat v různém prostředí, poznává jejich rozdílné účinky

získané pohybové schopnosti využívá i v hodinách jiných vyučovacích předmětů

hodnotí aktuální stav své tělesné zdatnosti a stanovuje postup a způsoby jejího rozvíjení

seznamuje se se základními organizačními, hygienickými a bezpečnostními zásadami pro provádění pohybové činnosti v různých prostředích

<u>Kompetence k řešení problémů</u>

Žák

se učí zjišťovat svou zdatnost i zdatnost svých spolužáků podle různých ukazatelů zdatnosti, zamýšlí se nad příčinami aktuálního tělesného stavu a hledá možnosti zlepšení

<u>Kompetence komunikativní</u>

Žák

vyjádří svůj názor na pohybové činnosti a jiné faktory ovlivňující lidské zdraví, diskutuje o nich, vyslechne názor ostatních, svá tvrzení podpoří argumenty

učí se rozumět gestům a termínům užívaným ve sportovních a pohybových činnostech

Kompetence sociální a personální
Žák
si osvojuje různé sociální role, které vyžadují spolupráci, podřízení se, schopnost organizovat pohybové činnosti a rozhodovat o jejich realizaci
chápe význam přátelských vztahů ve sportovních činnostech

Kompetence občanské
Žák
respektuje stanovená pravidla sportovních a pohybových činností, řídí se jimi
aktivně se zapojuje do sportovních činností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní
Žák
chápe dobrou tělesnou zdatnost jako jeden z předpokladů úspěšného zapojení do pracovního procesu
učí se kompenzovat jednostranné tělesné zatížení vhodnými pohybovými aktivitami

Kompetence digitální
Žák
dokáže vyhledávat některé pro sebe potřebné informace v digitálním prostředí a využívat je v oblasti péče o své zdraví
dokáže se orientovat v základních datech a tabulkách zachycujících sportovní výsledky a v rámci spolupráce ve skupině je schopen takový jednoduchý přehled vytvořit
dodržuje zásady osobní bezpečnosti a respektování soukromí při nakládání s daty z oblasti zdraví a sportu

1. stupeň
1. až 3. ročník

Očekávaný výstup pro 1. období	***Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující zdraví**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Umí se připravit na pohybovou činnost, řídí se základními pravidly bezpečného pohybu při TV (za pomoci učitele)*	*Samostatně uplatňuje zásady bezpečného pohybu a hygieny při Tv, při přípravě a úklidu nářadí a náčiní se řídí pokyny učitele*	*Samostatně se řídí pravidly bezpečnosti při přípravě a úklidu nářadí a náčiní* *Samostatně provádí některé cviky pro přípravu organismu na pohybovou činnost* *Provádí základní údržbu náčiní a některých částí sportovišť*	Prvouka – Člověk a jeho zdraví Dopravní výchova bezpečnost při hrách ve venkovním prostředí
Učivo	Vhodné oblečení a obutí pro různé druhy pohybových činností Bezpečné chování v šatnách, umyvárnách a tělocvičně Bezpečný pohyb na venkovních sportovištích Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení Bezpečnost při různých druzích her Odhad vlastních schopností a jejich respektování			

Očekávaný výstup pro 1. období	***Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci***			
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Reaguje na základní pokyny a povely učitele spojené se začátkem a koncem vyučovací hodiny, rozumí jednoduchým gestům a signálům učitele* *V souvislosti s novými pohybovými činnostmi si osvojuje základní pojmy tělocvičného názvosloví*		*Aktivně užívá tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, znamení, gesta* *V souvislosti s novými pohybovými činnostmi používá další pojmy tělocvičného názvosloví*	
Učivo	Povely, pokyny, signály, gesta, znamení pro různé pohybové činnosti, pro přípravu a úklid nářadí, pro přípravu sportovišť Základní organizace prostoru a činností Tělocvičné názvosloví			

Očekávaný výstup pro 1. období	***Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující zdraví**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Chápe pohyb jako součást péče o své zdraví, užívá některá cvičení pro odstranění únavy při jednostranné zátěži (s pomocí učitele)* *Zařazuje do svého denního režimu některá cvičení pro kompenzaci zdravotního oslabení či jeho prevenci (s pomocí učitele a rodičů)* *Přijímá nabízené příležitosti pro pohybovou činnost ve škole i mimo školu*		*Aktivně vyhledává příležitosti pro pohybovou činnost ve škole i mimo školu* *Zařazuje do svého denního režimu cvičení s různým účinkem* *Posoudí vlastní pohybové schopnosti a dovednosti, s pomocí učitele sestaví plán pro jejich optimální rozvoj*	Prvouka – Člověk a jeho zdraví MV – informace o TV a sportu
Učivo	Účast na sportovních akcích ve škole i mimo školu Sledování školních informací o TV a sportu Preventivní význam zdravotně zaměřených činností TV chvilky v průběhu vyučovacích hodin a přestávek Kompenzační a relaxační cvičení, cvičení pro rozvoj zdatnosti Vhodné množství pohybu, jeho rozložení v denním režimu Základní pohybové testy, měření výkonů			

Očekávaný výstup pro 1. období	***Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích***			
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Dodržuje pravidla jednoduchých her, soutěží a závodů*	*Uvědomuje si důležitost jednotlivce pro úspěch týmu; adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům*	*Zvládá jednoduchou komunikaci při týmových činnostech a soutěžích, řídí se pravidly fair play*	Školní atletická olympiáda
Učivo	Spolupráce při soutěžích družstev a dvojic Pravidla jednoduchých her a soutěží Vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech Olympijské ideály a symboly			

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Pohybové hry**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zapojuje se do pohybových her, osvojuje si jejich pravidla* *Spojuje pohyb s hudbou, příběhem, představou; ke hře využívá i netradiční náčiní a hračky*		*Vytváří varianty známých her, zná jejich zaměření a účel*	Hudební výchova Český jazyk a literatura – vyjádření příběhu pohybem
Učivo	Hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek a vyprávění)	Soutěživé a kontaktní hry Hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pojmů, pocitů, představ) Hry pro manipulaci s různým náčiním	Variace her jednoho druhu Pohybové vyjádření předmětu, bytosti, zvířete Úpoly – průpravné přetahy a přetlaky	

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Základy gymnastiky**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady kotoul vpřed, základy gymnastického odrazu* *Dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní*	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady kotoul vzad, průpravná cvičení pro přeskok švédské bedny a průpravná cvičení* pro *cvičení na hrazdě*	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché akrobatické kombinace, výskok na švédskou bednu do kleku a průpravná cvičení pro roznožku a skrčku přes kozu našíř*	
Učivo	Gymnastické držení těla Průpravná gymnastická cvičení Akrobacie: kotoul vpřed Přeskok: nácvik odrazu (trampolínka) Kladinka, lavička: chůze s dopomocí	Průpravná gymnastická cvičení Akrobacie: kotoul vzad Přeskok: výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky a můstku Hrazda: ručkování ve visu Kladinka, lavička: chůze bez dopomoci	Akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace (prvotní nácvik) Jednoduché akrobatické kombinace Přeskok: nácvik odrazu z můstku, výskok na švédskou bednu (do kleku, popř. do dřepu) Průpravná cvičení pro roznožku a skrčku přes kozu našíř Hrazda: průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo	

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní estetické držení těla, vyjádří jednoduchou melodii a rytmus pohybem, umí několik tanečků založených na taneční chůzi a běhu*		*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základy cvičení s náčiním (šátek, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, při pohybovém vyjádření použije krok poskočný a přísunný*	Hudební výchova
Učivo	Hudební a rytmický doprovod – vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie Základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) Nápodoba pohybem Tance založené na taneční chůzi a běhu		Cvičení s náčiním (míč, šátek aj.) Krok poskočný a přísunný	

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Základy atletiky**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základy techniky rychlého a vytrvalého běhu, skoku* do *dálky z místa a hodu míčkem z místa*	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základy techniky rychlého a vytrvalého běhu, skoku* do *dálky z krátkého rozběhu a hodu míčkem z místa i z chůze*		Školní atletická olympiáda
Učivo	Průpravná běžecká cvičení a pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti			
	Rychlý běh do 30 metrů Základy polovysokého startu Motivovaný běh v terénu do 5 minut Skok do dálky z místa Hod míčkem z místa	Rychlý běh do 60 metrů, nízký start Motivovaný běh v terénu do 10 minut Skok do dálky z rozběhu-odraz z pásma širokého 50 cm, odraz z břevna, rozměření rozběhu Hod míčkem z chůze a z rozběhu – spojení rozběhu s odhodem Počátky nácviku skoku do výšky z krátkého rozběhu		

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Základy sportovních her**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti*		*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady elementární herní činnosti jednotlivce a zapojuje se do konkrétních her se zjednodušenými pravidly*	
Učivo	Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě i v pohybu Držení míče jednoruč a obouruč, základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou) Průpravné hry, herní činnosti jednotlivce a družstev		Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi) Chytání míče obouruč Vedení míče nohou Střelba vnitřním nártem na branku Průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel Minifotbal	

Očekávaný výstup pro 1. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***			
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Turistika a pobyt v přírodě**			
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní techniku chůze v terénu, za pomoci dospělých se připraví na turistickou akci*		*Zvládá v souladu s individuálními předpoklady chůzi v terénu do 8 km a běh po vyznačené trase s překonáváním přírodních překážek* *Připraví si základní vybavení pro pobyt v přírodě, získává základní dovednosti táboření*	Prvouka – Člověk a jeho zdraví EV
Učivo	Chůze v terénu po vyznačené trase, překonávání přiměřených přírodních překážek Aplikace pohybových her v přírodním prostředí Ochrana přírody Zásady hygieny a bezpečnosti při pobytu v přírodě Ošetření drobných poranění		Ochrana přírody Přeprava v dopravním prostředku Základní orientace v mapě (plánku) Táboření - zakládání ohniště, rušení ohniště	

1. stupeň
4. a 5. ročník

Očekávaný výstup pro 2. období	***Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně zdatnosti***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující zdraví**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zařazuje do svého denního režimu pravidelný pohyb; vysvětlí, jak přispívá pravidelný pohyb ke zlepšení zdraví člověka*	*Sleduje vývoj své zdatnosti, promýšlí vhodné nastavení délky a intenzity pohybu vzhledem k svým individuálním možnostem a k cílům, které si v rozvoji své zdatnosti stanovil.*	Matematika – graf vývoje tělesné zdatnosti Člověk a jeho svět – výchova ke zdraví
Učivo	Různé funkce pohybu Druh pohybové činnosti, její délka a intenzita, které přispívají ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. Cvičení, která přispívají k rozvoji různých forem vytrvalosti, rychlosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybů, a jejich vhodné zařazení do pravidelného pohybového režimu Zaznamenávání rozvoje tělesné zdatnosti		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující zdraví**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Ovládá některá korektivní cvičení ke kompenzaci jednostranného zatížení nebo vlastního svalového oslabení, zařazuje je do denního režimu podle pokynů učitele*	*Ovládá sestavy cvičení směřující ke kompenzaci jednostranného zatížení nebo vlastního svalového oslabení, učí se je samostatně zařazovat do svého denního režimu*	Člověk a jeho svět – výchova ke zdraví
Učivo	Cvičení pro správné držení těla Kompenzační cvičení pro práci v sedě, ve stoje a jiné zátěži Nevhodná cvičení a činnosti ***Zdravotně zaměřená cvičení jsou uvedena v oddílu Prvky Zdravotní tělesné výchovy***		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Základy gymnastiky**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*V souladu s individuálními předpoklady zvládá:* *- některé modifikace kotoulu vpřed, kotoul vzad a průpravná cvičení pro stoj na rukou* *-gymnastický odraz z můstku* *-skrčku přes švédskou bednu našíř* *-výskok na kozu do kleku, příp. do dřepu* *-průpravná cvičení na hrazdě*	*V souladu s individuálními předpoklady zvládá:* *- některé modifikace kotoulu vzad, stoj na rukou s dopomocí* *-kotoul vpřed a vzad včetně jejich modifikací i ve vazbách* *-roznožku a skrčku přes kozu našíř* *-průpravná cvičení na hrazdě pro přešvihy ze shybu stojmo*	
Učivo	Kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace Gymnastický odraz z můstku Skrčka přes švédskou bednu a kozu našíř Roznožka přes kozu Stoj na rukou s dopomocí Jednoduché akrobatické kombinace		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*V souladu s individuálními předpoklady zvládá základní krok ve 2/4 a 3/4 taktu; rytmus hudby vyjádří pohybem*	*V souladu s individuálními předpoklady zvládá valčíkový a polkový krok a správné držení partnerů při tanci* *Pohybem vyjádří melodii a rytmus – ovládá jednoduché kondiční cviky s hudebním doprovodem*	Hudební výchova
Učivo	Rytmus 2/4 a 3/4 takt, tempo, melodie-vyjádření pohybem Krok poskočný, přísunný, přeměnný Valčíkový a polkový krok, základní tance, držení partnerů při tanci Některé lidové a umělé tance Kondiční cvičení při hudbě		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Základy atletiky**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*V souladu s individuálními schopnostmi* *-zlepšuje své výkony v rychlém i vytrvalém běhu na dráze i v terénu* *-zvládá základní techniku skoku do dálky z individuálního rozběhu a do výšky z krátkého rozběhu* *-zvládá základní techniku hodu míčkem z rozběhu*		IKT-vyhodnocování soutěží, statistika EV-pobyt v přírodě, motivovaný běh MV – propagace soutěží
Učivo	Průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti Běžecká abeceda Nízký start na startovní povely, rychlý běh na 60 m Motivovaný běh v terénu do 15 minut Vytrvalý běh na dráze do 1000 m Skok do dálky z individuálního rozběhu, skok do výšky z krátkého rozběhu Hod míčkem z rozběhu		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*** ***Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **Činnosti podporující pohybové učení Téma: Základy sportovních her**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly-minifotbal, minibasketbal, miniházená, minivolejbal; ovládá elementární činnosti jednotlivce v těchto hrách, kombinuje je* *Uvědomuje si základní role hráčů ve hře, učí se řešit situace na obranné i útočné polovině hřiště, řeší situace jeden proti jednomu* *Dodržuje pravidla a zásady fair play jednání ve hře* *Rozumí základní organizaci utkání a pomáhá při ní – vede losování, zahájí utkání, rozhoduje s pomocí učitele podle pravidel, zapisuje skóre, ukončuje utkání*		
Učivo	Pravidla zjednodušených sportovních her, označení a vybavení hřiště, základní pojmy osvojovaných činností Základní role hráčů ve hře Organizace utkání Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem), pohyb s míčem a bez míče, zastavení Chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblinkem, nohou) Střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Téma: Turistika a pobyt v přírodě**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Samostatně se připraví na turistickou akci, volí vhodné oblečení a obuv* *S pomocí učitele naplánuje jednoduchou trasu, vyhledá ji na mapě a při turistické akci se podle mapy orientuje, s pomocí učitele vede základní dokumentaci o turistické akci* *Dodržuje základní pravidla ochrany přírody při turistice a při táboření* *Umí založit tábořiště, založit a rušit oheň* *Zvládá v souladu s individuálními předpoklady chůzi v terénu do 15 km* *Zvládá běh po vyznačené trase i podle mapy s překonáváním přírodních překážek* *Připraví obsah lékárničky a KPZ pro turistickou akci, dokáže ošetřit závažnější poranění*		Člověk a jeho svět ochrana přírody orientace podle mapy první pomoc EV – ochrana přírody
Učivo	Příprava na turistickou akci – naplánování trasy, orientace v mapě, základy práce s busolou, oblečení a obuv Chůze v terénu po vyznačené trase i podle mapy do 15 km, překonávání přírodních překážek Táboření – založení tábořiště, rozdělání a rušení ohně, rušení tábořiště Lékárnička, KPZ Běh v terénu – dodržování zásad ochrany přírody a ochrany zdraví		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*** ***Zorganizuje nenáročné činnosti a soutěže na úrovni třídy***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **Činnosti podporující pohybové učení Téma: Pohybové hry**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Pro pohybové hry využívá přírodního prostředí a netradičního náčiní, které si může s pomocí učitele připravit* *Samostatně vytváří pohybové hry, hledá varianty známých her* *Zapojuje se do her, které vedou ke zvyšování kondice a ke zdokonalování získaných dovedností v jiných tématech TV* *Zorganizuje nenáročné pohybové hry a soutěže družstev*		Člověk a jeho svět - pobyt v přírodě
Učivo	Hry s účinkem vyrovnávacím, relaxačním, motivačním Hry na rozvoj kondice a koordinace Vytváření nových her Bezpečnost při různých druzích her Vysvětlení pravidel hry nebo soutěže družstev Rozdělení žáků do družstev, zahájení, ukončení a vyhodnocení hry nebou soutěže		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v případě úrazu spolužáka***		
Tematický okruh	**Činnosti ovlivňující zdraví**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Ví, že některé prostředí není vhodné pro Tv a sport z hlediska ochrany zdraví a dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny* *Samostatně provádí některé cviky pro přípravu organismu na pohybovou činnost* *Podle pokynů učitele samostatně a bezpečně připraví a uklidí nářadí a náčiní* *Ošetří drobné poranění spolužáka*	*Rozezná vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport vzhledem k ochraně zdraví a k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny* *Dokáže samostatně připravit organismus před pohybovou činností pomocí různých cvičení* *Umí bezpečně připravit a uložit nářadí, náčiní a pomůcky, připravit sportoviště* *Ošetří závažnější poranění spolužáka*	Člověk a jeho svět - výchova ke zdraví
Učivo	Příprava organismu před pohybovou činností Údržba náčiní a nářadí, příprava a údržba sportoviště První pomoc při zranění v podmínkách Tv Vhodné a nevhodné prostředí pro sport		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*** ***Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky***		
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Měří své základní pohybové výkony i výkony spolužáka, zaznamenává jejich vývoj a porovnává je s předchozími výsledky* *Posoudí své i spolužákovy pohybové dovednosti na základě pohybových testů*	*Navrhne pohybové činnosti vedoucí ke zlepšení pohybových výkonů, snaží se odstraňovat nedostatky v jejich provedení a navrhne dlouhodobější plán pro rozvoj svých pohybových schopností*	Matematika – měření veličin a jejich jednotky (délka, rychlost), grafy
Učivo	Měření výkonů, jejich zaznamenávání a hodnocení Rozbor provedení pohybových činností, vyhledávání nedostatků a jejich odstraňování vhodným způsobem Pohybové testy		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení***		
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Užívá správné tělocvičné názvosloví* *Rozumí nákresu a popisu cvičení*	*Užívá správné tělocvičné názvosloví, používá smluvené povely, signály a gesta* *Provádí cvik podle jednoduchého nákresu a popisu*	
Učivo	Tělocvičné názvosloví osvojovaných pohybových činností Signály, povely a gesta Nákres a popis cviků		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví***		
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Dodržuje pravidla pohybových her a soutěží družstev, seznamuje se s pravidly sportovních her a snaží se je dodržovat* *Upozorní vhodným způsobem na přestupky proti pravidlům vyslechne stanovisko učitele (rozhodčího) k přestupku, řídí se jeho rozhodnutím*	*Dodržuje pravidla sportovních her* *Vyslechne stanovisko učitele (rozhodčího)k přestupku proti pravidlům, řídí se jeho rozhodnutím* *Uvědomuje si rozdíly v konstituci obou pohlaví a respektuje je* *Objasní historii vzniku olympijských her a jejich ideálů a symbolů, uplatňuje tyto ideály ve školních i mimoškolních sportovních soutěžích*	Člověk a jeho svět vývoj lidské společnosti, význam sportu lidské tělo
Učivo	Pravidla pohybových a sportovních her Způsob chování v případě přestupku proti pravidlům Rozdílné pohybové možnosti chlapců a dívek Olympijské hry – historie, ideály, symboly		

Očekávaný výstup pro 2. období	***Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace***		
Tematický okruh	**Činnosti podporující pohybové učení**		
Ročník	4. ročník	5. ročník	Přesahy a vazby
Dílčí výstup	*Ví, kde je možné získat informace o Tv a o sportovních aktivitách ve škole a v místě bydliště*	*Získává informace o Tv, sportu a sportovních aktivitách ve škole i mimo školu z různých informačních zdrojů* *Zajímá se o sportovní události v ČR, Evropě a ve světě*	IKT MV Český jazyk a literatura - referáty, zajímavé knihy
Učivo	Zdroje informací o pohybových činnostech – školní vývěska, regionální tisk	Zdroje informací o pohybových činnostech – časopisy, denní tisk, knihy, televize, rozhlas, internet	

Poznámky k učebním osnovám pro 1. období

Na 1. stupni je realizována výuka plavání.
Náplň plaveckého výcviku:
- hygiena plavání
- adaptace na vodní prostředí
- základní plavecké dovednosti
- základy plaveckých způsobů, rozvíjení plavecké techniky

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6.- 7.ročník

Při osvojování učiva jsou používány vyučovací metody a organizační formy výuky, které vedou k dosažení očekávaných výstupů uvedených ve ŠVP ZŠ Máj II *Škola porozumění* a k dosažení klíčových kompetencí.

Časové rozvržení	**Učivo**	**Přesahy, vazby**	**Poznámky**
Září – říjen	Význam přípravy organismu před cvičením Vhodné a nevhodné pohybové činnosti a prostředí pro TV a sport Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách	Zdravotní a osobnostní výchova	.
	Příprava na pohybovou činnosti (oblečení, obutí) Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Sestavy cviků pro různé účely, způsob využití v denním režimu Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu¨ Organizace pohybové činnosti (rozcvičení, nácvik pohybové činnosti, závěrečné protažení, uvolnění) Základní povely spojené se začátkem a koncem vyučovací hodiny		na hřišti i v tělocvičně
	Atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh 60m, speciální běžecká cvičení, běžecká abeceda,běh vytrvalostní do 3km , běh v terénu, štafetový běh, běh v zatáčce - skok do dálky a výšky, skok z místa vrh koulí, hod míčkem		Žáci se v 6.ročníku seznamují s atletickými disciplínami a v 7. ročníku je prohlubují
	Pohybové hry s různým zaměřením		v rámci rozcvičky či jako samostatný prvek hodiny
	Sportovní hry basketbal, volejbal,fotbal, vybíjená, softball, ringo		na hřišti i v tělocvičně (dle počasí)

Říjen - listopad	Smluvené povely, signály, gesta, znamení, tj, prostředky komunikace při TV(pozor, pohov, stoj rozkročný…) Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru Sestavy cviků pro různé účely, způsob využití v denním režimu Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu Prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		prezentace V rámci strečinku a UNIFIT- TESTU – vyhodnocení v digitální formě
	Sportovní hry basketbal, volejbal,fotbal, florbal, nohejbal, vybíjená, stolní tenis, softball HČJ,HK,HS, utkání dle pravidel žákovské kategorie		
Prosinec - březen	Pohybové hry s různým zaměřením		
	Gymnastika – akrobacie (kotouly a jejich variace, stoj na lopatkách, stoj na rukou,stoj kotoul, přemet stranou, rondám,rovnovážné polohy) -přeskoky (skoky z trampolínky, roznožka,skrčka) - cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda po čelo – výmyk, podmet, kruhy – komíhání, houpání s obraty , seskok, svis, vis, kotoul) Kladina (chůze,poskoky,obraty)		
	Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou – základy rytmické gymnastiky, tance,aerobik	Hudební výchova	
	Úpoly – základy sebeobrany, pády		
	Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun, chůze v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu ve skupinách	Prvky branné výchovy, zeměpis, přírodopis	

	Lyžování, snowbording – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku, bruslení		7:ročník – lyžařský kurz
	Zásady bezpečnosti i málo známém prostředí (hory, les, voda) První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Přírodopis, zeměpis Zdravotní a osobnostní výchova. Seminářové dny	Vyhledávání informací prezentace
Duben - červen	Atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh 60m, speciální běžecká cvičení, běžecká abeceda,běh vytrvalostní do 3km , běh v terénu, štafetový běh, běh v zatáčce - skok do dálky a výšky, skok z místa vrh koulí, hod míčkem		
	Sportovní hry basketbal, volejbal,fotbal, florbal, nohejbal, vybíjená, stolní tenis, softball HČJ,HK,HS, utkání dle pravidel žákovské kategorie		

TĚLESNÁ VÝCHOVA 8.-9.ročník

Při osvojování učiva jsou používány vyučovací metody a organizační formy výuky, které vedou k dosažení očekávaných výstupů uvedených ve ŠVP ZŠ Máj II *Škola porozumění* a k dosažení klíčových kompetencí.

Časové rozvržení	**Učivo**	**Přesahy, vazby**	**Poznámky**
Září – říjen	Význam přípravy organismu před cvičením Vhodné a nevhodné pohybové činnosti a prostředí pro TV a sport Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách	Přírodopis 8.ročník	.
	Příprava na pohybovou činnosti (oblečení, obutí) Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Sestavy cviků pro různé účely, způsob využití v denním režimu Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu¨ Organizace pohybové činnosti (rozcvičení, nácvik pohybové činnosti, závěrečné protažení, uvolnění) Základní povely spojené se začátkem a koncem vyučovací hodiny	Přírodopis, výchova ke zdraví	na hřišti i v tělocvičně
	Atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh 60m, speciální běžecká cvičení, běžecká abeceda,běh vytrvalostní do 3km , běh v terénu, štafetový běh, běh v zatáčce - skok do dálky a výšky, skok z místa vrh koulí, hod míčkem		Žáci se v 6.ročníku seznamují s atletickými disciplínami a v 7. ročníku je prohlubují
	Pohybové hry s různým zaměřením		v rámci rozcvičky
	Sportovní hry basketbal, volejbal,fotbal, vybíjená, softball, ringo(organizace turnaje, pravidla, rozhodování)		na hřišti i v tělocvičně (dle počasí)

Říjen - listopad	Smluvené povely, signály, gesta, znamení, tj, prostředky komunikace při TV(pozor, pohov, stoj rozkročný…) Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru Sestavy cviků pro různé účely, způsob využití v denním režimu Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu Prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení UNIFIT TEST	Výchova ke zdraví Přírodopis 8.ročník	UNIFIT TEST – vyhodnocení a zpracování výkonů
	<u>Sportovní hry</u> basketbal, volejbal,fotbal, florbal, nohejbal, vybíjená, stolní tenis, softball HČJ,HK,HS, utkání dle pravidel žákovské kategorie		
Prosinec - březen	<u>Pohybové hry</u> s různým zaměřením		
	<u>Gymnastika</u> – akrobacie (kotouly a jejich variace, stoj na lopatkách, stoj na rukou,stoj kotoul, přemet stranou, rondám,rovnovážné polohy) -přeskoky (skoky z trampolínky, roznožka,skrčka) - cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda po čelo – výmyk, podmet, kruhy – komíhání, houpání s obraty , seskok, svis, vis, kotoul) Kladina (chůze,poskoky,obraty)		Prvky skládány do gymnastických sestav
	<u>Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou –</u> základy rytmické gymnastiky, tance,aerobik	Hudební výchova	Pouze dívky
	<u>Úpoly</u> – základy sebeobrany, pády		v rámci sportovních her

	Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun, chůze v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu ve skupinách	Prvky branné výchovy, zeměpis, přírodopis	Práce s buzolou, Google Earth
	Zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, voda) První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Přírodopis, zeměpis Zdravotní a osobnostní výchova. Seminářové dny	Vyhledávání dat - prezentace
Duben - červen	Atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - rychlý běh 60m, speciální běžecká cvičení, běžecká abeceda,běh vytrvalostní do 3km , běh v terénu, štafetový běh, běh v zatáčce - skok do dálky a výšky, skok z místa vrh koulí, hod míčkem		
	Sportovní hry basketbal, volejbal,fotbal, florbal, nohejbal, vybíjená, stolní tenis, softball HČJ,HK,HS, utkání dle pravidel žákovské kategorie		

Učební osnovy předmětu

Zdravotní a osobnostní výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Zdravotní a osobnostní výchova* vznikl integrací vzdělávacího obsahu oborů Výchova ke zdraví a Výchova k občanství a začleněním některých témat průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Obsahuje rovněž několik témat Environmentální výchovy, Mediální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Je určen žákům 6. ročníku a je vyučován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Žáci jsou vedeni k sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí, k respektování pravidel soužití založených na pozitivní komunikaci a kooperaci, k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost, k utváření pozitivních vztahů k druhému pohlaví, k aktivní podpoře zdraví, k poznávání zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek a k jejich vědomému odmítání, k přijímání zodpovědnosti za bezpečné sexuální chování, k rozpoznávání manipulativního vlivu vrstevníků a médií, k vyjadřování a obhajobě vlastních názorů týkajících se zdraví a lidského soužití.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

pozoruje, analyzuje a hodnotí chování své i ostatních lidí

učí se chápat sebe sama i lidi ve svém okolí

rozpoznává názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost

vytváří program svého sebe rozvoje, stanovuje si osobní cíle a kroky vedoucí k jejich naplňování

poznává člověka jako biologického jedince a dává do souvislosti jeho biologickou vyspělost s duševními stavy a způsoby jednání a rozhodování

poznává zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, za své zdraví přijímá odpovědnost

Kompetence k řešení problémů

Žák

vnímá problémové situace ve vrstevnické komunitě, přemýšlí o jejich příčinách a hledá cesty k jejich nápravě

hledá způsoby, jak vystupovat proti názorům a postojům ohrožujícím lidskou důstojnost

posoudí svůj zdravotní stav, promyslí a naplánuje způsoby vedoucí k posílení a zlepšení svého zdraví

rozpoznává své osobní povahové nedostatky, snaží se je překonávat, posiluje kladné stránky své osobnosti

rozpozná manipulativní vliv médií či vrstevníků a užije vhodný způsob komunikační obrany proti manipulaci

se učí vyhodnocovat rizika mimořádných událostí a řešit je v rámci svých možností

Kompetence komunikativní

Žák

v různých informačních zdrojích vyhledává informace týkající se zdraví a zdravého životního stylu, využívá je při vytváření programů podporujících jeho zdraví i zdraví ostatních lidí

kriticky přistupuje k mediálním informacím, rozpozná vliv médií na postoje a chování lidí

formuluje a vyjadřuje své názory na problematiku mezilidských vztahů a na faktory ovlivňující zdraví, zapojuje se do diskuse, učí se vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor
se učí uplatňovat vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích, a upřednostňovat asertivní způsob chování a komunikace
naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
se učí komunikovat s neznámými lidmi a chránit své osobní bezpečí

Kompetence sociální a personální
Žák
je veden k sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj a umožňuje mu ovládat a řídit své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
se učí uplatňovat nekonfliktní způsoby jednání, asertivní chování a komunikaci při práci ve dvojicích a ve skupinách
se podílí společně na vypracovávání programů podporujících zdraví a dobré mezilidské vztahy, přijímá vhodnou roli v pracovní činnosti a uvědomuje si svůj podíl na úspěchu společné práce
si uvědomuje roli členů vrstevnické komunity, rozpoznává její pozitivní i negativní vliv na kvalitu sociálního klimatu

Kompetence občanské
Žák
si uvědomuje povinnost vystupovat proti fyzickému i psychickému násilí ve svém okolí
v situacích ohrožujících osobní bezpečí či zdraví nebo život člověka poskytne podle svých možností účinnou pomoc, zároveň neohrožuje vlastní bezpečnost
si uvědomuje důležitost dodržování lidských práv

Kompetence pracovní
Žák
ke všem činnostem konaných ve škole i mimo školu přistupuje vždy s ohledem na ochranu vlastního zdraví i zdraví ostatních
se učí organizovat vlastní čas, plánovat své učení; poznává důležitost vhodné motivace, aktivity a osobní kázně při dosahování cílů

Kompetence digitální
Žák
vybírá a využívá vhodné digitální technologie a digitální zdroje k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou
seznamuje se s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů
umí vyhledat, zaznamenat a zpracovat informace pomocí digitálních technologií

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Vystupuje proti nesnášenlivému chování ve svém okolí, respektuje rozdíly mezi lidmi	Člověk ve společnosti	Rozdíly mezi lidmi, odlišnosti spolužáků, rovnost a nerovnost Nesnášenlivé chování Šikanování – oběť a agresor, jejich charakteristika Týrání Ochrana, vyhledání pomoci Školní schránka důvěry	Výstup oboru Výchova k občanství D-*vznik a vývoj člověka, rasy a jazyk* MkV
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Zná základní společenské hodnoty a normy, rozlišuje agresivní a asertivní lidskou komunikaci	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj	Pozitivní životní cíle a hodnoty Význam přátelství, lásky, rodinného zázemí Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy Mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem		Člověk ve společnosti	Nekonfliktní způsoby jednání, efektivní a asertivní chování a komunikace Agresivní lidská komunikace Práce ve dvojicích a skupinách, pravidla a výhody spolupráce Společenské hodnoty a normy, společenské chování	Výstup oboru Výchova k občanství
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního	Vysvětlí role členů vrstevnické komunity, uvede příklady jejího pozitivního	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Osobnostní a sociální rozvoj	Komunikace dospívajícího s rodiči a dospělými osobami Vztahy ve skupinách	Výstup oboru Výchova ke zdraví

a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	i negaivního vlivu		a mezi skupinami Soužití v komunitě –škola, vrstevnická skupina Pozitivní a negativní působení vrstevnické komunity na jedince a jeho zdraví Život ve škole, vztahy mezi žáky, mezi učiteli a žáky	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech zdraví v rámci školy a obce	Ví, jakými psychickými a fyzickými změnami prochází člověk v období dospívání, tyto změny respektuje a přizpůsobuje jim i svůj zdravý životní styl	Osobnostní a sociální rozvoj Hodnota a podpora zdraví	Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí Utváření vědomí vlastní identity Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Programy podporující zdraví, podpora zdravého životního stylu Poruchy příjmu potravy – vznik, dopad, způsob léčby, ohrožení života Redukční dieta Pohybové aktivity a zdraví	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		Člověk jako jedinec	Proměny člověka v období dospívání Sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova Pojem osobnost Formování osobnosti Pěstování sebedůvěry	Výstup oboru Výchova k občanství OSV
Rozpoznává projevy záporných		Člověk jako jedinec	Temperament, postoje, hodnoty Psychika – prožívání, cítění Příklady projevů kladných	Výstup oboru Výchova k občanství

charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Vysvětlí vztah mezi volními vlastnostmi a dosahováním osobních cílů	Člověk jako jedinec	a záporných charakterových vlastností Osobní vlastnosti Charakter Překonávání osobních nedostatků, posilování kladných stránek osobnosti Stereotypy v posuzování druhých lidí Sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova Volní vlastnosti a jejich projevy Volní vlastnosti, pěstování vůle Význam motivace, aktivity a osobní kázně Organizace vlastního času, plánování učení Stanovení si osobních cílů a kroků k jejich naplnění	OSV Výstup oboru Výchova k občanství OSV IKT

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		Člověk jako jedinec Zdravý způsob života a péče o zdraví	Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Vrozené předpoklady Osobní potenciál Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně Osobní, intimní a duševní hygiena Hygiena odívání Základy kosmetické péče Otužování Využití volného času - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků	Výstup oboru Výchova k občanství OSV Výstup oboru Výchova ke zdraví Tělesná výchova

		Osobnostní a sociální rozvoj Hodnota a podpora zdraví	Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit Vliv vnějšího a vnitřního prostředí a mezilidských vztahů na zdraví Relaxační a regenerační postupy, psychohygiena Odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví – prevence a intervence Vypracování programu podpory zdraví pro jedince i danou komunitu Změna kvality prostředí v souvislosti s podporou zdraví	Tělesná výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k druhému pohlaví	Zařazuje do denního režimu některé kompenzační, relaxační a regenerační techniky Charakterizuje biologické, psychické a společenské změny v dospívání	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Osobnostní a sociální rozvoj Změny v životě člověka a jejich reflexe	Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Ovlivňování negativních tělesných a duševních vztahů – vyhledání pomoci při problémech Etapy lidského života Biologické, psychické a společenské změny v dospívání Vztahy k druhému pohlaví	Výstup oboru Výchova ke zdraví Tělesná výchova Výstup oboru Výchova ke zdraví

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Ví, co je bezpečné sexuální chování, uvede, jak může předčasná sexuální zkušenost ohrozit naplňování životních cílů mladého člověka Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk	Zdravý způsob života a péče o zdraví	Pozitivní životní cíle Předčasná sexuální zkušenost Nemoci přenosné krví a sexuálním kontaktem HIV / AIDS, hepatitidy Význam antikoncepce	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Zná účinky nejznámějších návykových látek, uplatňuje osvojené modely chování při jejich odmítání Uvede, jak je možné vyhledat odbornou pomoc Uvede, jak užívání návykových látek může negativně ovlivnit zdraví a osobní život člověka	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Osobnostní a sociální rozvoj	Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Nejznámější návykové látky a jejich účinky Dopad vlastního jednání a chování na zdraví jedince, rodinné a přátelské vztahy, životní perspektivu mladého člověka Mechanismus vzniku závislosti na návykových látkách, možnost léčení Modelové situace zaměřené na - nácvik způsobu odmítání cigaret, alkoholu a jiných návykových látek - pomoc vrstevníkovi či jiné osobě při	Výstup oboru Výchova ke zdraví

			problémech s návykovými látkami - přesvědčit o nutnosti odborné pomoci (krizová centra, ordinace AT…) - přivolat pomoc při otravě návykovými látkami - nácvik první pomoci	

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Vyhodnotí na základě svých zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků a médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Osobnostní a sociální rozvoj Člověk ve společnosti	Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, Propagace tabákových výrobků a alkoholu – taktiky reklamních agentur Manipulativní vliv vrstevníků – návykové látky Komunikace v krizových situacích	Výstup oboru Výchova ke zdraví MV Výstup oboru Výchova k občanství
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí			Prostředky masové komunikace Masmédia Vliv médií na postoje a chování lidí Mediální sdělení potvrzující předsudky Mediální sdělení vycházející ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje	MV IKT
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích železniční a silniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení	Rozpozná situace ohrožující zdraví a osobní bezpečí; ví, kde vyhledat odbornou pomoc. Ví, jak se chovat	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Týrání psychické a fyzické, agresivní chování Šikanování – oběť a agresor, jejich osobnostní profil	Výstup oboru Výchova ke zdraví

zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ohrožení zdraví	při vyhlášení mimořádné události.	Osobnostní a sociální rozvoj	Domácí násilí Sexuální zneužívání dětí – pedofilie, dětská pornografie a prostituce Pravidla chování při setkání s neznámými lidmi – bezpečné chování Služby odborné pomoci – linka bezpečí, krizová centra, policie… Zvládání problémových situací Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč.zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody	EV

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a obrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Osobnostní a sociální rozvoj	Vyhlášení mimořádné události, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, ochrana obyvatelstva, evakuace Živelní pohromy Terorismus Ochrana obyvatel, evakuace, první pomoc Likvidace následků	Výstup oboru Výchova ke zdraví
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Uvede, jak má vypadat zdravý životní styl Zhodnotí svůj životní styl, najde jeho pozitivní a negativní stránky, diskutuje o nich, hledá možnosti nápravy	Zdravý způsob život a péče o zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	Zdravý životní styl Návykové látky Alkohol Předcházení a zvládání stresu Poruchy příjmu potravy Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	Výstup oboru Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast

Umění a kultura

Vzdělávací oblast *Umění a kultura* vede žáky k porozumění umění a k jeho aktivnímu vnímání a umožňuje jim využívat umění jako svébytný prostředek komunikace. Žáci se učí chápat kulturu jako součást svého života a bohatství společnosti. Jsou vedeni k rozvoji tvořivosti a vnímání uměleckého díla. Získávají představu o historickém vývoji výtvarného a hudebního umění, o jejich vzájemné propojenosti a nezastupitelné úloze v rozvoji lidské společnosti.

Rozvíjení klíčových kompetencí
Vzdělání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení
Žák
poznává smysl a cíl učení hudebním a výtvarným činnostem, posuzuje vlastní pokrok
pozoruje různé výrazové prostředky, experimentuje s nimi, získané výsledky porovnává
seznamuje se s obecně užívanými termíny, znaky a symboly hudebního či výtvarného umění
hledá a snaží se pochopit souvislosti mezi uměním, ostatními vzdělávacími oblastmi a praktickým životem
rozvíjí své estetické cítění, vnímání, tvořivost a fantazii

Kompetence k řešení problémů
Žák
využívá získané vědomosti a dovednosti, nenechá se odradit nezdarem, hledá vhodná řešení k vyhnutí se případnému nezdaru
zamýšlí se nad způsobem vyjádření svých prožitků, svého cítění a jevů a vztahů v okolním světě, volí vhodné výrazové prostředky, porovnává výsledek své práce s původním záměrem a získané zkušenosti využívá v další tvorbě

Kompetence komunikativní
Žák
formuluje a vyjadřuje své myšlenky pomocí hudby, pohybu a výtvarných technik
naslouchá promluvám a hudebním projevům, či výtvarným dílům ostatních žáků a vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse
rozumí různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů a reaguje na ně
využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální
Žák
účinně spolupracuje ve skupině, ovlivňuje kvalitu společné práce
uvědomuje si sebe sama jako svobodného člověka, ohleduplného ke svému okolí
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, výtvarnou a hudební činností vnímá mezilidské vztahy a soužití s ostatními
oceňuje zkušenosti a projevy jiných lidí, čerpá z nich poučení
učí se toleranci k různým kulturním hodnotám, projevům a potřebám

Kompetence občanské
Žák
respektuje přesvědčení jiných lidí a jejich vnitřní hodnoty
chápe základní společenské normy, učí se respektovat a chránit naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
utváří si vztah ke kráse, umělecky si osvojuje poznatky a vědomosti o přírodě a světě kolem nás

Kompetence pracovní
Žák
směřuje k seberealizaci s přihlédnutím k individuálním předpokladům v umělecké oblasti, činí podložená rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák
využívá digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací
vyhledává a sdílí inspirační zdroje, umělecká díla i běžnou produkci
dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví a autorská práva
využívá digitální technologie při vlastní tvorbě

Učební osnovy předmětu
Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je určen žákům všech ročníků prvního i druhého stupně a je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně. Vede k porozumění hudebnímu umění a k hudbě, k dovednosti vyjadřovat se hudebními výrazovými prostředky. Žáci získávají představu o hudební kultuře u nás i v jiných zemích a o jednotlivých uměleckých epochách. Učivo předmětu *Hudební výchova* úzce souvisí s učivem předmětů *Výtvarná výchova, Dějepis a Český jazyk a literatura.* Součástí učebních osnov jsou i některá témata průřezových témat, z nichž největší zastoupení má *Osobnostní a sociální výchova.*

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

nachází souvislosti mezi učivem předmětů *Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dějepis a Český jazyk a literatura a* získává tak ucelenější obraz o společenských a sociokulturních jevech

ze znějící hudby vyvozuje hudebně naukové poznatky a aplikuje je v ostatních hudebních aktivitách

používá hudební terminologii

Kompetence k řešení problémů

Žák

nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, pracuje na řešení společně zvolených témat

hledá vhodné výrazové prostředky k vyjádření svých pocitů

ve znějící hudbě rozpozná užité elementární hudební výrazové prostředky, zamýšlí se nad jejich významem ve skladbě a učí se jich rovněž využívat ve své jednoduché vlastní hudební produkci

Kompetence komunikativní

Žák

chápe hudbu jako jeden z prostředků nonverbální komunikace, osvojuje si výrazové prostředky hudby, učí se s nimi tvořivě pracovat a získává tak širší možnosti pro sebevyjádření

učí se o hudbě a svých zážitcích s ní hovořit, používá při tom pojmy a hudebně naukové poznatky

Kompetence sociální a personální

Žák

se zapojuje do společné hudební produkce, svým chováním přispívá k tvořivé a příjemné atmosféře

poznává hudbu jako prostředek porozumění mezi lidmi

Kompetence občanské

Žák

respektuje, chrání a ocení naše hudební tradice, projevuje pozitivní postoj k současnému i minulému hudebnímu umění

chápe význam udržování lidových zvyků a lidové hudby s nimi spojené

Kompetence pracovní

Žák

poznává důležitost přispění jednotlivců a jejich souhry ke konečnému výsledku společné hudební produkce, získává pocit zodpovědnosti za společnou práci

Kompetence digitální

Žák

ovládá běžně používaná digitální zařízení

chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

rozpoznává v proudu znějící hudby některé výrazové prostředky

využívá digitální technologie k seznamování se s hudbou různých žánrů

1.stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Zpívá v jednohlase	Zpívá v jednohlase v rozsahu c1 – g1	Vokální činnosti	Pěvecké dovednosti-dýchání, výslovnost	Český jazyk a literatura
Melodizuje a rytmizuje jednoduché texty	Rytmizuje jednoduché texty	Vokální činnosti	Realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu Hudební hry-ozvěna, otázka-odpověď	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Využívá jednoduché hudební nástroje	Instrumentální činnosti	Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Reaguje pohybem na znějící hudbu Pozná a rozliší délku a výšku tónu	Pohybové činnosti	Taneční hry se zpěvem	Český jazyk a literatura Tělesná výchova
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Rozpozná v jednoduché melodii vybrané hudební nástroje	Poslechové činnosti	Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé		Poslechové činnosti	Lidský hlas a hudební nástroj	

hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,				

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zpívá v jednohlase Melodizuje a rytmizuje jednoduché texty Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby Rozpozná v proudu znějící hudby některé	Zpívá v jednohlase a v rozsahu c1 – h1 Melodizuje a rytmizuje jednoduché texty ve 2/4 a 3/4 taktu Využívá jednoduché hudební nástroje Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku Rozlišuje jednotlivé kvality tónů Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Vokální činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti Instrumentální činnosti Pohybové činnosti Poslechové činnosti Poslechové činnosti	Nasazení a tvorba tónu Notový zápis jako opora při realizaci písně Jednoduchý kánon Rytmizace, melodizace, hudební improvizace Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Rytmický kánon Rytmus – pochod, jednoduché taneční kroky Melodie stoupavá a klesavá Kvality tónů – délka, síla, barva, výška	Český jazyk a literatura Tělesná výchova VDO

hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozeznává některé druhy a žánry			Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hymna ČR	

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popřípadě mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků	Jedná se o poslední ročník 1. období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný).	Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
		Vokální činnosti	Dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas	
Melodizuje a rytmizuje jednoduché texty			Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	
		Instrumentální činnosti		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	Tělesná výchova
		Pohybové činnosti		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie			Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných	
		Poslechové činnosti		

Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozeznává některé druhy a žánry			při tanci či pohybových hrách Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková),	Vnímání regionálních specifik

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zpívá v jednohlase, popřípadě ve dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k interpretaci jednoduchých motivů skladeb a písní Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků na základě	Zpívá v jednohlase, popřípadě ve dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Realizuje jednoduchou píseň zapsanou pomocí not Využívá hudební nástroje Improvizuje Vytváří jednoduché předehry a dohry Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti Pohybové činnosti Instrumentální činnosti	Dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas Zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Hlasový rozsah, nasazení, tvorba tónu Délka a výška tónu Dynamická znaménka Ostinato, prodleva Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod Hudební improvizace – tvorba předeher,	Písně v cizím jazyce /Cizí jazyk/ VDO

individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace			meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru, utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Lidové tance, improvizace	Tělesná výchova - rytmické formy cvičení
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Rozpozná hudební formu jednoduché písně Rozpozná některé výrazové prostředky	Poslechové činnosti Poslechové činnosti	Jednoduchá písňová forma, variace, motiv Zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	B. Smetana- Má vlast (Člověk a jeho svět)

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Zpívá v jednohlase, popřípadě ve dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Jedná se o poslední ročník 2. období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný).	Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		Vokální činnosti Instrumentální činnosti Pohybové činnosti	Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas Intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.)	
Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k interpretaci jednoduchých motivů skladeb a písní		Instrumentální činnosti	Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)	Cvičení na hudbu, aerobik Tělesná výchova

Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		Instrumentální činnosti	Předehra, mezihra, dohra Pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Tělesná výchova

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učiv**	**Přesahy a vazby**
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků		Poslechové činnosti Poslechové činnosti	Variace Rondo Malá písňová forma Gradace Zvukomalba	Hudební díla vybraných autorů, hudba jiných zemí /Člověk a jeho svět –Vlastivěda

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit a využívá při nich svůj hlasový potenciál, instrumentální dovednosti a pohybové schopnosti	Zpívá v hlasovém rozsahu c1 – c2, hraje na Orffovy nástroje, pohybem vyjádří kontrast v hudbě	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti	Upevňování hlasového rozsahu (c1 – c2) Hra na Orffovy nástroje rytmické a melodické Kontrast v hudbě – dynamika, tempo, metrum, změna taktu -pohybové ztvárnění	
Uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě; zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní a vokálních skladeb různých žánrů	Ovládá pravidla hlasové hygieny, zpívá v jednoduchém dvojhlase	Vokální činnosti	Pravidla hlasové hygieny Intonační dovednosti v dur a moll-opora o tóny kvintakordu;6. stupeň Jednohlasý a vícehlasý zpěv Lidový dvojhlas	Tělesná výchova -držení těla, dýchání Výchova ke zdraví – péče o hlas, mutace
Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu i zpěvu ostatních, přednosti dokáže ocenit a navrhne způsoby řešení nedostatků	Ve spolupráci s učitelem nachází nedostatky vlastního zpěvu a snaží se je odstraňovat	Vokální činnosti	Nasazení tónu, dýchání,vokalizace, frázování, intonační dovednosti, celkový dojem Náprava hlasové nedostatečnosti -transpozice jiná hudební činnost	
	Obměňuje a tvoří jednoduché doprovody	Instrumentální činnosti	Doprovod lidové i umělé písně Hudební nástroje v lidové hudbě	

Tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchá aranžmá, elementární kompozice a improvizace s pomocí jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů, volí vhodné typy doprovodů, interpretuje různé motivy, témata i části skladeb Orientuje se v zápise písní a skladeb homofonního i polyfonního typu hudby artificiální i nonartificiální zapsaných pomocí not, kytarových značek či harmonických funkcí, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje Volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby Rozpozná některé z tanců různých stylových období	na Orffovy hudební nástroje rytmické a melodické Určuje předznamenání dané písně, čte noty s posuvkami Pohybově ztvárňuje hudbu improvizací, pantomimou, výrazovým tancem Rozpozná některé druhy tanců	Instrumentální činnosti Vokální činnosti Pohybové činnosti Poslechové činnosti Poslechové činnosti Pohybové činnosti Poslechové činnosti	Píseň a její hudební forma Předznamenání Posuvky Instrumentální doprovod podle zápisu písně – T,D,S, kytarové značky Nácvik písně s oporou o notový zápis Vyjádření charakteru hudby pohybem Hudba ve 2/4, 3/4 taktu Taktování Polkový a valčíkový krok Polka, valčík, mazurka, mateník Pantomima, balet výrazový tanec Melodram Hudebně výrazové prostředky – melodie,	

a na základě individuální hudební vyspělosti i získaných dovedností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Určí ve skladbě melodii, rytmus, dynamiku		rytmus, harmonie, dynamika, barva Partitura	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá melodii, harmonickou i formální strukturu skladby, prožívá vztahy mezi tóny, postihuje charakteristické stylotvorné a významné sémantické prvky, srovnává je a slovně je charakterizuje	Orientuje se v partituře poslouchané skladby Určuje základní znaky opery, operety, muzikálu	Poslechové činnosti	Hudba v pravěku a ve starověku Opera, opereta, muzikál balet	Dějepis Výtvarná výchova /Umění a kultura/
Charakterizuje znějící hudbu jednotlivých slohů, stylů a žánrů s uplatněním hlediska historického vývoje	Pozná základní rozdíly ve funkci, stylu a žánru mezi poslouchaný mi skladbami	Poslechové činnosti	Opera, opereta Balet, výrazový tanec Muzikál Melodram Filmová a divadelní hudba Hudební klip Hudba lidová, vážná a populární a jejich prolínání	Dějepis
Konfrontuje znějící skladbu s dalšími skladbami z hlediska jejich funkce, stylu a žánru	Poznává souvislost hudebního umění s ostatními druhy umění a s dobou jeho vzniku	Poslechové činnosti	Hudební dílo a jeho autor – doba vzniku, život autora, souvislost s kulturním a společenským vývojem	Dějepis

Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění a rozpoznává vliv kontextu na způsoby jejího utváření, její interpretace a recepce				

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit a využívá při nich svůj hlasový potenciál, instrumentální dovednosti a pohybové schopnosti Uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě; zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní a vokálních skladeb různých žánrů Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu, i zpěvu ostatních, přednosti dokáže ocenit a navrhne způsoby řešení nedostatků Tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchá aranžmá, elementární kompozice a improvizace s pomocí jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů, volí vhodné typy doprovodů,	Zpívá v hlasovém rozsahu c1 – c2, využívá k doprovodu Orffovy nástroje i nástroje klasické Objasní důležitost pravidel hlasové hygieny a řídí se jimi Zpívá ve dvojhlase, kánon Sám nachází nedostatky ve svém hlasovém projevu a snaží se je odstraňovat Doprovází pomocí Orffových nástrojů i klasických nástrojů	Vokální činnosti Vokální činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti	Lidová píseň, vokální krátké skladby Orffův instrumentář, klasické nástroje Kánon, fuga J. S. Bach Lidský hlas a péče o něj Intonace – terciové postupy Kánon, dvojhlas Počátek trojhlasu Upevňování hlasových, rytmických a intonačních dovedností Obměna a tvorba předehry, doprovodu, mezihry a dohry Improvizace	Lidová nářečí /Český jazyk a literatura/

interpretuje různé motivy, témata i části skladeb				
Orientuje se v zápise písní a skladeb homofonního i polyfonního typu hudby artificiální i nonartificiální zapsaných pomocí not, kytarových značek či harmonických funkcí, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	V partituře sleduje a hledá jednotlivé věty symfonie	Poslechové činnosti	Symfonie Symfonická báseň	Dramatizace Český jazyk a literatura
Volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby	Taktuje podle potřeby na dvě, tři, nebo čtyři doby			
Rozpozná některé z tanců různých stylových období a na základě individuální hudební vyspělosti i získaných dovedností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Pohybově ztvárňuje pantomimu, výrazový tanec, některé klasické tance, balet, lidový tanec	Pohybové činnosti	Taktování Tanec	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá melodii, harmonickou	V hudbě určuje sólový nástroj, či skupiny nástrojů			

i formální strukturu skladby, prožívá vztahy mezi tóny, postihuje charakteristické stylotvorné a významné sémantické prvky, srovnává je a slovně je charakterizuje Charakterizuje znějící hudbu jednotlivých slohů, stylů a žánrů s uplatněním hlediska historického vývoje Konfrontuje znějící skladbu s dalšími skladbami z hlediska jejich funkce, stylu a žánru Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění a rozpoznává vliv kontextu na způsoby jejího utváření, její interpretace a recepce	Charakterizuje sonátovou formu Objasní základní rozdíly mezi oratoriem a kantátou, uvede příklady některých hudebních děl Uvědomuje si vliv hudby na člověka v kladném i záporném slova smyslu Vnímá vliv muzikálů na dnešní dobu	Poslechové činnosti	Koncert Concerto grosso Concertino Sonáta Sonátová forma Hudba období baroka Umění doby baroka J. S. Bach G. F. Handel Hudba a drogy Muzikál	Dějepis Dějepis

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit a využívá při nich svůj hlasový potenciál, instrumentální dovednosti a pohybové schopnosti Uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě; zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní a vokálních skladeb různých žánrů Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu, i zpěvu ostatních, přednosti dokáže ocenit a navrhne způsoby řešení nedostatků Tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchá aranžmá, elementární kompozice	Zvládá již osvojené hlasové, rytmické a intonační dovednosti, zpívá kánon a složitější dvojhlas Zpívá podle svých schopností s ohledem na období mutace (rozsah a – c2) Zhodnotí svůj pěvecký výkon a výkon spolužáka, společně nacházejí způsob odstranění nedostatků Doprovází hudebně dramatické projevy na Orffovy nástroje, nebo klasické hud. nástroje.	Vokální činnosti Vokální činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti	Renesance – vícehlasé kompozice Prohlubování a upevňování získaných hlasových dovedností Prohlubování a upevňování získaných hlasových a pěveckých dovedností Podoba jednotlivých hudebních slohů Harmonie – populární hudba	Dějepis Přírodopis -biologie člověka, období dospívání Dějepis

a improvizace s pomocí jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů, volí vhodné typy doprovodů, interpretuje různé motivy, témata i části skladeb Orientuje se v zápise písní a skladeb homofonního i polyfonního typu hudby artificiální i nonartificiální zapsaných pomocí not, kytarových značek či harmonických funkcí, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje Volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby Rozpozná některé z tanců různých stylových období a na základě individuální hudební vyspělosti i získaných dovedností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Orientuje se v základních akordových značkách Ztvárňuje hudbu pohybem a improvizací Zapojuje se do nácviku jednoduchého country tance Orientuje se v hud. proudech jako je blues, ragtime, jazz a swing	Poslechové činnosti Instrumentální činnosti Pohybové činnosti Pohybové činnosti Poslechové činnosti	Skladby homofonního a polyfonního typu -zápis Hudební forma dvoudílná a trojdílná Notový zápis a improvizace Akord, kytarové značky Původ hudby Hudba v pravěku a ve starověku Country and western Rock and roll Blues, ragtime, jazz, swing	

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá melodii, harmonickou i formální strukturu skladby, prožívá vztahy mezi tóny, postihuje charakteristické stylotvorné a významné sémantické prvky, srovnává je a slovně je charakterizuje	Charakterizuje znaky artificiální a nonartificiální hudby	Poslechové činnosti	Dělení hudby na artificiální a nonartificiální	
	Rozlišuje základní znaky hudby jednotlivých slohů	Poslechové činnosti	Hudba a představitelé různých hudebních slohů	Architektura jednotlivých slohů
Charakterizuje znějící hudbu jednotlivých slohů, stylů a žánrů s uplatněním hlediska historického vývoje			Světové hudební dějiny	Dějepis Výtvarná výchova
Konfrontuje znějící skladbu s dalšími skladbami z hlediska jejich funkce, stylu a žánru	Jednotlivé hudební slohy charakterizuje na základě souvislostí s jinými druhy umění			Dějepis Výtvarná výchova
Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění a rozpoznává vliv kontextu na způsoby jejího utváření, její interpretace a recepce				

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit a využívá při nich svůj hlasový potenciál, instrumentální dovednosti a pohybové schopnosti Uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě; zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní a vokálních skladeb různých žánrů Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu, i zpěvu ostatních, přednosti dokáže ocenit a navrhne způsoby řešení nedostatků Tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchá aranžmá, elementární	Jedná se o poslední ročník 2. stupně, proto nejsou uváděny dílčí výstupy (očekávaný výstup je závazný).	Vokální činnosti Vokální činnosti Vokální činnosti Instrumentální činnosti	Trampská píseň Upevňování předchozího učiva – pěvecké a hlasové dovednosti a návyky, hlasová hygiena Upevňování dovedností z předchozích ročníků Rytmus, metrum, tempo – opakování a prohloubení znalostí	

kompozice a improvizace s pomocí jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů, volí vhodné typy doprovodů, interpretuje různé motivy, témata i části skladeb Orientuje se v zápise písní a skladeb homofonního i polyfonního typu hudby artificiální i nonartificiální zapsaných pomocí not, kytarových značek či harmonických funkcí, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje Volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby Rozpozná některé z tanců různých stylových období a na základě individuální hudební vyspělosti i získaných dovedností předvede jednoduchou pohybovou vazbu		Vokální činnosti Instrumentální činnosti Pohybové činnosti Pohybové činnosti Poslechové činnosti	Tónika, subdominanta, dominanta Upevňování dovedností z předchozích ročníků Pohybová improvizace Moderní tanec Opakování a upevňování učiva Nahrávací technika v hudbě	Fyzika

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá melodii, harmonickou i formální strukturu skladby, prožívá vztahy mezi tóny, postihuje charakteristické stylotvorné a významné sémantické prvky, srovnává je a slovně je charakterizuje Charakterizuje znějící hudbu jednotlivých slohů, stylů a žánrů s uplatněním hlediska historického vývoje Konfrontuje znějící skladbu s dalšími skladbami z hlediska jejich funkce, stylu a žánru Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění a rozpoznává vliv kontextu na způsoby jejího utváření, její interpretace a recepce		Poslechové činnosti Poslechové činnosti Poslechové činnosti	České hudební dějiny Vývoj české nonartficiální hudby 90. léta v české hudbě - muzikály	Dějepis Dějepis

Učební osnovy předmětu

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je určen žákům všech ročníků prvního i druhého stupně. V 1. – 3. ročníku a v 8. – 9. ročníku je vyučován v rozsahu jedné hodiny týdně, ve 4. – 5. ročníku a v 6. – 7. ročníku dvou hodin týdně. Žáci si osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, které jsou nezbytné pro jejich vlastní výtvarné vyjádření a sebevyjádření. Rozvíjejí svou fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění a celé oblasti výtvarné kultury.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

Žák

získává praktické i teoretické poznatky o výtvarných technikách a prostředcích, uvědoměle je využívá ve své výtvarné práci a zároveň uplatňuje svou fantazii a představivost

užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozuje je na základě vlastních praktických činností

uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa

nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, zkoumá historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu

Kompetence k řešení problémů

Žák

vybírá vhodné techniky, materiály a výrazové prostředky vzhledem ke svému výtvarnému záměru, porovná výsledek své práce s tímto záměrem a poznatky využije v další práci

nenechá se odradit nezdarem, hledá nové možnosti svého výtvarného vyjádření, sleduje vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

Žák

formuluje a vyjadřuje své myšlenky pomocí různých výtvarných technik

učí se rozumět výtvarnému jazyku, na základě svých zkušeností interpretuje výtvarná díla

diskutuje o výtvarných dílech, jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky

Kompetence sociální a personální

Žák

nalézá a vnímá krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném člověkem, uvědomuje si jejich význam pro společnost, má potřebu sdílet estetické zážitky s ostatními lidmi a dělit se s nimi o své dojmy

oceňuje zkušenosti a výtvarné projevy jiných lidí, čerpá z nich poučení

Kompetence občanské

Žák

respektuje odlišné výtvarné vidění světa, váží si vnitřních hodnot jiných lidí

respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní
Žák
při výtvarné práci používá bezpečně a účelně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální
Žák
- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- získává, vyhledává a sdílí data a digitální obsah kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- dokáže využívat digitální technologie ke své orientaci v oblastech umělecké tvorby, fotografie, filmu, tiskovin, televize
- chápe podstatu reklamy, odlišuje její účel a estetické ztvárnění

1. stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Poznává barvy Zvládne uvolněnou linii	Rozvíjení smyslové citlivosti	Klasifikace barev Vizuálně obrazné vyjádření linie a tvaru Uspořádávání do celku	Český jazyk a literatura -uvolňovací cviky
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty o další prvky a jejich kombinace	Vyjadřuje vlastní prožitek	Uplatňování subjektivity	Typy vizuálně obrazných vyjádření-ilustrace, volná malba, hračka	Český jazyk a literatura
Vnímá události různými smysly a vyjadřuje je	Pozoruje přírodu a lidské výtvory	Rozvíjení smyslové citlivosti	Vizuálně obrazná vyjádření vizuálních podnětů	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuální vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Oceňuje tvorbu spolužáka	Ověřování komunikačních účinků	Interpretace vlastního výtvarného vyjádření	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Spontánně užívá vizuálně obrazná vyjádření		Hledání estetických hodnot	

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpoznává a pojmenovává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Užívá elementární poznatky o vlastnostech barev Vytváří objem modelováním	Rozvíjení smyslové citlivosti	Teorie barev Rytmus Vztah linie a tvar Výtvarné vyjádření objemu	Rytmické řazení prvků-hudební výchova
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty o další prvky a jejich kombinace	Zobrazí závislost tvaru a funkce	Rozvíjení smyslové citlivosti	Uspořádání objektů do celků	
Vnímán události různými smysly vyjadřuje je	Pozoruje skutečnost všemi smysly	Rozvíjení smyslové citlivosti	Reflexe hmatových a čichových podnětů	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuální vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Pracuje s ilustracemi textu	Uplatňování subjektivity	Práce s uměleckým dílem	Český jazyk a literatura
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Vyjádří pojmy pro formu vizuálně obrazného vyjádření	Ověřování komunikačních účinků	Vyjádření osobního postoje v komunikace	OSV

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Rozpoznává a pojmenovává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Poslední ročník 1. období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy	Rozvíjení smyslové citlivosti	Výrazové možnosti barev Výrazové možnosti linie a tvaru Kontrast Vlastnosti plastických materiálů	Symetrie-matematika
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty o další prvky a jejich kombinace		Rozvíjení smyslové citlivosti	Uspořádání do celků na základě výraznosti	
Vnímá události různými smysly a vyjadřuje je		Rozvíjení smyslové citlivosti	Asociace při vnímání všemi smysly	Barevný přepis-hudební výchova
Interpretuje podle svých schopností různá vizuální vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností		Uplatňování subjektivity	Vyjádření emocí a pocitů, akční tvar malby a kresby	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		Ověřování komunikačních účinků	Vyjádření komunikačního obsahu v rámci skupiny	

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Uplatní vlastní barevné pojímání	Rozvíjení smyslové citlivosti	Jasnost, tón Uplatnění linie a kontrastu	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Vytvoří jednoduché prostorové objekty	Rozvíjení smyslové citlivosti	Vztah k materiálu Pozorování povrchu věcí Uspořádání objektů do celku na základě velikosti Pozorování detailů	
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Konfrontuje představy a skutečnost	Ověřování komunikačních účinků	Soustředění na vlastní prožitek, představu a osobní zkušenost	
Osobitost vlastního vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Prohlubuje vazbu mezi různými uměleckými okruhy	Uplatňování subjektivity	Fantazijní přístup k vizuálně obrazným vyjádřením Pozorné vnímání sebe sama a spontánní přenos do vizuálně obrazného vyjádření	Barevný přepis hudebních nástrojů-hudební výchova
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Rozšiřuje možnosti parafráze uměleckých děl	Ověřování komunikačních účinků	Chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování, porovnávání s vlastní interpretací	
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně	Vciťuje se do odlišné interpretace	Ověřování komunikačních účinků	Porozumění vztahu k druhým	

obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vizuálně obrazných vyjádření v jeho sociální skupině		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Poslední ročník 2. období, očekávané výstupy jsou závazné	Rozvíjení smyslové citlivosti	Užívání pojmů z nauky o barvě. Využití světla a stínu, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	Matematika -geometrická tělesa
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		Rozvíjení smyslové citlivosti	Vyjádření pocitů a nálad pomocí barev, tvaru a textury Uspořádání vzájemného postavení objektů	Člověk a jeho svět-lidské tělo
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností		Ověřování komunikačních účinků	Objektivní pozorování spojené s projevením subjektivního nazírání a zdůvodněním osobního postoje	
Osobitost vlastního vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky		Uplatňování subjektivity	Umělecká tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média	

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		Uplatňování subjektivity	Volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama Akční tvar malby a kresby	
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		Ověřování komunikačních účinků	Poznávání záměru tvorby a obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

2. stupeň
6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výrazovými prostředky – kresba, zátiší, figura, portrét, malba	Rozvíjení smyslové citlivosti	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, světlostní a barevné kvality Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu	Matematika – geometrie MkV EGS OSV EV
Užívá vizuálně obrazná vyjádření a zaznamenává vizuální zkušeností, zkušeností získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie	Žák se seznamuje s proporcemi lidského těla a hlavy, projevuje smysl a cit pro prostorové formy a jejich výtvarné kvality, poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v kresbě a malbě (figura, portrét, zátiší) Pracuje s online sbírkami regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické)	Přírodopis Hudební výchova Pracovní činnosti EGS OSV EV
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované	Užívá děj a vztah k němu s důrazem na citový prožitek, vyjadřuje dějové	Uplatňování subjektivity	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, reklama, volná malba	Český jazyk a literatura MV EGS OSV EV

v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnostní jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	a prostorové vztahy Uplatňuje poznatky z kresby a grafiky v praxi za použití fantazie (reklama, film) Využívá nová média (digitální fotografie, animace, video)	Rozvíjení smyslové citlivosti	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorby, reklama	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samo-statně vytvořených vizuálně obrazných	Uplatňuje poznatky a zákonitosti z užité grafiky, vyjádření jednoty materiálu, funkce Citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k uměleckému prostředí, k jeho tvorbě a ochraně Žák hodnotí své dílo i dílo ostatních spolužáků na základě získaných	Ověřování komunikačních účinků	Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních i děl výtvarného umění Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání	Zdravotní a osobnostní výchova MkV EGS OSV EV VDO

vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	vědomostí a dovedností, osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě			
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Chápe a hodnotí výtvarná díla na základě subjektivních pocitů Vybírá informace podle zájmu v online prostředí	Ověřování komunikačních účinků	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	Zdravotní a osobnostní výchova MkV EGS OSV EV VDO

7. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky	Rozvíjení smyslové citlivosti	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvaru, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu- vyjádření vztahů, pohybu Kresba, malba temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou Různé grafické materiály a techniky Prostorové a barevné vztahy	Matematika – geometrie MuV EGS OSV EV
Užívá vizuálně obrazná vyjádření a zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší) Vyhledává a zachycuje objekty a pracuje s grafickým editorem	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém	Přírodopis Hudební výchova Pracovní činnosti MV EGS OSV EV

			vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Používá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů	Uplatňování subjektivity	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, reklama, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorby, reklama, fotografie, film	Český jazyk a literatura MV EGS OSV EV
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnostní jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Orientuje se ve výtvarných principech , užívá některých materiálů, včetně běžných i netradičních nástrojů Využívá nová média (digitální fotografie, animace, video)	Rozvíjení smyslové citlivosti		
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích – uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu Využívá aplikace při tvorbě vlastního díla	Ověřování komunikačnícm účinků	Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních i děl výtvarného umění Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání	MV EGS OSV EV VDO

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Orientuje se v oblasti výtvarné kultury Citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí			
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Vysvětluje a porovnává výsledky své práce a ostatních spolužáků na základě smyslového vnímání Vyhledává informace v online prostředí Prezentuje a sdílí informace	Ověřování komunikačních účinků	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	Občanská výchova MkV EGS OSV EV VDO

8. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, grafickými materiály a technikami, malbou, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, používá běžných pojmů z nauky o malbě Experimentuje s různými druhy linie a orientuje s v prostorových a barevných vztazích Pracuje v grafickém editoru	Rozvíjení smyslové citlivosti	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvaru, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu- vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Matematika – geometrie MkV EGS OSV EV
Užívá vizuálně obrazná vyjádření a zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, kresbě, sochařství a ve volné grafice Volí nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu Vytváří vlastní digitální obsah	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho	Přírodopis Hudební výchova Pracovní činnosti MV EGS OSV EV

	Prezentuje výsledky vlastní tvorby s využitím digitálních technologií		umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, používá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů Orientuje se ve výtvarných principech, užívá materiálů a nástrojů, rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů Uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu	Uplatňování subjektivity Rozvíjení smyslové citlivosti	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, reklama, volná malba, plastika, animovaný film, komiks , fotografie, elektronický obraz Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorby, reklama, fotografie, film, televize, výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Český jazyk a literatura MV EGS OSV EV

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samo-statně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích s uplatněním představivosti a fantazie Orientuje se v oblasti výtvarné kultury, pozná vybraná základní umělecká díla z národního výtvarného umění Žák projevuje aktivní estetický vztah k výtvarnému umění, poznává regionální památky, vysvětluje a obhajuje svou tvorbu a prezentuje ji Navštěvuje galerie, výstavy, ateliéry, chápe vliv estetiky obytného prostředí na člověka, význam tvarů a barev (byt, odívání, vkus, architektura)	Ověřování komunikačníc h účinků	Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, mediální prezentace	Dějepis MkV EGS OSV EV VDO
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim	Žák citlivě vnímá umění kolem sebe, vytváří si své kulturní a společenské postoje (výtvarné hodnoty a problematika kýče)	Ověřování komunikačních účinků	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a	MkV EGS OSV EV VDO

s vědomím osobní, společenské a kultur-ní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Rozvíjí estetický vztah, chápe a hodnotí význam hmotné kultury, hodnotí estetickou a užitnou hodnotu výrobků, průmyslový design a technickou estetiku, úroveň reklamy		obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, grafickými materiály a technikami, malbou, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, používá běžných pojmů z nauky o malbě Experimentuje s různými druhy linie a orientuje se v prostorových a barevných vztazích Vytváří vlastní digitální obsah	Rozvíjení smyslové citlivosti	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvaru, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu- vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Matematika – geometrie MkV EGS OSV EV

Užívá vizuálně obrazná vyjádření a zaznamenává vizuální zkušeností, zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, kresbě, sochařství a ve volné grafice Pracuje s online sbírkami Využívá nová média	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku ve vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Přírodopis Hudební výchova Pracovní činnosti MV EGS OSV EV
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová	Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, používá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů	Uplatňování subjektivity	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, reklama, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz	Český jazyk a literatura MV EGS OSV EV

grafika, fotografie, video, animace Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnostní jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Orientuje se ve výtvarných principech, užívá materiálů a nástrojů, rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů Uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu	Rozvíjení smyslové citlivosti	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorby, reklama, fotografie, film, televize, výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě, elektronická média, tiskoviny	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samo-statně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou	Prakticky využívá ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích s uplatněním představivosti a fantazie Orientuje se v oblasti výtvarné kultury, pozná vybraná základní umělecká díla z národního výtvarného umění Žák projevuje aktivní estetický vztah k výtvarnému umění, poznává regionální památky, vysvětluje a	Ověřování komunikačních účinků	Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, mediální prezentace	Dějepis MkV EGS OSV EV VDO

formu pro jejich prezentaci	obhajuje svou tvorbu a prezentuje ji			
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Žák citlivě vnímá umění kolem sebe, vytváří si své kulturní a společenské postoje (výtvarné hodnoty a problematika kýče) Prezentuje vizuální a multimediální obsah	Ověřování komunikačních účinků	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	MkV EGS OSV EV VDO

Vzdělávací oblast

Člověk a svět práce

Učební osnovy předmětu
Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast *Člověk a svět práce* umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, dovedností a pracovních návyků potřebných v běžném životě. Učivo této oblasti vede zároveň k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast je realizována v průběhu základního vzdělávání v předmětu *Pracovní činnosti*, a to prvním až sedmém ročníku a v devátém ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně, v osmém ročníku se tento předmět nevyučuje. Předmět má blízkou vazbu na předměty Prvouka, Člověk a jeho svět, Zeměpis (pedosféra, druhy půd, úrodnost), Fyziku (vlastnosti látek) a Přírodopis (tematické okruhy Biologie rostlin, Obecná biologie a genetika). V devátém ročníku je učivo tematického celku *Příprava pokrmů* integrováno s učivem vzdělávací oblasti *Výchova ke zdrav í*-tematický okruh *Péče o zdraví, zdravá výživa.*

Na prvním stupni se vzdělávací obsah realizuje ve čtyřech tematických okruzích (Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů). Na druhém stupni náleží do vzdělávacího obsahu všechny tematické okruhy uvedené v RVP ZV (Práce s technickými materiály; Design a konstruování; Pěstitelské práce, chovatelství; Provoz a údržba domácnosti; Příprava pokrmů, Svět práce). Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* je určen všem žákům, tedy dívkám i chlapcům bez rozdílu.

Součástí učebních osnov jsou rovněž některá témata průřezových témat, především *Environmentální výchovy* a *Osobnostní a sociální výchovy* (průřezová témata jsou uvedena v samostatných tabulkách).

Ve všech tematických okruzích prvního i druhého stupně jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Cíle předmětu ve vztahu ke klíčovým kompetencím

Vzdělání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

<u>Kompetence k učení</u>

Žák

vyhledává a třídí informace, využívá je ke správnému a efektivnímu provádění pracovních činností

učí se propojovat poznatky získané v jiných vzdělávacích oblastech, využívá je v praktických činnostech, a tak poznává smysl učení pro praktický život

<u>Kompetence k řešení problémů</u>

Žák

na základě získaných poznatků, dovedností a zkušeností volí nejvhodnější způsob pro provedení dané činnosti či zhotovení výrobku, vyhodnotí jeho efektivnost a náročnost, využívá své tvořivosti a vlastních nápadů

porovná různé varianty pracovních postupů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá nejvhodnější pracovní postup

osvědčené postupy využívá při plnění obdobných úkolů a při provádění obdobných činností uvědomuje si svou zodpovědnost za zvolený postup

Kompetence komunikativní
Žák
se učí spolupracovat, účinně se zapojuje do diskuse k řešení daného problému – volby vhodného pracovního postupu, nástrojů, nářadí a materiálu
vyjádří svůj názor, podpoří ho vhodnou argumentací a vyslechne argumenty ostatních
učí se rozumět pracovním návodům ve psané i tištěné podobě, návodům k použití, zaznamenává svůj pracovní postup

Kompetence sociální a personální
Žák
účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, jedná tak, aby podporoval vytváření dobrých mezilidských vztahů
v případě potřeby poskytne pomoc a sám o ni dokáže požádat
oceňuje zkušenosti ostatních a využívá je ve své práci

Kompetence občanské
Žák
učí se chápat vztah mezi činností člověka a jeho životním prostředí, zná pozitivní i negativní působení lidské činnosti na přírodu
respektuje požadavky na životní prostředí a rozhoduje se v zájmu jeho ochrany
chová se zodpovědně v situacích ohrožujících zdraví či život člověka, poskytne účinnou pomoc

Kompetence pracovní
Žák
získává pozitivní vztah ke své práci i k práci ostatních, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
používá bezpečně a účelně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné či nové pracovní podmínky
využívá znalosti, zkušenosti a dovednosti získané v této oblasti pro svou přípravu na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o svém dalším vzděláváním a profesním zaměření
rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních předpokladech pro úspěšné podnikání
chápe podstatu, cíl i rizika podnikání
výsledky své pracovní činnosti posuzuje podle vlivu na své zdraví a na zdraví ostatních lidí, pracovní činnost přizpůsobuje ochraně životního prostředí

Kompetence digitální
Žák
dokáže v digitálním prostředí vyhledávat informace o různých pracovních činnostech

umí vyhledat a použít nejjednodušší pracovní návod, řídit se předepsanými postupy a orientovat se v jednoduchém nákresu
chápe specifika reklamních sdělení a je schopen na základní úrovni rozeznat a posoudit možnosti a užitečnost inzerovaných produktů
respektuje bezpečnost při nakládání s daty

1. stupeň
1. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Určuje a porovnává vlastnosti materiálu,	Práce s drobným materiálem	Vlastnosti materiálu - modelovací hmota - papír a kartón - textil - drát - fólie	Prvouka
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Ovládá jednoduché pracovní postupy a operace, řídí se pokyny učitele	Práce s drobným materiálem	Jednoduché pracovní operace a postupy podle pokynu učitele	Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc	Zná základy hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem	Zásady hygieny a bezpečnosti	
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Vytváří vlastní plošné a prostorové kompozice z prvků stavebnice	Práce montážní a demontážní	Stavebnice (plošné, prostorové, sestavování modelů)	Matematika
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Ověřuje podmínky života rostlin	Pěstitelské práce	Základní podmínky pro pěstování rostlin	Prvouka Český jazyk a literatura EV
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstuje některé plodiny	Pěstitelské práce	Pěstování rostlin ze semen v místnosti	Prvouka EV
Chová se vhodně při stolování		Příprava pokrmů	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Prvouka

	Zná zásady správného stolování ve třídě, ve školní jídelně			

2. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Určuje a porovnává vlastnosti materiálů	Práce s drobným materiálem	Vlastnosti materiálů -modelovací hmota, papír, kartón, přírodniny	Prvouka
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Ovládá jednoduché pracovní postupy a operace, řídí se pokyny učitele	Práce s drobným materiálem	Jednoduché pracovní postupy a operace	Český jazyk a literatura
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc	Dodržuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem	Zásady hygieny a bezpečnosti práce	Prvouka
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Vytváří vlastní plošné a prostorové kompozice z prvků stavebnice	Práce montážní a demontážní	Stavebnice plošné, prostorové Práce s návodem, předlohou	Matematika
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Pracuje podle pokynů učitele, osvojuje si správné pracovní návyky	Pěstitelské práce	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování	Prvouka EV
Pečuje o nenáročné rostliny	Ověřuje podmínky pro pěstování rostlin – klíčivost, růst rostlin	Pěstitelské práce	Zalévání rostlin, rosení rostlin,kypření půdy	Prvouka EV
Chová se vhodně	Ošetřuje pokojové rostliny	Příprava pokrmů		

při stolování	Zná zásady správného stolování ve třídě, ve školní jídelně		Jednoduchá úprava stolu, pravidlo správného stolování	

3. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Jedná se o poslední ročník prvního období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy, očekávané výstupy jsou závazné	Práce s drobným materiálem	Vlastnosti materiálu - textil - drát - papír - různé druhy výrobků Vystřihování, šití	
		Práce s drobným materiálem	Písemný slovní návod Obrázkový návod	Český jazyk a literatura
Pracuje podle slovního návodu a předlohy		Práce s drobným materiálem	Zásady hygieny a bezpečnosti	Prvouka
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc		Práce montážní a demontážní	Stavebnice prostorové, sestavování modelů, práce s návodem, předlohou	Matematika
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		Pěstitelské práce	Pěstování pokojových rostlin Podmínky pro pěstování rostlin na zahradě	Prvouka EV
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování		Pěstitelské práce	Podmínky pro růst rostlin ve volné přírodě Pěstování rostlin na zahradě, úprava záhonů	EV
Pečuje o nenáročné rostliny		Příprava pokrmů	Setba, sadba	Český jazyk a literatura
Připraví samostatně jednoduchý pokrm			Zásady správné výživy – jednoduché recepty	Prvouka

4. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vytvoří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Zvolí vhodný materiál pro daný výrobek, volí jednoduché pracovní postupy	Práce s drobným materiálem	Volba vhodného materiálu a jednoduchého pracovního postupu Práce s různými materiály	Člověk a jeho svět Český jazyk a literatura
Zvolí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k materiálu	Umí používat vhodné základní nástroje a pomůcky	Práce s drobným materiálem	Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek a dodržuje zásady hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu	Osvojuje si zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc	Práce s drobným materiálem	Bezpečnost a hygiena práce a zásady první pomoci	Člověk a jeho svět
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Montuje a demontuje jednoduché výrobky	Práce montážní a demontážní	Stavebnice prostorové konstrukční	Matematika
Pracuje podle slovního návodu, předlohy	Sestavuje modely podle předlohy a podle představy	Práce montážní a demontážní	Práce s návodem slovním, obrázkovým, se svou představou	Český jazyk a literatura Člověk a jeho svět
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní činnosti – provádí první pomoc		Zásady hygieny a bezpečnosti, první pomoc	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti,	Upravuje půdu Ověřuje podmínky pro pěstování rostlin	Pěstitelské práce Pěstitelské práce	Základní podmínky	Člověk a jeho svět EV

samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje nenáročné druhy zeleniny a okrasných rostlin		ro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen na zahradě, sadba - zelenina - okrasné rostliny Jedovaté rostliny – seznámení	Člověk a jeho svět EV
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí	Používá jednoduché nářadí při pěstování rostlin	Pěstitelské práce	Práce s nářadím a pomůckami pro pěstování rostlin	Člověk a jeho svět
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Ošetřuje drobná zranění	Pěstitelské práce	Způsob ošetření drobných ran a pomůcky	Člověk a jeho svět
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Používá základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů	Základní vybavení kuchyně	
Připraví samostatně jednoduché studené i teplé pokrmy	Připravuje studené pokrmy	Příprava pokrmů	Skladování potravin Úprava ovoce a zeleniny za studena	Člověk a jeho svět MV
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Upravuje stůl ke stolování, zná zásady společenského chování při stolování	Příprava pokrmů	Pravidla správného stolování, jednoduchá úprava stolu, slavnostní občerstvení	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Uklízí, umývá pracovní plochy, poskytuje první pomoc při úrazu, poranění	Příprava pokrmů	Udržování pořádku, hygieny a čistoty na pracovišti Čistící prostředky První pomoc při úrazu v kuchyni – řezné rány	

5. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje vzhledem k použitému materiálu Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze Při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž Pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy, očekávané výstupy jsou závazné	Práce s drobným materiálem Práce s drobným materiálem Práce s drobným materiálem Práce montážní a demontážní Práce montážní a demontážní Práce montážní a demontážní Pěstitelské práce	Volba přiměřeného pracovního postupu – tvorba vlastních námětů, lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní pomůcky, nástroje, funkce a využití Hygiena a bezpečnost při práci – první pomoc Stavebnice konstrukční, sestavování modelů podle předlohy a náčrtku Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Úrazy a prevence, ošetření úrazů	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova EGS Matematika Matematika Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět EV

práci, poskytne první pomoc při úrazu Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny		Pěstitelské práce	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, osivo, sadba Rychlení a množení rostlin Pěstování rostlin ze semen, osivo, sadba - okrasné rostliny - léčivky - koření - zelenina	Český jazyk a literatura EV
Volí podle druhu činnosti správné pomůcky, nástroje a nářadí Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc Orientuje se na vybavení kuchyně Připraví samostatně studený i teplý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Jedná se o poslední ročník druhého období, proto nejsou uváděny dílčí výstupy, očekávané výstupy jsou závazné	Pěstitelské práce Pěstitelské práce Příprava pokrmů Příprava pokrmů Příprava pokrmů	Nářadí pro rytí, kypření, sázení, okopávání Rostliny jako droga, alergie Předcházení úrazům při práci na pozemku Historie a význam techniky v kuchyni Výběr, nákup a skladování potravin pro jednoduchý studený a teplý pokrm Jednoduchá úprava stolu, slavnostně prostřený stůl, pravidla správného	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět Český jazyk a literatura -popis prac.postupu MV

Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch ,dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc		Příprava pokrmů	stolování, základy společenského chování při stolování Udržování hygieny, čistoty na pracovišti Bezpečné zacházení se základními hygienickými prostředky Předcházení úrazům První pomoc při úrazech – opaření, řezné rány	Člověk a jeho svět

2. stupeň
6. ročník
7. ročník

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, nářadí a pracovních nástrojů Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práce i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nářadím, poskytne první pomoc při úrazu Chápe úlohu techniky v životě	Dovednosti a znalosti osvojené v těchto ročnících využívá i v 9. ročníku Rozumí jednoduché technické dokumentaci, dovede ji použít pro zhotovení výrobku Využívá video návod Nalézá, porovnává a vyhodnocuje různé varianty řešení	Práce s technickými materiály	Druhy materiálů Vlastnosti materiálu, užití v praxi (kov, dřevo, plasty) Pracovní pomůcky, nářadí, nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a nákresy, technické informace, návody Pravidla bezpečnosti Zásady hygieny při práci s nářadím Poskytnutí první pomoci při úrazu Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí	Český jazyk a literatura OSV Matematika Český jazyk a literatura Výchova ke zdraví Fyzika EV

člověka a její význam pro společnost, chrání přírodu				

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Vhodně připraví půdu pro pěstování zeleniny, okrasných a ovocných rostlin Při pěstování rostlin využívá znalostí o jejich výživě a ochraně před škůdci, pleveli a některými chorobami Spolupracuje v týmu a umí prezentovat výsledek skupinové práce	Pěstitelské práce, chovatelství	Základní podmínky pro pěstování -půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <u>zelenina</u> osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny <u>okrasné rostliny</u> základy ošetřování pokojových květin pěstování vybraných dřevin a květin, <u>ovocné rostliny</u> – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování <u>léčivé rostliny, koření</u> – pěstování vybrané rostliny, rostlina a zdraví člověka, léčebné účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a je-jich zneužití, alergie Květiny v exteriéru a interiéru (hydropónie, bonzaje), řez,	Zeměpis (půda) EV Přírodopis Výchova ke zdraví Přírodopis

Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Vybírá vhodný pěstitelský materiál, pomůcky a nástroje, provádí jejich údržbu Vytváří vlastní digitální obsah		jednoduché vazby, úprava květin Správných výběr pomůcek pro různé práce, jejich údržba Chov zvířat v domácnosti Podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se známými a neznámými zvířaty	Výchova ke zdraví

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Sestaví podle návo-du, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Pracuje s konstrukční stavebnicí Využívá video návod Nalézá, porovnává a vyhodnocuje různé varianty řešení Zná zásady bezpečné práce	Design a konstruování Design a konstruování Design a konstruování Design a konstruování	Čtení návodu, provádění náčrtu, sestavení plánu Stavebnice konstrukční Sestavování modelů Montáž a demontáž Montáž a demontáž jednoduchého zařízení Údržba jednoduchých předmětů a zařízení – předměty denní potřeby, jednoduché vybavení domácnosti (Žák nepracuje s elektrickými přístroji)	Matematika Přírodopis - výchova ke zdraví

Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	při jednoduchých montážních a demontážních pracích, poskytne první pomoc Dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči v domácnosti Umí sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy, posoudí jej z hlediska finanční a časové náročnosti Připraví některé pokrmy studené a teplé kuchyně Spolupracuje v týmu a umí prezentovat výsledek skupinové práce	Provoz a údržba domácnosti Příprava pokrmů Příprava pokrmů	První pomoc při úrazu nářadím, materiálem a elektrickým proudem Údržba a úklid bytu, prací a čistící prostředky Údržba oděvů a textilií Základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Výběr, nákup a skladování potravin Skupiny potravin Sestavování jídelníčku Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	Chemie Fyzika EV – vliv techniky na životní prostředí

9. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Přesahy a vazby
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Umí napsat svůj životopis i v elektronické podobě Ví, jak probíhá pohovor u zaměstnavatele	Svět práce	*Způsob hledání zaměstnání Psaní životopisu Pohovor u zaměstnavatele	Český jazyk a literatura OSV-komunikace
Zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Vyhledá některá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů v zákoníku práce	Svět práce	Inf. základna pro volbu povolání Problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti, zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání -druhy a struktura organizací -nejčastější formy podnikání -drobné a soukromé podnikání	Občanská výchova EGS – práce v EU MV - inzerce VDO MkV-rovnost etnik
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Vyhledá informace o náplni učebních a studijních oborů v místě bydliště a jeho okolí Zná význam poradenských služeb pro výběr povolání a náplň některých učebních a studijních oborů	Svět práce	Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Náplň učebních a studijních oborů	IKT Český jazyk a literatura
		Svět práce	Trh práce:	OSV

Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí			povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní)	Občanská výchova EV-vliv profesí na životní prostředí

Očekávaný výstup	**Dílčí výstup**	**Tematický okruh**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy		Svět práce	Volba profesní orientace: základní principy, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	OSV Občanská výchova
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví		Provoz a údržba domácnosti	Finance a provoz domácnosti: -rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory -hotovostní a bezhotovostní platební styk -jednoduché účetnictví -ekonomika domácnosti	Chemie Fyzika EV – vliv techniky na životní prostředí
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů		Provoz a údržba domácnosti	Elektrická instalace v domácnost Elektrické spotřebiče: -funkce a užití -ovládání, bezpečnost a ekonomika provozu	
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Vybere vhodné nástroje a nářadí pro udržovací práce v domácnosti		Výběr vhodného nářadí a nástrojů pro udržovací práce v domácnosti a jednoduché opravy Údržba nářadí a nástrojů Drobná domácí údržba -oprava malby,nátěry, oprava nátěru -dveřní závěs, zámek	

		Provoz a údržba domácnosti	-práce se sádrou, upevnění dlaždice,hmoždinky -vodovodní ventil, kohoutek,splachovadlo -žárovka	Fyzika
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem			Zásady hygieny a bezpečnosti při domácích pracích Předcházení úrazu Bezpečnostní předpisy Hasební prostředky	
	Dílčí výstup	Tematický okruh	Nebezpečí úrazu elektrickým proudem První pomoc při úrazech První pomoc	Přesahy a vazby Matematika
Očekávaný výstup	Využívá video návod	Design a konstruování	při úrazu elektrickým proudem	Fyzika
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Nalézá, porovnává a vyhodnocuje různé varianty řešení	Design a konstruování	Učivo Stavebnice elektrotechnická a elektronická Čtení návodu, provádění náčrtu, sestavení plánu Sestavování modelů Montáž a demontáž	Fyzika Výchova ke zdraví
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.		Design a konstruování		
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Dokáže poskytnout první pomoc při úrazu el. proudem, dodržuje pravidla bezpečnosti	Příprava pokrmů	Bezpečnost a hygiena práce při práci s elektrickým zařízením První pomoc při úrazu el. proudem	
Používá základní kuchyňský	Dodržuje pravidla bezpečnosti při	Příprava pokrmů		Výchova ke zdraví

inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	práci s elektrickými spotřebiči v domácnosti Umí sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy, posoudí jej z hlediska finanční a časové náročnosti Připraví některé pokrmy studené a teplé kuchyně Umí zorganizovat práci, spolupracovat v týmu a prezentovat výsledek činnosti Dodržuje hygienické zásady přípravy pokrmů Ví, jak předcházet nákazám z jídla Umí ošetřit popáleniny a řezné rány	Příprava pokrmů Příprava pokrmů	Základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Výběr, nákup a skladování potravin Skupiny potravin Sestavování jídelníčku Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání Obsluha a chování u stolu Slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole Bezpečnost provozu kuchyňských spotřebičů Hygienické zásady při přípravě pokrmů, předcházení nákazám z jídla První pomoc při úrazech - popálení, opaření, řezné rány	Výchova ke zdraví